

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางสาวอุษณีย์ ขำกัน

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-5933-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE READING ABILITY BY USING
FOUR - BLOCKS APPROACH FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS

Miss Aussanee Khamgun

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education
Department of Curriculum Instruction and Educational Technology

Faculty of Education
Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-5933-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดย

นางสาวอุษณีย์ ชำกัน

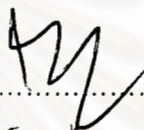
สาขาวิชา

ประถมศึกษา

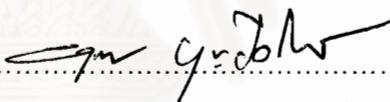
อาจารย์ที่ปรึกษา

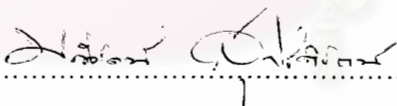
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวยโรจน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์)

อุษณีย์ ชำกัน : การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (A DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE READING ABILITY BY USING FOUR-BLOCKS APPROACH FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์, 194 หน้า. ISBN 974-17-5933-9.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร จำนวน 25 คน ผู้วิจัยทำการทดลองโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก ได้แก่ ชั้นเลือกอ่านเอง ชั้นแนะให้อ่าน ชั้นเรียนรู้คำ และชั้นการเขียน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 14 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อผู้วิจัย.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4483859027 : MAJOR : ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : DEVELOPMENT / THAI LANGUAGE READING / FOUR - BLOCKS APPROACH

AUSSANEE KHAMGUN : A DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE READING
ABILITY BY USING FOUR-BLOCKS APPROACH FOR PRATHOM SUKSA SIX
STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. MANEERAT SUKCHOTRAT, Ph.D.,
194 pp. ISBN 974-17-5933 -9.

The purpose of this research was intended to develop Thai language reading ability by using Four-Blocks Approach for Prathom Suksa six students.

The subject included 25 students of Prathom Suksa six in the academic year of 2003 from Mahawilanuwat School. The researcher had tried out the teaching of reading comprehension through utilizing 8-week Four-Blocks Approach which was composed of Self-Selected Reading, Guided Reading, Working with Words and Writing. The research instrument was the Thai language reading ability test. The data were analyzed by using arithmetic mean, standard deviation and t-test dependent.

The results of this research indicated as follows:

1. The post-test arithmetic mean score of Thai language reading ability of Prathom Suksa six students was higher than the pre-test at the .05 level of significance.
2. The post-test arithmetic mean score of Thai language reading ability of Prathom Suksa six students was higher than the stipules criterion score. That was higher than fourteen percent of the arithmetic mean score in the pre-experiment at the .05 level of significance.
3. The post-test arithmetic mean score of Thai language reading comprehension ability of Prathom Suksa six students was higher than the pre-test at the .05 level of significance.
4. The post-test arithmetic mean score of Thai language reading comprehension ability of Prathom Suksa six students was higher than the stipules criterion score. That was higher than fifteen percent of the arithmetic mean score in the pre-experiment at the .05 level of significance.
5. The post-test arithmetic mean score of summarizing ability of Prathom Suksa six students was higher than the pre-test at the .05 level of significance.
6. The post-test arithmetic mean score of summarizing ability of Prathom Suksa six students was higher than the stipules criterion score. That was higher than twelve percent of the arithmetic mean score in the pre-experiment at the .05 level of significance.

Department Curriculum Instruction
and Educational Technology

Field of study Elementary Education

Academic year 2004

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาและการช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ข้อคิด และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ตลอดจนนាំให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอาจารย์ อมรรัตน์ ชันธิสิทธิ์ ที่ได้สละเวลาเพื่อเป็นผู้ช่วยวิจัยในการตรวจแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยร่วมกับผู้วิจัย

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ภาควิชาประถมศึกษาและกัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้ที่มีพระคุณสูงสุดในชีวิตที่คอยให้กำลังใจ และสนับสนุนให้ข้าพเจ้าได้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณญาติ ๆ และน้อง ๆ ทุกคน ผู้ซึ่งให้คำแนะนำและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ด้วยความเคารพยิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

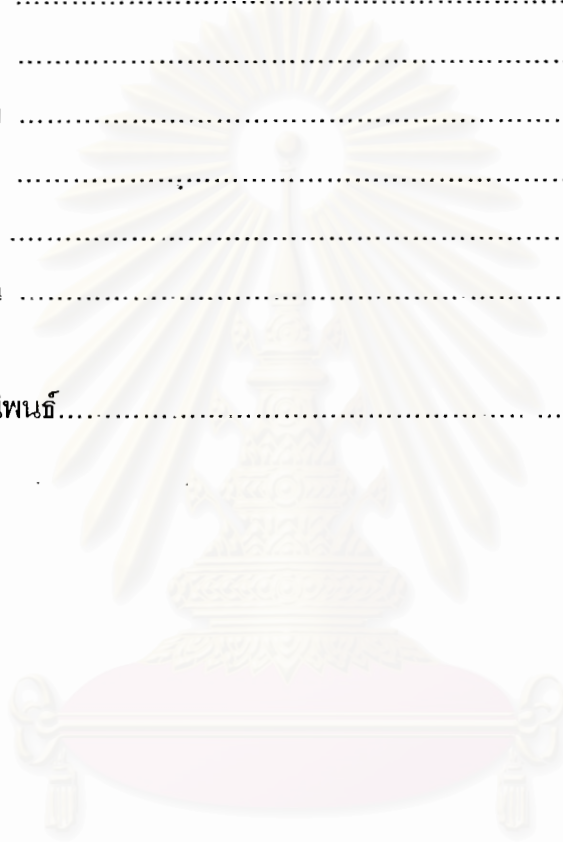
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
การอ่านและความเข้าใจในการอ่าน.....	17
ความหมายและความสำคัญของการอ่าน.....	17
ความเข้าใจในการอ่านและระดับความเข้าใจในการอ่าน.....	19
ความสามารถในการอ่านกับความยากง่ายของสาร.....	24
ความสนใจเกี่ยวกับบทอ่าน.....	27
แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก.....	30
ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความรู้เดิม.....	30
ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจและคำศัพท์.....	32
ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจกับการเขียน.....	36
แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวัดและการประเมินความสามารถทางการอ่าน.....	58
การประเมินการเขียนสรุปความ.....	59
เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความ.....	59
การตรวจให้คะแนน.....	62
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	66
การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	66
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	68
การจัดทำแผนการวิจัย.....	69
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....	83
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบ	
ไฟร์บล็อก ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	90
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบ	
ไฟร์บล็อก หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมินของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6....	93
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผลการวิจัย.....	97
ข้อสังเกตจากการวิจัย.....	101
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	101

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	103
ภาคผนวก.....	112
ภาคผนวก ก	113
ภาคผนวก ข	115
ภาคผนวก ค	118
ภาคผนวก ง	128
ภาคผนวก จ	159
ภาคผนวก ฉ	172
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	194

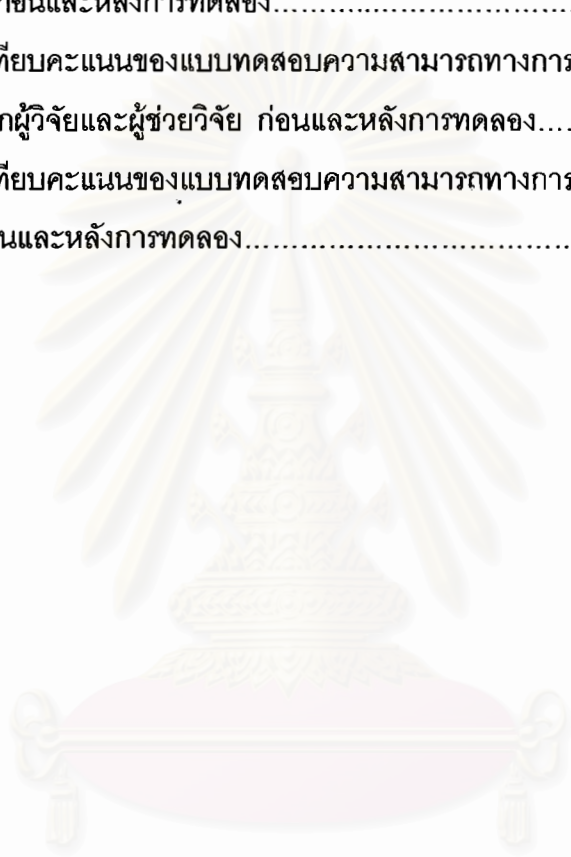
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนบทอ่าน จำนวนคำ จำนวนพยางค์ต่อประโยค และระดับความยากง่าย.....	70
2 จำนวนคาบ บทอ่าน และแผนภูมิโครงเรื่องที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก.....	73
3 จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย.....	76
4 เกณฑ์การกำหนดคะแนนการเขียนสรุปความด้านเนื้อหา.....	79
5 เกณฑ์การกำหนดคะแนนการเขียนสรุปความด้านการเขียน.....	80
6 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่าน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง.....	90
7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง.....	91
8 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทาง การเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การทดลอง.....	92
9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน.....	93
10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน.....	94
11 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทาง การเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับ เกณฑ์การประเมิน.....	95
12 ค่าระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาไทย.....	179
13 ค่าระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียน สรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง.....	180
14 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ.....	181

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลอง.....	183
16 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลอง.....	186
17 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจาก บทอ่าน จากผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ก่อนและหลังการทดลอง.....	189
18 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจาก บทอ่าน ก่อนและหลังการทดลอง.....	191

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1	กราฟแสดงระดับความยากง่ายของบทอ่านตามทฤษฎีของ Fry..... 25
2	โครงสร้างเครือข่ายการคาดคะเน..... 31
3	แผนภูมิโครงเรื่องประเภทคำจำกัดความ..... 38
4	แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเรียงตามลำดับเหตุการณ์..... 38
5	แผนภูมิโครงเรื่องประเภทวิธีหรือกรรมวิธี : เวลา อากาการ วิวัฒนาการ..... 39
6	แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบอกแหล่งที่ตั้ง..... 39
7	แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเปรียบเทียบ..... 30
8	แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเหตุผลและประเภทเสนอปัญหาและข้อแก้ไข..... 41
9	แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบรรยายหรือพรรณนา..... 42
10	แผนภูมิโครงเรื่องรูปแมงมุม..... 44
11	แผนภูมิโครงเรื่องรูปขั้นบันได..... 45
12	แผนภูมิโครงเรื่องแสดงเหตุ - ผล..... 45
13	แผนภูมิโครงเรื่องแสดงความเปรียบเทียบ..... 46
14	แผนภูมิโครงเรื่องบรรยายลำดับเหตุการณ์..... 47
15	แผนภูมิโครงเรื่องแบบบรรยาย..... 47
16	แผนภูมิโครงเรื่องแบบเปรียบเทียบความแตกต่าง..... 48
17	แผนภูมิโครงเรื่องจำแนกประเภท..... 48
18	โครงสร้างแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก..... 54

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษานับเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ช่วยให้การสื่อสารของมนุษย์ประสบความสำเร็จ เราใช้ทั้งทักษะการฟังและทักษะการอ่านในการรับสาร และใช้ทักษะการพูดกับทักษะการเขียนในการส่งสาร ทักษะการอ่านทำให้ผู้อ่านสามารถศึกษาหาความรู้จากวัสดุการอ่านต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัด ผู้อ่านจะได้รับประสบการณ์มากมายโดยไม่ต้องเดินทางหรือเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง

แม้นมาส ชวลิต (2544) กล่าวว่า การอ่านเป็นวิธีที่ผู้อ่านใช้ในการค้นคว้าหาความรู้จากตัวอักษรต่าง ๆ ที่ผู้เขียนเขียนหรือพิมพ์ขึ้น ดังนั้นในขณะที่อ่านสมองต้องแปลความหมายของตัวอักษรเหล่านั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจ จึงกล่าวได้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางสมองในการรับสาร ซึ่งสอดคล้องกับ สุรินทร์ มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ซึ่งได้ให้คำจำกัดความของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสารซึ่งผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้ ส่วนदनยา วงศ์ธัญชัย (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ แล้วแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ เป็นความเข้าใจ นอกจากนี้ มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2537) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็น ที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษร การอ่านจึงเป็นกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษรเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

การอ่านเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น แม้นมาส ชวลิต (2544) ได้สรุปประโยชน์ของการอ่านจากพระดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งได้ทรงบรรยายความสำคัญของการอ่านหนังสือ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พุทธศักราช 2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ดังนี้

“การอ่านหนังสือมีคุณประโยชน์ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำหนังสือไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกคิดและสร้างจินตนาการได้เองขณะอ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธิมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจต้องมุ่งอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านอย่างละเอียด อ่านซ้ำ หรืออ่านทุก ๆ ตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้
7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น ทำให้สมองของผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะก็ได้
8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง หนังสือบางเล่มมีข้อความที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วเกิดผลดี”

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน จึงได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยในสาระที่ 1 : การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 มีข้อความว่า “ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน” นอกจากนี้ดนยา วงศ์ณะชัย (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ ความคิด ข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีโอกาสได้ศึกษาตลอดชีวิต จะเห็นได้ว่าการอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการแสวงหาความรู้ ฝึกการคิด ให้ประสบการณ์อื่น ๆ และเสียค่าใช้จ่ายไม่มากนัก ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับผู้อ่าน ในขณะที่ผู้อ่านจะได้รับความรู้ที่หลากหลายจากบทอ่านที่ตนเองอ่าน ซึ่งบทอ่านมีหลายประเภท เรื่องราวที่ได้ตีพิมพ์หรือเขียนลงในบทอ่านย่อมมีหลายประเภทเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ ผู้อ่านจึงสามารถเลือกบทอ่านที่ตรงตามความสนใจ และความสามารถในการอ่านของตนได้ ดังที่มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2537) กล่าวว่านิสัยรักการอ่านของเด็กจะเริ่มจากการอ่านเรื่องราวที่ตนเองชอบมาก่อนที่จะใฝ่รู้อยากอ่านหนังสือหลากหลายประเภท สำหรับการอ่านหนังสือตามความสนใจของเด็กในระดับประถมศึกษาที่มีอายุระหว่าง 6 - 13 ปีนั้น Bush and Huebner (1971) กล่าวว่า เด็กอายุ 6 - 8 ปี สนใจอ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการผจญภัย เรื่องราว

ที่สามารถตอบคำถามอย่างไรและทำไม โดยเริ่มอ่านเพียงลำพัง เด็กอายุ 9 - 11 ปี สนใจอ่านเรื่องเกี่ยวกับเครื่องยนต์ ธรรมชาติวิทยา ประวัติศาสตร์ และอัตชีวประวัติ เด็กอายุ 12 - 13 ปี สนใจอ่านเรื่องกีฬา สิ่งที่เป็นนามธรรม และศาสนา โดยใช้เวลาว่างในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ จ้อย ทันทิวชิรินทร์ และจินตนา ไบกาซุ่ย (อ้างถึงใน มณีรัตน์ สุโกวิทรัตน์, 2537) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ว่า เด็กอายุระหว่าง 6 - 7 ปี สนใจอ่านหนังสือนิทานต่าง ๆ นิทานพื้นบ้าน เทพนิยาย นิยายผจญภัย จินตนิยาย เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อม และประเพณีที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ขบขัน เรื่องชวนสงสัย ชวนคิด สร้างจินตนาการ และความคิดฝัน เด็กอายุระหว่าง 8 - 9 ปี สนใจอ่านหนังสือนิทานต่าง ๆ นิทานพื้นบ้าน นิทานตำนาน เทพนิยาย นิยายผจญภัย จินตนิยายแปลก ๆ และตลกขบขัน เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวันและความเป็นอยู่ เด็กอายุระหว่าง 10 - 11 ปี สนใจอ่านหนังสือนิทานชาดก นิทานสอนคติธรรม นิยายร่วมสมัย นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล จดหมาย บทละคร ชีวประวัติวัยเด็ก สารคดีท่องเที่ยวสั้น ๆ วรรณคดี ประเภทร้อยแก้วที่อ่านง่าย หรือเรื่องย่อที่เป็นการ์ตูนเรื่อง รวมทั้งภาพวรรณกรรมฝาผนังที่บรรยายสั้น ๆ ง่าย ๆ เด็กอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไปสนใจอ่านหนังสือการ์ตูน หนังสือพิมพ์ สารคดี หนังสือเชิงวิชาการ นวนิยาย วรรณคดีไทย นิตยสาร วารสารบันเทิง บทร้อยกรอง และกวีนิพนธ์ต่าง ๆ

ดังนั้น ครูจึงควรจัดหาหนังสือหรือวัสดุการอ่านหลากหลายประเภท และจัดเวลาให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้อ่านหนังสือหรือวัสดุการอ่านอื่น ๆ ที่มีเรื่องราวที่นักเรียนสนใจ เพื่อเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

นอกจากนี้ครูจะต้องจัดหาหนังสือและวัสดุการอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านแก่นักเรียนด้วย ครูอาจจัดหนังสือที่มีระดับความยากง่ายหลายระดับ สำหรับนักเรียนแต่ละระดับตามที่สุันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้แบ่งระดับความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุดและขั้นสูงสุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุดตั้งแต่ขั้นอนุบาล - ขั้นสูงสุดประมาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุดตั้งแต่ขั้นอนุบาล - ขั้นสูงสุดประมาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ขั้นสูงสุดประมาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ขั้นสูงสุดประมาณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ขั้นสูงสุดประมาณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - ขั้นสูงสุดประมาณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ดังนั้น ในการสอนอ่านครูจึงต้องจัดหาหนังสือและวัสดุการอ่านที่มีเรื่องราวตรงกับ ความสนใจของนักเรียน โดยคำนึงถึงระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน และให้ นักเรียนเลือกที่จะอ่านเอง

การอ่านทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน ดังที่ Collins (1970) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ต่อการอ่านว่า คำศัพท์เป็นพื้นฐานสำหรับการอ่าน เป็นการแปลความหมายของสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้น Barchers (1998) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้คำศัพท์ว่า การรู้คำศัพท์ เป็นกระบวนการที่แยกแยะตัวอักษรกับการออกเสียงอย่างถูกต้อง และความสัมพันธ์ระหว่างความหมายและการออกเสียง ดังนั้น ในการอ่านแต่ละครั้ง เมื่อผู้อ่านพบคำศัพท์ที่ไม่เคยเห็นและรู้จักมาก่อน ผู้อ่านจะหยุดและจะพยายามค้นหาความหมายรวมทั้งวิธีการออกเสียงของคำนั้น ส่วน Cunningham and Allington (1999) กล่าวว่า ผู้อ่านที่ดี จะพยายามสะกดคำ ถ้าความพยายามสะกดคำครั้งแรกไม่ประสบความสำเร็จ พวกเขาจะพิจารณาคำนั้นและเทียบกับคำอื่นที่อยู่ในความทรงจำ พวกเขาจะพยายามสะกดอีกครั้งหนึ่งในที่สุดพวกเขาจะสะกดคำโดยใช้เสียงที่คล้ายคลึงกับคำที่เห็น และในการสะกดคำพวกเขาจะเดาความหมายของคำจากบริบทแวดล้อมด้วย จะเห็นได้ว่าการอ่านทำให้จดจำคำได้มากขึ้น โดยการสะกดคำที่ไม่รู้ และสามารถจดจำความหมายของคำศัพท์นั้นโดยการเดาความหมายจากบริบทที่แวดล้อมคำอยู่

การอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากการเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็นของผู้เขียน ผู้เขียนเขียนถ่ายทอดเหตุการณ์หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนเองประสบโดยตรงหรือจากการอ่านให้ผู้อ่านอ่านงานเขียนของตน ดังนั้น ทักษะการเขียนจึงมีความสำคัญ ทศพร เกตุถนอม (2540) กล่าวว่า การเขียนเป็นอีกทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนข้อเท็จจริงต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรับทราบโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ ตัวอักษร เป็นการบันทึกถ้อยคำและความคิดมิให้สูญหาย ในทำนองเดียวกัน ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช (2538) กล่าวว่า การเขียนยังเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง โดยผ่านกระบวนการคิดก่อนแล้วจึงเรียบเรียงเป็นภาษาเขียน นอกจากนี้ Howe (1970) กล่าวว่า การเขียนเพื่อบันทึกเปรียบเหมือนการใส่รหัสซึ่งจะช่วยเพิ่มความทรงจำในระยะยาว การเขียนจึงเป็นการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านจำได้

การเขียนบันทึกจากเรื่องราวหลังการอ่านในแต่ละครั้งจึงเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านจดจำข้อมูลที่ได้จากการอ่านได้มากยิ่งขึ้น Harris and Smith (1976) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียนว่า การเขียนบันทึกจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและเรียกความทรงจำจากข้อมูลที่เคยอ่าน เพราะการเขียนบันทึกเป็นขั้นตอนโดยตรงที่ผู้อ่านต้องประมวลความรู้จากเรื่องที่อ่านทั้งหมด และนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่ตามความเข้าใจของตน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน Bromley (อ้างถึงใน สรรพรัตน์ จันกลิ่น ,2544) กล่าวว่า การบันทึกระหว่างการอ่านหรือหลังการอ่านเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน เพราะการเขียนบันทึกจะเกี่ยวข้องกับข้อความที่ได้จากการอ่านและการเขียนข้อมูล และความคิดสำคัญ ดังนั้น การอ่านและการเขียนจึงส่งเสริมซึ่งกันและกัน ผู้อ่านจึงอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ซึ่งพัฒนาโดย Cunningham, Hell และ Defree (1999) เป็นแนวการสอนที่ช่วยพัฒนาการทักษะการอ่านของผู้อ่านได้โดยการสอนอ่านและเขียนไปพร้อมกัน Sigmon (n.d.) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านและเขียนให้มีความสอดคล้องกัน แนวการสอนนี้มีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอน โดยสามารถสลับขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการอ่าน ซึ่งเรียกว่าแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ประกอบด้วย 4 ขั้น คือ

ขั้นเลือกอ่านเอง (Self - Selected Reading)	หมายถึง ขั้นที่ผู้อ่านเลือกอ่านวัสดุการอ่านที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับระดับการอ่าน และตรงตามความสนใจของตนเอง
---	---

ขั้นแนะให้อ่าน (Guided Reading)	หมายถึง ขั้นที่ครูกระตุ้นให้นักเรียนระลึกถึงความรู้เดิมก่อนอ่าน และแนะกลวิธีการอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
--------------------------------------	--

ขั้นเรียนรู้คำ (Working with words)	หมายถึง ขั้นที่ผู้อ่านเรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ และความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น
--	---

ขั้นการเขียน (Writing)	หมายถึง ขั้นที่ผู้อ่านเขียนบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยตนเอง หลังจากอ่านเสร็จแล้ว
-----------------------------	---

เมื่อได้ศึกษาแนวคิดดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยหวังว่าการนำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) มาใช้จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะทางการอ่านและการเขียนควบคู่กันไป โดยที่ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกบทอ่านก่อน แล้วจึงสอนเทคนิคและวิธีการอ่านต่าง ๆ ให้นักเรียน ในขณะที่อ่านนักเรียนจะได้เรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ หลังจากนั้นนักเรียนจึงเขียนสรุปเรื่องราวต่าง ๆ หลังการอ่าน

การนำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) มาจัดการเรียนการสอน เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถทางการอ่าน โดยที่นักเรียนเลือกบทอ่านได้ตามความเหมาะสม จากนั้นครูจึงแนะนำวิธีการอ่านให้ นอกจากนี้นักเรียนยังได้เรียนรู้คำศัพท์จากเรื่องที่อ่านและจดบันทึกเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง

เหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเอาแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ไปจัดเป็นการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านบทอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งคาดว่าจะส่งเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในด้านทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น อันจะเป็นแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการอ่านของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

Heys (1989) (อ้างถึงใน Stephen D. Kiashen, 1984) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอน 2 แบบ คือ การสอนเขียนแบบเสริมทักษะการอ่าน และการสอนเขียนแบบไม่เสริมทักษะการอ่าน แต่เน้นทักษะการเขียนอย่างเดียวของนักเรียนระดับ 9 - 12 โดยให้กลุ่มทดลองเรียนโดยเสริมทักษะการอ่าน ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนโดยเน้นทักษะการเขียนอย่างเดียว ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองที่เรียนโดยเสริมทักษะการอ่านสามารถเขียนได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

Scarcelli and Morgan (1999) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพของการใช้แนวการสอนอ่านตรงโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในห้องเรียน” โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพทางการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติกับแนวการสอนอ่านตรงและกลวิธีการสอนอ่านต่าง ๆ โดยแนวการสอนอ่านตรงที่ใช้ในที่นี้คือ แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ของ Cunningham ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือขั้นเรียนรู้คำใช้กลวิธีสอนอ่านคำ และกลวิธีสะกดคำ ขั้นจดบันทึก ใช้การเขียนความเรียง ขั้นแนะให้อ่าน

ใช้วิธีสอนอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และขั้นเลือกด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนเลือกวัสดุ การอ่านด้วยตนเอง กับนักเรียนกลุ่มทดลองเป็นนักเรียนเกรด 1 จำนวน 2 ห้องเรียน ส่วนนักเรียน กลุ่มควบคุมจำนวน 2 ห้องเรียนใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนใน กลุ่มทดลองทั้ง 2 ห้องเรียนมีประสิทธิภาพทางการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากงานวิจัยข้างต้นที่ผู้วิจัยได้ศึกษามาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน
3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
4. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน
5. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
6. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

สำหรับเกณฑ์การประเมินความสามารถทางการอ่านภาษาไทยเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดคะแนนเกณฑ์ ดังนี้

1. คะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย

1.1 กานดา ศรีพรวิสิฐ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมที่นำการคิดในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” ผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมที่นำการคิดในการอ่านเป็นกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดความตระหนักใคร่ครวญในเรื่องที่อ่าน เกิดความคิดในขั้นของการคาดคะเนขั้นอ่าน และขั้นพิสูจน์ตรวจสอบ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15

1.2 ปิยะลักษณ์ พุกชะวัน (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แนวการสอนอ่าน เอ. อาร์. ซี. สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ผู้วิจัยใช้การคาดคะเนล่วงหน้า การตระหนักถึงสิ่งที่แท้จริงของคำศัพท์และข้อความ และการพิจารณาไตร่ตรองความรู้ที่ได้จากการอ่าน เพื่อสร้าง

ความหมายและทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15

1.3 Beets (1964) (อ้างถึงใน Richek 1988) กล่าวว่า การให้นักเรียนอ่าน บทอ่านที่เหมาะสมกับวัย ระดับความสามารถ ความสนใจของนักเรียน และได้รับการสอนอ่าน ด้วยวิธีที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถทางการอ่านได้ประมาณร้อยละ 15

ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดคะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยนั้นคือ ให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อน การทดลองร้อยละ 15

2. คะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน

2.1 สาธิต ตนงษ์วิวัฒน์ (2537) ทำงานวิจัยเกี่ยวกับงานเขียนเรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีความสามารถต่างกัน” ได้ทดลองสอนแบบเน้นกระบวนการและแบบวิจารณ์งานเขียน โดยแบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนกลุ่มทักษะ ภาษาไทยระดับสูง กลาง และต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบเน้น กระบวนการ กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยระดับสูง ได้ค่าเฉลี่ยของ คะแนนด้านการเขียนความเรียงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.51 ระดับกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.09 ระดับต่ำ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.52 ซึ่งเฉลี่ยแล้วนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความสามารถ ทางการเขียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.04 นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบวิจารณ์งานเขียน ความเรียงกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยระดับสูง ได้รับค่าเฉลี่ยของ คะแนนด้านความสามารถทางการเขียนความเรียงเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.94 ระดับกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.08 ระดับต่ำเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.68 โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มได้ค่าเฉลี่ยของคะแนน ความสามารถเขียนความเรียงเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.62

2.2 จูจิตร ทองเอียด (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถใน การเขียนเจอร์นัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการ เขียน

เจอร์นัลหลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือ ร้อยละ 12 ของค่าเฉลี่ยของคะแนน ความสามารถในการเขียนเจอร์นัลก่อนการทดลอง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดคะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการอ่านนั้นคือ ให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนของความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 12

จากคะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยและคะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ผู้วิจัยได้นำคะแนนเกณฑ์ดังกล่าวมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อกำหนดเป็นคะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการอ่านภาษาไทยได้ค่าเท่ากับ 14 ผู้วิจัยจึงกำหนดให้คะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการอ่านภาษาไทยนั้นคือ ให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนของความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 14

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาคาร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ระยะเวลาในการทดลอง รวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน (วันจันทร์ วันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันศุกร์) ในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน (14.00 น.- 15.00 น.) รวมเวลาทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง (92 คาบ) และใช้เวลาในการประเมินผล 2 ชั่วโมง
3. บทอ่านที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มาจาก วารสาร นิตยสาร สารานุกรม หนังสือ และหนังสือพิมพ์ ตามหลักการคัดเลือกบทอ่านของ Bush และ Hubner (1971) จ้อย ทันทวิจิตรินทร์ และจินตนา ไบกาชฎี (อ้างถึงใน มณีรัตน์ สุทธิศิริรัตน์, 2537) ใช้การคัดเลือกบทอ่านตามความสนใจ และระดับอายุของเด็ก แล้วนำมาวิเคราะห์ระดับความยากง่าย ตามที่ สุนันทามันเษขรวิทย์ (2545) ได้นำหลักการหาความยากง่ายของบทอ่านของ Fry มาปรับใช้ในการหา ระดับความยากง่ายของบทอ่านภาษาไทย สำหรับคำถามที่ใช้วัดระดับความเข้าใจในการอ่าน ผู้วิจัยได้ใช้แนวการตั้งคำถามของ มณีรัตน์ สุทธิศิริรัตน์ (2532) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ การอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ และการนำไปใช้
4. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - การสอนอ่านโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก
 - 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - ความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเป็น ความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การที่นักเรียนเลือกอ่านบทอ่านด้วยตนเองโดยคำนึงถึงระดับความยากง่ายและความเหมาะสมกับระดับการอ่านของนักเรียน จากการคัดเลือกตามหลักการคัดเลือกบทอ่านของ Fry ซึ่งสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้นำมาปรับใช้นั้น ไม่มีผลต่อความสามารถทางการอ่านของนักเรียน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทย หมายถึง การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน ตามแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน แบ่งเป็นการอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ และการนำไปใช้ รวมทั้งความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน

การอ่านตามตัวอักษร หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนเขียนออกมาโดยตรง ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้

- 1) การชี้สรรพนามที่ใช้แทนคำนาม
- 2) การหาความเป็นจริงจากเรื่อง
- 3) การทำตามคำสั่ง
- 4) การหาประโยคสำคัญ
- 5) การตั้งหัวข้อเรื่อง
- 6) การเก็บรายละเอียดสำคัญ
- 7) การเรียงลำดับ
- 8) การเปรียบเทียบ
- 9) การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล
- 10) การชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง

การอ่านตีความ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องหาความหมายที่ซ่อนเร้นในข้อความที่ปรากฏ ซึ่งผู้เขียนมิได้กล่าวออกมาโดยตรง ผู้อ่านจึงต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมรวมทั้งการอ่านตามตัวอักษร เพื่อทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน ประกอบด้วยทักษะดังนี้

- 1) การกล่าวสรุป
- 2) การสรุปกฎ
- 3) การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า

- 4) การเข้าใจสำนวนภาษา
- 5) การตั้งหัวข้อเรื่อง
- 6) การเก็บรายละเอียดสำคัญ
- 7) การเรียงลำดับเหตุการณ์
- 8) การเปรียบเทียบ
- 9) การเข้าใจความสำคัญของเหตุและผล
- 10) การชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง

การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องพิจารณาตัดสิน ประเมินค่าว่าข้อความที่เขียนนั้นเป็นการแสดงข้อความจริง ความคิดเห็น การกล่าวเท็จหรือจริง ผู้อ่านจะต้องมีพื้นฐานทางการอ่านตามตัวอักษร และการอ่านแบบตีความ ประกอบด้วย ทักษะย่อยดังนี้

- 1) การแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น
- 2) การแยกเรื่องที่เป็นจริงกับเรื่องเพ้อฝัน
- 3) การพิจารณาโฆษณาชวนเชื่อ
- 4) การพิจารณาเหตุผลที่ชวนให้เชื่อ
- 5) การพิจารณาความเหมาะสมและคุณค่าและการยอมรับความคิด
- 6) การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง
- 7) การแสดงความรู้สึกและจับความรู้สึก

การนำไปใช้ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้จากการอ่านไปใช้ กับสถานการณ์อื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกันได้

แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก หมายถึง กระบวนการอ่านที่ผู้อ่านสามารถพัฒนา การอ่านของตนเอง โดยการเลือกอ่านบทอ่านด้วยตนเอง การแนะนำการอ่านจากครู การอ่าน ด้วยตนเอง การเรียนรู้ศัพท์จากบทอ่าน และการเขียนหลังการอ่าน ประกอบด้วย 4 ชั้น คือ ชั้นเลือกอ่านเอง (Self - Selected Reading) หมายถึง การให้นักเรียนเป็น ผู้เลือกอ่านด้วยตนเอง จากบทอ่านที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนซึ่งครู จัดหาให้ โดยใช้การวิเคราะห์หาความยากง่ายของบทอ่านตามหลักของ Fry ตามข้อค้นพบจาก การทำวิจัยเกี่ยวกับการหาระดับความยากง่ายของบทอ่านภาษาไทยของสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545)

ชั้นแนะให้อ่าน (Guided Reading) หมายถึง การเชื่อมโยงความรู้เดิมให้เข้ากับ ความรู้ใหม่ ประกอบด้วยวิธีสอน 2 วิธี คือ วิธีสอนแบบ KWL การสร้างเครือข่ายการคาดคะเน ซึ่งเป็นกระตุ้นให้นักเรียนระลึกถึงความรู้พื้นฐาน การพิจารณาหาหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ

และรายละเอียดสำคัญ เพื่อทำความเข้าใจกับบทอ่าน

ขั้นเรียนรู้คำ (Working with word) หมายถึง การเรียนรู้ความหมายของ คำศัพท์จากบทอ่าน โดยการวิเคราะห์คำที่ไม่รู้จักจากบริบทภายนอก และตรวจสอบความหมาย ของคำศัพท์จากพจนานุกรม

ขั้นการเขียน (Writing) หมายถึง การเขียนบันทึกหลังจากที่ได้อ่านเรื่องราวจาก บทอ่านโดยการสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง และการเขียนสรุปความ

ความสามารถทางการอ่านภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่าน ซึ่งครอบคลุมการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ซึ่งวัดได้จาก แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย

แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย หมายถึง แบบวัดความสามารถ ทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ซึ่ง ประกอบด้วย การอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ การนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน

2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง หมายถึง การสรุปความจากบทอ่านเป็น คำ วลี หรือประโยคสั้น ๆ

2.2 การเขียนสรุปความ หมายถึง การเขียนสรุปประเด็นสำคัญจาก เรื่องที่อ่านเป็นใจความสั้น ๆ อย่างต่อเนื่องให้ได้ใจความจากเรื่องที่อ่านอย่างสมบูรณ์

เกณฑ์การประเมิน หมายถึง คะแนนที่กำหนดขึ้นเพื่อประเมินความสามารถทาง การอ่านภาษาไทยของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย

คะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการอ่านภาษาไทย กำหนดให้ค่าเฉลี่ยของ คะแนนของการทำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลอง ร้อยละ 14

คะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย กำหนดให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยตอนที่ 1 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลอง ร้อยละ 15

คะแนนเกณฑ์ของความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน กำหนดให้ ค่าเฉลี่ยของคะแนนของการทำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยตอนที่ 2 ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลอง

ร้อยละ 12

บทอ่าน หมายถึง เนื้อเรื่องที่น่าสนใจให้นักเรียนอ่าน โดยนำมาจากวารสาร นิตยสาร สารานุกรม หนังสือ และหนังสือพิมพ์ แล้วนำมาวิเคราะห์หาความยากง่ายตามที่สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้นำหลักการหาความยากง่ายของบทอ่านของ Fry มาปรับใช้ในการหา ระดับความยากง่ายของบทอ่านภาษาไทย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร ทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน การเขียนแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2544

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 25 คน รับสมัครนักเรียนที่ เข้าร่วมการทดลองด้วยความสมัครใจ

3. การสร้างแผนการเรียนรู้

3.1 กำหนดเนื้อหาที่นำมาใช้ในแผนการเรียนรู้

1) คัดเลือกบทอ่านที่เป็นสารคดี บทความ ข่าว จากหนังสือ สารานุกรม นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และแผ่นพับ โดยคำนึงถึงหลักการคัดเลือกบทอ่านของ Bush และ Hubner (1971) จ้อย ทันทวิชรินทร์ และจินตนา ไบกาชฎี (อ้างถึงใน มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์, 2537) ซึ่งใช้การคัดเลือกบทอ่านตามความสนใจ และระดับอายุของเด็ก

2) นำบทอ่านที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย ตามสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้นำหลักการหาความยากง่ายของบทอ่านของ Fry มาปรับใช้ในการหา ระดับความยากง่ายของบทอ่านภาษาไทย ให้ได้บทอ่านที่มีระดับความยากง่ายตั้งแต่ระดับ 4 - 7 จำนวน 40 เรื่อง

3.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 15 แผน รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง เป็นระยะ

เวลา 8 สัปดาห์ นำไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจพิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำแผนการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากรจำนวน 30 คน เพื่อดูความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้

4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 สร้างแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เพื่อทดสอบการอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ และการอ่านขั้นนำไปใช้ ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน แบ่งเป็น 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง โดยเติมข้อมูลลงในแผนภูมิโครงเรื่อง และข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ เป็นข้อสอบอัตนัยโดยเขียนสรุปความจากบทอ่าน

4.2 นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากร

4.3 นำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่องมาวิเคราะห์รายชื่อเพื่อหาค่าระดับความยากและอำนาจจำแนก

4.4 นำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ก่อนการทดลองให้ตัวอย่างประชากรทำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย (Pre - test)

5.2 ดำเนินการทดลองโดยจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยมีจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 15 แผน สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที ช่วงเวลา 14.00 - 15.00 น. ในระหว่างดำเนินการทดลองสอนผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติมโดยจากการสังเกต และจดบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ เช่น การแสดงความสนใจในการเรียน ผลงานของนักเรียนจากการทำกิจกรรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อดูพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบการอภิปรายผลต่อไป

5.3 หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกำหนดให้ตัวอย่างประชากรทำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย (Post - test) ฉบับเดียวกับก่อนการทดลอง

6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ดังนี้

6.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที่ (t - test)

6.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน โดยการทดสอบค่าที่ (t - test)

6.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (t - test)

6.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทยตามระดับการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์ การประเมิน โดยการทดสอบค่าที่ (t - test)

6.5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถการเขียนสรุปความจาก บทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยการทดสอบ ค่าที่ (t - test)

6.6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนของความสามารถทางการการเขียน สรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน โดยการทดสอบค่าที่ (t - test)

7. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ครูจัดการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ด้วยการใช้แนวการสอน แบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks)
2. เป็นการช่วยให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และฝึกทักษะความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้สำหรับการเรียนต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอสาระสำคัญตามลำดับดังนี้

1. การอ่านและความเข้าใจในการอ่าน
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน
 - 1.2 ความเข้าใจในการอ่านและระดับความเข้าใจในการอ่าน
 - 1.3 ความสามารถในการอ่านกับความยากง่ายของสาร
 - 1.4 ความสนใจเกี่ยวกับบทอ่าน
2. แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก
 - 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความรู้เดิม
 - กลวิธีที่ใช้ในการเชื่อมโยงความรู้เดิมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน
 - งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจและคำศัพท์
 - กลวิธีเรียนรู้คำจากบริบทในบทอ่าน
 - งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจกับการเขียน
 - กลวิธีในการทำแผนภูมิโครงเรื่อง และการเขียนสรุปความ
 - งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4 แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก
 - งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การวัดและประเมินความสามารถทางการอ่าน
4. การประเมินการเขียนสรุปความ
 - 4.1 เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความ
 - 4.2 การตรวจให้คะแนน

1 การอ่านและความเข้าใจในการอ่าน

1.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่ง ซึ่งใช้ในการแสวงหาความรู้ และเพื่อความบันเทิง ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2537) กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สารที่เป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็น ที่ผู้เขียนเขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้เพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540) ได้ให้คำจำกัดความของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวของสารซึ่งผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

แม่นมาศ ขวลิขิต (2544) กล่าวว่า การอ่านเป็นวิธีที่ผู้อ่านใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ จากตัวอักษรต่าง ๆ ที่ผู้เขียนหรือพิมพ์ขึ้น ขณะที่อ่านสมองต้องแปลความหมายของตัวอักษร เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

ดลยา วงศ์ธนชัย (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ แล้วแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์เป็นความเข้าใจ

Harris and Smith (1986) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับตัวอักษรโดยผ่านการคิด

Goodman (1988) กล่าวว่า การอ่านเป็นการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ในเนื้อหาที่เขียนและความคิดในการอ่าน ซึ่งผู้เขียนถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาและผู้อ่านแปลออกมาเป็นความคิด

Bloom (1989) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การที่สายตารับรู้สัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษร และแปลความหมายให้เข้าใจสารที่อ่าน

Rubin (1993) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้ การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ซับซ้อนของคนในการเข้าใจถึงความหมายของบทอ่าน

ความหมายของการอ่านที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง การสื่อความหมายระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านจะต้องแปลความหมายจากตัวอักษร และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนเขียนขึ้นโดยผ่านกระบวนการคิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การอ่านจึงเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาตนเอง โดยใช้ทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ต่างกัันดังนี้

ดลยา วงศ์ธนชัย (ม.ป.ป.) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความคิด ข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีโอกาสได้ศึกษาตลอดชีวิต

สุมิตรา อังวัฒนากุล (2535) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งต่อชีวิตคนเรา เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ทั้งปวง ทำให้ได้รับข่าวสาร ช่วยเสริมความคิดและประสบการณ์ และช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินต่าง ๆ ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่เป็นประโยชน์ที่สุด สำหรับแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

สรารัตน์ จันกลิ่น (2544) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญที่สุดต่อการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต เพิ่มพูนประสบการณ์ และให้ความบันเทิง

Hafner (1972) กล่าวว่า การอ่านเป็นวิธีที่สะดวกในการแสวงหาความรู้ เนื่องจากวัสดุการอ่านสามารถหาได้ง่าย ผู้อ่านจะอ่านเวลาใดก็ได้ นอกจากนี้ผู้อ่านยังสามารถคิดไตร่ตรองตรวจสอบและทบทวน ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาความคิดได้เป็นอย่างดี

Finochiaro (1974) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญในการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

Alderson (1984) ได้ให้ความเห็นว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ การประกอบอาชีพ และการพัฒนาตนเอง

Grabe and Stoller (2002) กล่าวว่า การอ่านมีความจำเป็นสำหรับผู้ที่อยู่ในยุคข้อมูลข่าวสาร เพื่อแสวงหาความรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งมนุษย์ในปัจจุบันจะต้องใช้ทักษะการอ่านในการพัฒนาและเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเอง

ความสำคัญของการอ่านที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนี้ สามารถสรุปถึงความสำคัญของการอ่านได้ว่า การอ่านมีความสำคัญ เป็นเครื่องมือซึ่งช่วยในการแสวงหาความรู้ และความบันเทิง เพื่อช่วยในการเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม

1.2 ความเข้าใจในการอ่านและระดับความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เนื่องจากผู้อ่านจะต้องเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ตนอ่าน เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านที่ผู้อ่านได้ตั้งไว้ ดังนั้นจึงมีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กานดา ศรีพรวิสิฐ (2539) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถสื่อความหมายของสิ่งที่อ่านได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน จับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้

วิมลรัตน์ จตุรานนท์ (2540) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านเก็บใจความสำคัญ เข้าใจความหมาย และตีความหมาย ของเรื่องที่อ่านนั้นได้

จิตรภรณ์ ดั่งจุมพล (2543) ได้สรุปความหมายความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านที่ต้องอาศัยความสามารถทางภาษา และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการแปลความ ตีความ จากเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ความหมายของภาษาจากเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสรุปความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

Zintz and Maggart (1984) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การทำความเข้าใจภาษาของผู้เขียน เข้าใจภาษาในเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แล้วสรุปความหมายและแนวคิดที่ได้จากสิ่งพิมพ์นั้น

Smith (1988) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การที่ผู้อ่านสามารถสื่อความหมายจากตัวอักษรได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

Goodman (1990) อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน โดยอาศัยมโนภาพและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเพื่อเรียนรู้ความหมาย ที่ผู้เขียนต้องการสื่อ

ความหมายของความเข้าใจในการอ่านที่ได้กล่าวในข้างต้นนี้ สามารถสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนขึ้นโดยสื่อความหมายจากสิ่งที่อ่านได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมและการประมวลความคิดของผู้อ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการอ่าน เพราะผู้อ่านจะได้เรียนรู้ความรู้ และความคิดของผู้เขียน แต่ผู้อ่านแต่ละคนก็มีความเข้าใจในการอ่านจากสิ่งที่ตนอ่านแตกต่างกัน ทำให้ความสามารถในการอ่านของผู้อ่านซึ่งมีระดับต่าง ๆ กัน ดังนั้นนักการศึกษาจึงได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็นระดับต่างกัน ตั้งแต่ระดับความเข้าใจที่มีความซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ดังนี้

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2532) ได้อธิบายระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจ 4 ระดับ และจำแนกทักษะย่อยดังนี้

1. การอ่านตามตัวอักษร (Literal Reading) คือ การอ่านที่ผู้อ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนกล่าวออกมาโดยตรง

1.1 การชี้สรรพนามที่ใช้แทนคำนาม (Identifying Pronouns and The Antecedents)

1.2 การหาความเป็นจริงจากเรื่อง (Recognizing Facts)

1.3 การทำตามคำสั่ง (Following Directions)

1.4 การหาประโยคสำคัญ (Finding Topic Sentence)

1.5 การตั้งหัวข้อเรื่อง (Organizing Topic) และการเก็บใจความสำคัญ (Getting main Idea)

1.6 การเก็บรายละเอียดสำคัญ (Getting Important Details)

1.7 การเรียงลำดับเหตุการณ์ (Detecting the Sequences)

1.8 การเปรียบเทียบ (Making Comparisons and Contrasts)

1.9 การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล (Understanding Cause and Effect Relationship)

1.10 การชี้คุณสมบัติของบุคคลในเรื่อง (Identifying Character Traits)

2. การอ่านตีความ (Interpretive Reading) หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องเสาะแสวงหาความหมายที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อความที่ปรากฏอยู่ที่ไม่ได้กล่าวออกมาโดยตรง ในการอ่านประเภทนี้ ผู้อ่านต้องมีพื้นฐานความรู้ความสามารถทางการอ่านตามตัวอักษร เพื่อที่จะใช้ความสามารถในการตีความ รวมทั้งการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์สิ่งที่อ่าน ซึ่งอาจทดสอบด้วย

การใช้คำถามตีความ (Interpretive Questions)

2.1 การกล่าวสรุป (Drawing Conclusion)

2.2 การสรุปกฎ (Making Generalization)

2.3 การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า (Anticipating Outcomes)

2.4 การเข้าใจสำนวนภาษา (Inferring meaning of Figurative Language)

2.5 การตั้งหัวข้อเรื่อง (Organizing Topic) และการเก็บใจความสำคัญ (Getting main idea)

2.6 การเก็บรายละเอียดสำคัญ (Getting Important Details)

2.7 การเรียงลำดับเหตุการณ์ (Detecting the Sequences)

2.8 การเปรียบเทียบ (Making Comparisons and Contrasts)

2.9 การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล (Understanding Cause and Effect Relationship)

2.10 การชี้คุณสมบัติบุคคลในเรื่อง (Identifying Character Traits)

3. การอ่านแบบใช้วิจารณ์ (Critical Reading) หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องพิจารณาตัดสินประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนเขียนว่า เป็นการแสดงข้อความจริง เป็นความคิดเห็น เป็นการกล่าวเท็จหรือจริง ถูกผิดเพียงไร ฯลฯ ดังนั้น ผู้อ่านต้องมีความรู้ความสามารถในการอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความและการนำไปใช้ ความสามารถในการอ่านประเภทนี้อาจทดสอบด้วยคำถามประเมิน (evaluative questions)

- 3.1 การแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น (Differentiating Facts from Opinions)
- 3.2 การแยกเรื่องที่เป็นจริงกับเรื่องเพ้อฝัน (Distinguishing Reality from Fantasy)
- 3.3 การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง (Finding Relevant or Irrelevant Information)
- 3.4 การพิจารณาโฆษณาชวนเชื่อ (Detecting Propaganda)
- 3.5 การพิจารณาเหตุผลที่ชวนให้เชื่อ (Recognizing Fallacious Reasoning)
- 3.6 การพิจารณาความเหมาะสมและคุณค่าและการยอมรับความคิด (Judging Adequacy, Worth and Acceptability)
- 3.7 การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง (Identifying Author's Purpose)
- 3.8 การแสดงความรู้สึกและจับความรู้สึก (Ability to Express or Sense Feelings)

4. การนำไปใช้ (Application) หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้จากการอ่านไปใช้กับสถานการณ์อื่น ๆ ที่คล้ายกันได้ ความสามารถในการอ่านประเภทนี้อาจทดสอบด้วยคำถามประเภทการนำไปใช้ (Application Questions)

การแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านของนักการศึกษาที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนี้ สรุปได้ว่าการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านของนักการศึกษาแต่ละท่านไม่เหมือนกัน แต่ทุกแนวคิดครอบคลุมความเข้าใจตั้งแต่ระดับข้อเท็จจริงตามตัวอักษร ความเข้าใจในระดับตีความจากความคิดของผู้แต่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ในเรื่องที่อ่าน และความเข้าใจระดับวิจารณ์ญาณซึ่งได้จากการประเมินความคิดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

Miller (1990) แบ่งระดับของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1. ความเข้าใจระดับแปลความ (Textually Explicit Comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความในสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมาได้ สามารถระบุความคิดหลัก ความคิดรองของเรื่อง หรือจัดเรียงลำดับเหตุการณ์ หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ในบทอ่านได้
2. ความเข้าใจระดับตีความ (Textually Implicit Comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้นำเสนอไว้ในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมา โดยที่ผู้อ่านจะต้องใช้เหตุผลและความรู้ของตนเข้ามาช่วยตัดสินใจ ทำความเข้าใจข้อมูลในบทอ่านนั้น ๆ สามารถสรุป

และทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้ รวมทั้งรับรู้ถึงอารมณ์ ความคิด และวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้

3. ความเข้าใจระดับวิเคราะห์ (Critical Reading) เป็นระดับความสามารถในการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินเนื้อหาที่อ่าน โดยสามารถแยกความแตกต่างของข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อหาที่อ่านได้ว่า อะไรคือข้อเท็จจริง และอะไรเป็นเพียงความเชื่อหรือความคิดเห็นของผู้เขียน และสามารถเปรียบเทียบเนื้อหาที่อ่านกับข้อมูลที่พบจากแหล่งอื่น ๆ ได้ ตลอดจนเข้าใจภาษาเชิงอุปมาอุปมัยที่ผู้เขียนนำมาใช้ และสามารถบอกได้ว่าทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องที่น่าเสนอได้

4. ความเข้าใจระดับที่ต้องใช้ความรู้เพิ่มเติมผสมผสานกับข้อมูลที่ได้จากบทอ่าน (Scripturally Implicit Comprehension) เป็นความเข้าใจในระดับสูง ที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน นอกเหนือจากสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้ามาเชื่อมโยงกับสิ่งที่พบในบทอ่าน

Nuttall (1996) ได้แบ่งระดับของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ 5 ระดับ ได้แก่

1. ความเข้าใจระดับอักษร (Literal Comprehension) คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุชัดเจนในบทอ่าน
2. ความเข้าใจระดับตีความ (Interpretation) คือ ความเข้าใจในการตีความข้อเท็จจริงหรือการพยายามให้ได้ข้อเท็จจริงจากบทอ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. ความเข้าใจระดับอ้างอิง (Inference) คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุโดยนัยไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง
4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluation) คือ การตัดสินบทอ่าน ว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสารอะไร และทำได้เพียงใด
5. ความเข้าใจระดับการตอบสนองส่วนบุคคล (Personal Response) คือ การที่ผู้อ่านตอบสนองบทอ่านโดยตรง โดยมีได้คำนึงถึงอิทธิพลของผู้เขียน แต่การตอบสนองนั้นจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ปรากฏชัดในบทอ่าน กล่าวคือ มิได้ตอบสนองแต่ในฐานะผู้อ่าน แต่เป็นการรวมเอาความรู้สึกของผู้เขียนเข้ามาด้วย ดังนั้นการตอบสนองจากความเข้าใจจากบทอ่าน และทัศนคติของผู้อ่านที่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกเช่นนั้น

การที่นักการศึกษาหลายท่านได้จัดแบ่งระดับความสามารถในการอ่านระดับต่าง ๆ สรุปได้ว่า ระดับความสามารถในการอ่านแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ความเข้าใจในการอ่านระดับตามตัวอักษรเป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวไว้โดยตรงในข้อความที่อ่าน

ความเข้าใจในการอ่านระดับตีความเป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความคิดแฝงที่ผู้แต่งไม่ได้เขียนไว้โดยตรงต้องใช้การตีความ และการอ่านระดับการใช้วิจารณ์ญาณเป็นระดับที่ผู้อ่านจะต้องใช้ความเข้าใจใน 2 ระดับแรกมาเป็นพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์และประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล และการอ่านระดับการนำไปใช้

1.3 ความสามารถในการอ่านกับความยากง่ายของสาร

ความสามารถในการอ่านกับความยากง่ายของบทอ่านมาจากคำว่า “Readability” ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในการอ่าน 2 อย่าง คือ ผู้อ่าน กับ สารที่ใช้อ่าน (บทอ่าน) ผู้อ่านที่อ่านแล้วเข้าใจตามวัตถุประสงค์ เรียกว่า มีความสามารถในการอ่านสูง ถ้าอ่านบทอ่านแล้วไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เรียกว่า มีความสามารถในการอ่านต่ำ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545) สำหรับความยากง่ายของบทอ่าน ควรจะต้องวิเคราะห์ว่ามีความยากง่ายตรงกับระดับชั้นของนักเรียนหรือไม่ ถ้าความยากหรือง่ายไม่ตรงกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนควรปรับให้ตรงกับระดับความสามารถต่อไป

Fry (1977 อ้างถึงใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545) ได้เสนอวิธีการหาความยากง่ายของบทอ่านในระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยของจำนวนประโยคและค่าเฉลี่ยของจำนวนพยางค์ ใน 100 คำ เป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. เรื่องที่มีความยาว 3 – 5 หน้า ให้สุ่ม 3 ตอน คือ ตอนต้น ตอนกลาง และตอนท้ายของเรื่อง ตอนละ 100 คำ ถ้าเรื่องมีความยาวน้อยกว่านี้ อาจลดลงโดยสุ่มเพียง 2 ตอน หรือถ้าเรื่องมีความยาวมากกว่า 5 หน้า ให้สุ่มข้อความมากขึ้น สำหรับการนับคำ ซึ่งเฉพาะจำนวนเลข ตัวย่อ ปี ให้นับเป็น 1 คำ

2. นับจำนวนประโยคใน 100 คำ หากมีเศษของจำนวนคำที่ไม่ถึง 1 ประโยคให้ทำเป็นเศษส่วนของประโยค หรือเป็นจุดทศนิยม

3. หาค่าเฉลี่ยของจำนวนประโยค โดยนำจำนวนประโยคของทั้งสามตอนมารวมกันแล้วหารด้วย 3 หรือหารด้วยจำนวนข้อความที่สุ่มไว้

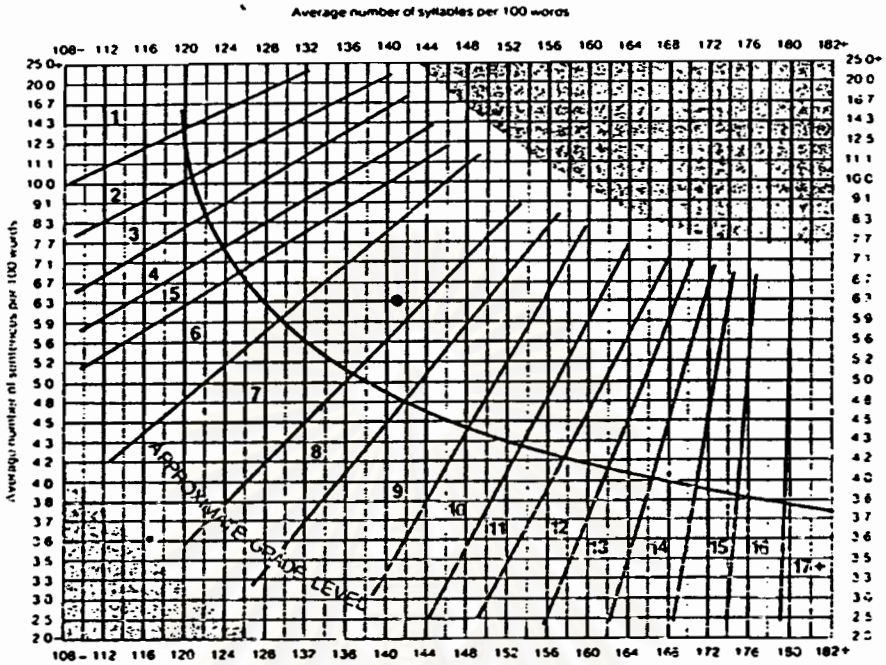
4. นับจำนวนประโยคใน 100 คำของแต่ละข้อความ วิธีนับที่สะดวก คือ นับจำนวนพยางค์ของแต่ละบรรทัดแล้วเขียนไว้ท้ายบรรทัดของทุกบรรทัด แล้วจึงนำมารวมกันภายหลังการนับจำนวนพยางค์ให้ถือเกณฑ์ตามเสียงที่เปล่งในแต่ละคำ

5. หาค่าเฉลี่ยของจำนวนพยางค์ ด้วยการนำจำนวนพยางค์ของทั้ง 3 ข้อความรวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อความที่สุ่ม คือ 3

6. นำค่าเฉลี่ยของจำนวนประโยคและพยางค์ไปหาจุดตัดบนกราฟของ Fry ตัดกันในจุดใด คือ ระดับความยากง่ายของเรื่องที่เหมาะสมกับระดับชั้นนั้น

GRAPH FOR ESTIMATING READABILITY – EXTENDED

by Edward Fry, Rutgers University Reading Center, New Brunswick, N.J. 08904

แผนภาพที่ 1 กราฟแสดงระดับความยากง่ายของบทอ่านตามทฤษฎีของ Fry (1977)

การปรับสูตรของ Fry เพื่อใช้วัดความยากง่ายของหนังสือแบบเรียนภาษาไทย

ความแตกต่างของจำนวนพยางค์ในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่มีคำความหมายเดียวกันเป็นปัญหาที่ไม่สามารถนำกราฟของ Fry มาใช้ได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องปรับพยางค์ให้สามารถใช้กราฟของ Fry ได้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างของจำนวนพยางค์ไทย - อังกฤษ โดยแปลคำต่อคำเพื่อรักษาเนื้อเรื่องและจำนวนพยางค์ของคำให้มีความหมายตรงกัน จากนั้นจึงหาความยากง่ายโดยใช้หลักของ Fry ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลปรากฏว่าจำนวนประโยคไม่มีความแตกต่างกัน แต่ต่างกันในด้านของพยางค์ ซึ่งพยางค์ทางภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าพยางค์ในภาษาอังกฤษอยู่ประมาณ 5 ดังนั้น เมื่อได้ค่าเฉลี่ยของพยางค์แล้ว ต้องนำ 5 ไปบวกกับค่าเฉลี่ยของพยางค์ที่หาได้ แล้วนำค่าเฉลี่ยของประโยคและพยางค์ที่ปรับแล้วไปหาจุดตัดบนกราฟของ Fry เพื่อพิจารณาระดับความยากง่ายของบทอ่านว่าตรงกับชั้นเรียนใดต่อไป

ข้อควรระวังในการใช้กราฟ

การใช้สูตรของ Fry ไม่ว่าจะป็นหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษ หรือการนำมาประยุกต์ใช้กับภาษาไทย ผู้ใช้ควรเข้าใจว่าความยากง่ายที่ได้เป็นค่าโดยประมาณ ซึ่ง Fry ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สูตรของ Fry และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้นำเสนอไว้ ดังนี้

1. ค่าความยากง่ายของหนังสือเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์เป็นค่าโดยประมาณที่อาจคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรสุ่มข้อความ ถ้าสุ่มหลายตอนค่าความยากง่ายจะมีความตรงมากกว่าการสุ่มจำนวนตอนที้น้อยกว่า ผู้วิเคราะห์ควรพิจารณาจากความยาวของเรื่องและสุ่มข้อความให้เหมาะสมกับความสั้นยาวของเรื่องนั้น ๆ

2. ความแตกต่างของความยากง่ายของข้อความในเรื่องเดียวกันมักปรากฏให้เห็นเสมอ ข้อความบางตอนใช้ถ้อยคำที่ยุ่งยากมีหลายพยางค์ ในขณะที่ข้อความบางตอนใช้คำง่าย ๆ การสุ่มข้อความที่มีความยากง่ายแตกต่างกันจะช่วยให้ผลของวิเคราะห์ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น

3. โดยทั่วไปในหนังสือแบบเรียน บทที่ 1 มักจะเป็นบทที่ยากที่สุดเพราะเป็นบทนำการใช้ถ้อยคำของประโยค และของข้อความมักยากกว่าตอนกลางและตอนท้ายของเรื่อง โดยเฉพาะในบทท้ายจะเป็นบทที่ง่ายที่สุด ดังนั้น ในการหาความยากง่ายของหนังสือแบบเรียน ควรหาของแต่ละบทเพื่อเปรียบเทียบว่าแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

4. เนื้อเรื่องในบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาเฉพาะ ใช้ศัพท์ทางวิชาการมากมักจะหาค่าความยากง่ายไม่ได้ ค่าเฉลี่ยของประโยคและพยางค์จึงไม่ปรากฏบนกราฟของ Fry

5. หลักการของ Fry ใช้วัดความยากง่ายของเรื่อง แต่ไม่สามารถใช้วัดเรื่องต่อไปนี้ได้

5.1 ความยากง่ายของคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ

5.2 ความหมายของคำ

5.3 โครงสร้างของหลักภาษา

5.4 น้ำเสียง ความรู้สึก และลีลาในการเขียนของผู้ประพันธ์

5.5 ประสบการณ์ และความสนใจของผู้อ่าน

นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ยังได้แบ่งระดับความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุดและขั้นสูงสุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการอ่านต่ำสุดตั้งแต่ขั้นอนุบาล และสูงสุดประมาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านต่ำสุดตั้งแต่ขั้นอนุบาล และสูงสุดประมาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านต่ำสุดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสูงสุดประมาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการอ่านต่ำสุดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสูงสุดประมาณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านต่ำสุดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสูงสุดประมาณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการอ่านต่ำสุดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และสูงสุดประมาณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อความดังกล่าวในข้างต้นนี้ นอกจากครูจะต้องวิเคราะห์ความยากง่ายของสารในบทอ่านให้กับนักเรียนแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกสิ่งหนึ่งก็คือระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อจะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนให้เหมาะสมตามความสามารถทางการอ่านของแต่ละบุคคล

1.4 ความสนใจเกี่ยวกับบทอ่าน

ความสนใจของเด็กแต่ละวัยมีความที่แตกต่างกัน ดังนั้นการเลือกบทอ่านตามความสนใจของเด็กในแต่ละช่วงวัยจะเป็นการจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่าน และจะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็กไว้ดังนี้

สุชุม เฉลยทรัพย์ (2529) ได้เสนอความสนใจในการอ่านของเด็กวัยต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2

เด็กวัยนี้สนใจอ่านหนังสือประเภทตลกขบขัน เรื่องสั้น ๆ เรื่องยาวที่จบเป็นตอน ๆ เรื่องเกี่ยวกับร่างกาย เรื่องเกี่ยวกับครอบครัวที่อบอุ่น

2. เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4

เด็กวัยนี้สนใจหนังสือเกี่ยวกับเกม คำทาย เรื่องลึกลับ กีฬา ประวัติบุคคล

3. เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6

เด็กวัยนี้สนใจเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น เรื่องลึกลับ นวนิยาย วิทยาศาสตร์ และเรื่องที่ใช้จินตนาการ

บันลือ พกษะวัน (2533) ได้แบ่งช่วงความสนใจในการอ่านของเด็กออกเป็น 4 ช่วงคือ

1. วัยอนุบาลหรือวัยก่อนเข้าเรียน (3 – 6 ปี) วัยนี้ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง มีระยะความสนใจสั้น ชอบฟังคำพูดที่คล้องจอง และสนใจนิทานสั้น ๆ เริ่มพูดคำและจำคำใหม่ ๆ สนใจฝึกอ่านภาพจากสมุดภาพในเรื่องของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว

2. วัยประถมศึกษาตอนต้น (ป. 1 – 2) วัยนี้ถือการเล่นเป็นหลัก และมีช่วงความสนใจนานถึง 15 – 20 นาที สนใจเกี่ยวกับกิจกรรมประจำวัน ชีวิตจริงมากขึ้น และชอบนิทานที่สนุกสนานชวนเพื่อน เรื่องราวที่อบอุ่นทำนองเทพนิยาย เรื่องชวนคิด และนิทานพื้นบ้าน

3. วัยประถมศึกษาตอนปลาย (ป.3 – 4) วัยนี้มีช่วงความสนใจนานถึง 30 – 40 นาที ความสนใจในการอ่านเริ่มขยายวงกว้างขึ้น สนใจนิทานสุภาพ นิทานคำกลอนที่ให้คติสอนใจ นิทานหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของสิ่งต่าง ๆ เรื่องราวที่ชวนคิด นิทานที่ตลกขบขัน แสดงความกล้าหาญผจญภัย และนิทานแฝงคุณธรรม

4. วัยประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5 – 6) วัยนี้มีช่วงความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานถึง 50 – 60 นาทีหรือกว่านั้น เริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับนามธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมใกล้ตัว สนใจเรื่องราวเฉพาะอย่างแยกกันระหว่างเพศ หญิงสนใจเรื่องครอบครัว การเรียน ชายสนใจเรื่องเครื่องยนต์กลไก เกษตรกรรม สนใจในการอ่านเรื่องหลายรสหลายประเภท เช่น หนังสือประเภทสารคดี การท่องเที่ยว ชีวิตประวัติบุคคลสำคัญ วรรณคดี เรื่องสั้น บทความ และหนังสือเชิงมystery ที่ให้แนวคิดต่าง ๆ การผจญภัยที่แสดงความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว

จ้อย ทันทิวชิรินทร์ และจินตนา ไบกาซุย (อ้างถึงใน มณีรัตน์ สุทธิรัตน์ , 2537) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสนใจในการฟังและการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ไว้ดังนี้

เด็กอายุระหว่าง 6 – 7 ปี สนใจอ่านหนังสือนิทานต่าง ๆ นิทานพื้นบ้าน เทพนิยาย นิยายผจญภัย จินตนิยาย เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อม และประเพณี ที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ขบขัน เรื่องชวนสงสัย ชวนคิด สร้างจินตนาการ และความคิดฝัน

เด็กอายุระหว่าง 8 – 9 ปี สนใจอ่านหนังสือนิทานต่าง ๆ นิทานพื้นบ้าน นิทานตำนาน เทพนิยาย นิยายผจญภัย จินตนิยายแปลก ๆ และตลกขบขัน เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่

เด็กอายุระหว่าง 10 – 11 ปี สนใจอ่านหนังสือนิทานชาดก นิทานสอนคติธรรม นิยายร่วมสมัย นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล จดหมาย บทละคร ชีวประวัติวัยเด็ก สารคดีท่องเที่ยวสั้น ๆ ง่าย

เด็กอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป สนใจอ่านหนังสือการ์ตูน หนังสือพิมพ์ สารคดี หนังสือเชิงวิชาการ นวนิยาย วรรณคดีไทย นิตยสาร วารสารบันเทิง บทร้อยกรอง และกวีนิพนธ์ต่าง ๆ

Bush and Hubner (1970) กล่าวว่า เด็กอายุ 6 – 8 ปี สนใจอ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการผจญภัย เรื่องราวที่สามารถตอบคำถามอย่างไรและทำไม โดยเริ่มอ่านเพียงลำพัง เด็กอายุ 9 – 11 ปี สนใจอ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์ ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และอัตชีวประวัติ และเด็กอายุ 12 – 13 ปี สนใจอ่านเรื่องกีฬา สิ่งที่เป็นนามธรรม และศาสนา

ทัศนะดังกล่าว สรุปได้ว่า เด็กวัยต่างกันจะมีความสนใจในการอ่านที่แตกต่างกัน จากความสนใจในการอ่านของเด็กที่แตกต่างกัน เป็นผลให้เด็กเลือกอ่านหนังสือหรือบทอ่านที่มีเรื่องราวตรงกับความสนใจของตนเอง ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่าน ดังนั้น นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

ฉวีลักษณ์ บุญยกาญจน (2525) ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการเลือกอ่านด้วยตนเองซึ่งเป็นการอ่านรายบุคคลประสบความสำเร็จไว้หลายประการ ซึ่งมีข้อเสนอแนะหนึ่งได้เสนอว่า การจัดเวลาให้เด็กมีโอกาสเลือกตำราเรียนเอง ทำให้ครูและบรรณารักษ์ทราบความต้องการของเด็ก และทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการอ่าน

ชุติมา สัจจานนท์ (2529) กล่าวถึงการช่วยให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่านไว้ว่า พ่อแม่สามารถช่วยให้ลูกรักการอ่านได้โดยให้ลูกมีอิสระที่จะเลือกหนังสืออ่านเอง

ศรียรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2536) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเลือกอ่านหนังสือด้วยตนเองของเด็กซึ่งจะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านสรุปได้ว่า การที่เด็กไม่มีสิทธิ์เลือกหนังสืออ่านเอง ทำให้เด็กรู้สึกเบื่อและไม่อยากอ่านอีกต่อไป ครู และพ่อแม่จึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสได้เลือกหนังสืออ่านเองบ้าง

Cyrog (1962) , Duky (1968) and Krashen (1985) (อ้างถึงใน Cox and Zarrillo, 1993) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอ่านด้วยตนเองกับความสามารถทางการอ่านพบว่า การเลือกอ่านด้วยตนเองเป็นวิธีที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทำให้คะแนนการอ่านสูงขึ้น

ข้อมูลของการเลือกอ่านด้วยตนเองข้างต้นสรุปได้ว่า การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกอ่าน บทอ่านด้วยตนเองเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ซึ่งสามารถส่งเสริมความสามารถทางการอ่าน ของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น

2. แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความรู้อื่น

ผู้อ่านที่มีข้อมูลที่สัมพันธ์กับบทอ่านที่อ่าน หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมากจะ สามารถ เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี ดังที่ Obah (1983) กล่าวว่า การสร้างความเข้าใจในการอ่าน เป็นการสร้างความรู้ใหม่โดยอาศัยความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน นอกจากนี้ ยังมีนักการศึกษาอีกหลายท่านได้เห็นถึงความสำคัญการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ ซึ่งได้ให้ คำจำกัดความ ไว้ดังนี้

Devine (1986) กล่าวว่า เมื่อผู้อ่านเริ่มอ่าน ความรู้เดิมจะได้รับการกระตุ้นจากสิ่งที่ อ่าน ผู้อ่านจะทดสอบความรู้เดิมที่เกิดขึ้นมาว่าสอดคล้องกับเนื้อเรื่องหรือไม่

Golden and Gulthire (1986) เสนอว่า การที่ผู้อ่านจะเข้าใจในบทอ่านที่อ่าน ผู้อ่าน จะต้อง เชื่อมโยงความหมายจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมและประสบการณ์จากผู้อ่าน

Beach and Hynd (1991) ได้กล่าวถึง การเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่จาก บทอ่านว่า ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้นั้น จะต้องอาศัยความรู้เดิม ประสบการณ์ ทักษะ และ กลวิธีอ่าน

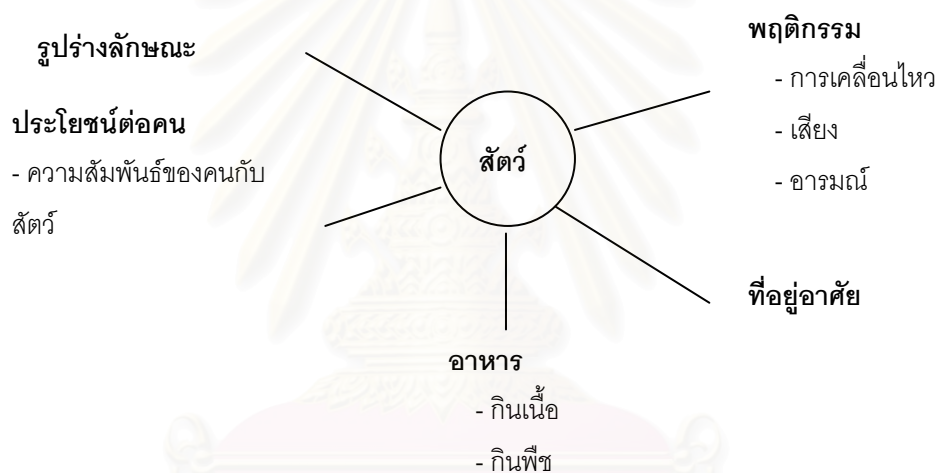
Bloome and Bailey (อ้างถึงใน Combs, 1992) ได้ให้คำแนะนำว่าความรู้เดิมและ วัฒนธรรมจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ซึ่งรวมถึงสิ่งแวดล้อมในขณะที่อ่านและความรู้เดิม จากหนังสืออื่น ๆ ที่เคยอ่านมาแล้ว

Comb (2003) กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับประสบการณ์ความรู้ที่หลากหลายจากภายใน โรงเรียนและนอกโรงเรียน ประสบการณ์และความรู้เหล่านั้นจะได้รับการสะสม แล้วนำมาใช้ ในการเชื่อมโยงความรู้จากเรื่องที่อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

ข้อความที่นักการศึกษาทั้งหลายได้กล่าวถึงข้างต้น สรุปได้ว่าการเชื่อมโยงความรู้เดิม เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้อ่าน มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดี

กลยุทธ์ที่ใช้ในการเชื่อมโยงความรู้เดิมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน

ในการสอนอ่านนั้นผู้สอนจะต้องกระตุ้นให้นักเรียนซึ่งเป็นผู้อ่าน นำความรู้เดิมจากประสบการณ์ และความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่จะได้จากบทอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ดังที่ Richek and Others (1996) ได้ใช้กลวิธีการสร้างเครือข่ายการคาดคะเน และกลยุทธ์ KWL เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่จะได้รับจากบทอ่าน โดยกล่าวเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการคาดคะเนว่า การสร้างเครือข่ายการคาดคะเน เป็นกลยุทธ์ที่ผู้อ่านอาจใช้เองได้อย่างอิสระเพื่อเตรียมอ่านบทอ่าน ซึ่งในการสร้างเครือข่ายการคาดคะเน นักเรียนจะต้องสร้างภาพความคิดที่ได้จากความรู้เดิมก่อนอ่าน กล่าวคือเขียนหัวข้อทั่วไปไว้ตรงกลาง โดยที่รอบ ๆ หัวข้อนั้นเขียนเนื้อหาสาระที่เป็นหัวข้อย่อยเรียงตามลำดับเท่าที่ผู้อ่านจะคะเนได้จากบทอ่านที่กำลังจะอ่าน ดังนี้

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างเครือข่ายการคาดคะเน

นอกจากนี้ Richek and Other (1996) ยังได้กล่าวถึงการใช้กลยุทธ์ K-W-L เพื่อกระตุ้นความรู้เดิมก่อนอ่าน และช่วยให้ความทรงจำคงทน โดยผู้อ่านสามารถใช้กลยุทธ์นี้ได้อย่างอิสระ ซึ่งตัวอักษรแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

K – What I Know : ฉันรู้อะไร (มาก่อน) ในขั้นนี้ผู้อ่านจะต้องสำรวจบทอ่านและตนเองก่อนว่ารู้อะไรมาบ้างแล้ว

W – What I want to find out : ฉันต้องการค้นหาอะไร ผู้อ่านต้องการหรือคาดหวังที่จะได้เรียนรู้อะไรจากในบทอ่าน โดยสิ่งที่ต้องการเรียนรู้นั้นอาจไม่ตรงกับบทอ่านก็ได้

L – What I learn : ฉันได้เรียนรู้อะไรแล้ว ผู้อ่านจะต้องบันทึกสิ่งที่เรียนรู้จากบทอ่าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วารุณี อุดมธาดา (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการสอนอ่าน โดยใช้การผสมผสานกิจกรรมการอ่าน เค. ดับบลิว. แอล กับกิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หลังจากได้รับการสอนพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการผสมผสานกิจกรรมการอ่าน เค. ดับบลิว. แอล กับ

กิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียง โดยใช้แผนภูมิประกอบการอ่าน มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการผสมผสานกิจกรรมการอ่าน เค. ดับบลิว. แอล กับกิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียงที่ไม่ใช้แผนภูมิประกอบการอ่าน

Hansen (1981) ได้ทำการวิจัยโดยเปรียบเทียบกลวิธีการอ่าน 2 แบบ แบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ก่อนอ่านใช้ประสบการณ์เดิมมาคาดคะเนเหตุการณ์ในเรื่อง กลุ่มที่ 2 ฝึกให้ผู้อ่านวินิจฉัยเพื่อตอบคำถามหลังอ่าน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ใช้การคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องก่อนที่จะอ่าน ได้คะแนนความเข้าใจเรื่องที่อ่านสูงกว่ากลุ่มที่ตอบคำถามหลังการอ่าน

Shelley, Bridwell and Hyder (1997) ได้วิจัยเรื่อง การอ่านทบทวนบทเรียนโดยใช้กลวิธี K – W – L โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนสามารถอ่านอย่างอิสระ และเกิดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จับประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องได้ ตัวอย่างประชากร ได้แก่

นักเรียนระดับประถมศึกษา 2 โรงเรียนมัธยมต้น จำนวน 1 โรงเรียน และมัธยมปลาย 1 โรงเรียน ซึ่งครูในแต่ละโรงเรียนใช้กลวิธี K – W – L สามารถกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น โดยทำให้เห็นโครงสร้างของเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนมีความสนใจที่จะอ่านมากขึ้น

2.2 ความสัมพันธ์ของการอ่านเพื่อความเข้าใจและคำศัพท์

ในการอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านจะต้องแปลความหมายจากตัวอักษรที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นเป็นคำต่าง ๆ ดังนั้นการที่จะอ่านให้ได้ประสิทธิภาพ ผู้อ่านจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์เป็นพื้นฐาน ดังนั้นการศึกษาหลายท่านได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับคำศัพท์ที่มีต่อการอ่าน ไว้ดังนี้

เสีี่ยม ไตรรัตน์ (2527) กล่าวว่า คำศัพท์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอ่าน เพราะช่วยสร้างความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ ยิ่งผู้เรียนรู้คำศัพท์มากการเข้าใจเนื้อเรื่องก็ยิ่งมีมากขึ้นเช่นกัน

สุภาภรณ์ แห่งทอง (2532) ได้ให้ความคิดเห็นว่า คำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ผู้ที่มีความรู้ด้านคำศัพท์ไม่ยาก พอจะมีปัญหาด้านการอ่าน

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2535) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ที่มีต่อการอ่านว่า การรู้ความหมายคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษา เนื่องจากคำศัพท์เป็นกุญแจสำคัญสำหรับความเข้าใจในการอ่าน

Collins (1970) กล่าวว่า คำศัพท์เป็นพื้นฐานสำหรับการอ่าน เป็นการแปลความหมายของสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้น

Laufer (1997) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของคำศัพท์ที่มีต่อการอ่านว่าความเข้าใจในบทอ่านจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าผู้เรียนไม่มีความเข้าใจที่เพียงพอเกี่ยวกับคำศัพท์ในบทอ่านนั้น

Coady (1999) กล่าวว่า ความรู้คำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อความสามารถในการอ่านของผู้อ่านในทุกระดับการศึกษา ยิ่งในระดับการศึกษาที่สูงความจำเป็นในการเรียนรู้คำก็จะเพิ่มขึ้น

ความสำคัญของคำศัพท์ที่มีต่อการอ่าน สรุปได้ว่า คำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจในบทอ่านที่อ่าน

กลวิธีเรียนรู้คำจากบริบทในบทอ่าน

สิ่งที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในบทอ่าน ผู้อ่านจะต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์คำเพื่อให้ทราบถึงความหมายของคำเสียก่อน การวิเคราะห์คำจากบริบทเป็นกลวิธีหนึ่งซึ่งผู้อ่านใช้เพื่อเดาความหมาย นับว่าเป็นวิธีการแก้ปัญหาการไม่รู้ความหมายจากตัวบทอ่านเอง ดังที่ รัชนี ไสสธฤกุล (2535) ได้กล่าวว่า บริบทอาจเป็นข้อความ หรือเนื้อเรื่องข้างเคียงซึ่งปรากฏในบทอ่านได้หลายลักษณะ ได้แก่ คำ วลี อนุประโยค หรืออนุเขต ทั้งหมดนี้จะเป็นสิ่งชี้แนะให้ผู้อ่านคาดเดาความหมายของคำศัพท์ด้วยตนเองได้ นอกจากนี้ Barnet (1988) กล่าวว่า เมื่ออ่านพบคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจ ผู้อ่านจะใช้บริบทในการเดาความหมายของคำศัพท์ การเรียนรู้คำจากบริบทในบทอ่านใช้กลวิธีการวิเคราะห์คำการบริบทดังที่

Johnson and Pearson (1978) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนคำศัพท์ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ดูคำศัพท์ที่ไม่ทราบความหมาย สะกด และอ่านบริบทที่อยู่รอบ ๆ คำ ถ้ามีรูปภาพให้ดูที่รูปภาพด้วย
2. อภิปรายถึงคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ที่ต้องการทราบความหมาย
3. ศึกษาประโยคซึ่งมีคำศัพท์ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับที่ต้องการทราบความหมาย
4. ดูคำจำกัดความของคำจากความหมายที่ได้อธิบายไว้
5. ตรวจสอบความหมายของคำศัพท์ โดยเขียนความหมายแยกจากความหมายตามพจนานุกรม

Marvin, Peterson and Simington (1981) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการวิเคราะห์คำจากบริบทไว้ดังนี้

1. ดูคำที่อยู่ใกล้เคียงและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับคำศัพท์ที่ต้องการทราบความหมาย
 2. พิจารณาคำนั้นมีอุปสรรค (Prefixes) หรือปัจจัย (Suffixes) หรือไม่แล้วจึงให้ความหมายอุปสรรค - ปัจจัยนั้นก่อน
 3. พยายามหาใจความสำคัญของเรื่อง
 4. พยายามหาลักษณะการแต่งเรื่องของเรื่องที่อ่าน โดยเฉพาะบทอ่านที่เป็นนิยาย
 5. อ่านบทอ่านทั้งหมดอีกครั้งหนึ่งเพื่อหาคำศัพท์ที่ซ้ำกับคำไม่ทราบความหมายนั้นในส่วนต่าง ๆ ของบทอ่าน
 6. ดูประโยคที่มีคำศัพท์นั้นปรากฏอยู่ว่าคำศัพท์นั้นปรากฏอยู่ในส่วนใดและทำหน้าที่อย่างไรในประโยค
 7. ตรวจสอบประโยคที่ตามมา เพื่อหาข้อมูลใหม่เกี่ยวกับคำศัพท์นั้น
 8. หาคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำศัพท์ที่ต้องการทราบความหมาย
 9. แต่งประโยคใหม่ด้วยคำศัพท์ที่ค้นหา
 10. ตรวจสอบความหมายในพจนานุกรม
- ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตามขั้นตอนของการวิเคราะห์คำจากบริบทนี้ ผู้อ่านจะสามารถวิเคราะห์ความหมายของคำที่ไม่ทราบความหมายจากบริบทที่อยู่แวดล้อมคำ หลังจากอ่านจบบทอ่านแต่ละเรื่อง หรือจบตอนของเรื่องแล้ว จึงตรวจสอบความหมายที่ได้วิเคราะห์จากบริบท กับความหมายจากพจนานุกรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุมล จักรแก้ว (2536) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการสอนคำศัพท์ของครูกับ กลวิธี การจำคำศัพท์ของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางน้ำ เบี้ยววิทยา อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 37 คน ได้รับการสอนคำศัพท์ แบบแปลและแบบบริบทเป็นเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1)แบบทดสอบ ซึ่ง แบ่งออกเป็นแบบทดสอบวัดกลวิธีในการจำคำศัพท์ของผู้เรียนแบบทดสอบวัดความสามารถใน การจำคำศัพท์ของผู้เรียน และ 2)วิธีสอนคำศัพท์ของครูซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ วิธีสอน คำศัพท์แบบแปล และแบบบริบท ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจำคำศัพท์ของนักเรียน ที่เรียนคำศัพท์ด้วยวิธีบริบทสูงกว่าวิธีแปลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุษกร วิสุพิดา และประมาณ ทรัพย์ผดุงชน (2543 อ้างถึงใน ตติยา เมฆประยูร, 2544) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการคาดเดาความหมายคำศัพท์ของนักศึกษาที่มีความสามารถในการเดาสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 141 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ กลวิธีการคาดเดาความหมาย 2 แบบ แบบการคาดเดาความหมาย โดยการใช้ความรู้เดิมหรือ บริบทที่อยู่ห่างคำศัพท์ และแบบการคาดเดาความหมายโดยการใช้ตัวชี้แนะทางภาษาศาสตร์หรือ บริบทที่อยู่ใกล้คำศัพท์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้งกลุ่มที่มีความสามารถในการเดาสูงและต่ำ ใช้กลวิธีการคาดเดาความหมายคำศัพท์ทั้ง 2 แบบในระดับมาก และพบว่านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ใช้กลวิธีการคาดเดาความหมายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Kay (1990) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้บริบทที่มีต่อความสามารถของเด็กในการ หาความหมายคำศัพท์จากบริบท จุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ ความสามารถของเด็กในการหาความหมายคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมายจากตำรางานเขียน ปัจจัย ดังกล่าว ได้แก่ ความยากของคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย และการมีบริบทที่ เกี่ยวข้อง ตัวอย่าง ประชากรเป็นนักเรียนระดับเกรดหก จากโรงเรียนประจำอำเภอ 3 แห่ง จำนวน 139 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบคำศัพท์ระบุไว้เพื่อให้หาความหมายโดยไม่มีบริบท ครั้งที่ สองให้ตัวอย่างประชากรอ่าน ปริเฉตเดิม โดยมีบริบทช่วยชี้แนะ ผลการวิจัยพบว่า ประการแรก การหา

ความหมายคำศัพท์ยากที่มีบริบท มีความยุ่งยากกว่าคำศัพท์ง่าย ประการที่สองคำศัพท์ที่ไม่มีบริบท หรือมีบริบทที่สั้นๆ เป็นปัญหามากกว่าคำศัพท์ที่มีบริบทเกี่ยวข้องอยู่ด้วย

Phillips (1993) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการฝึกนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมให้ไวต่อการใช้บริบท จุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อช่วยส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถต่ำให้มีประสิทธิภาพในการใช้บริบท และการหาความหมายคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนแถบชานเมือง ระดับเกรด 5-6 จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบคำศัพท์ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 2 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบก่อนเรียน จากนั้นจึงได้รับการฝึกตัวต่อตัว จำนวน 7 ครั้ง โดยผู้วิจัยใช้คำศัพท์ที่นักเรียนไม่รู้ความหมาย ซึ่งมีบริบทประกอบอยู่ 1-3 ประโยค เมื่อได้รับการฝึกครบตามกำหนด จึงทำการประเมินผลจากแบบทดสอบอีกครั้ง ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างประชากรทั้ง 5 คน มีการพัฒนาการเลือกใช้บริบทดีขึ้น เพื่อช่วยในการหาความหมายคำศัพท์

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจกับการเขียน

การเขียนมีความสำคัญต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากหลังจากที่ผู้อ่านได้อ่านบทอ่านเรียบร้อยแล้ว และต้องการจะจดจำความรู้หรือความประทับใจนั้นไว้ หรือเพื่อให้เกิดความเข้าใจและจำเรื่องที่อ่านมากขึ้น ผู้อ่านจำเป็นต้องเขียนบันทึกไว้ ดังที่ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

Harris and Smith (1976) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียนว่า การเขียนจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและเรียกความทรงจำจากข้อมูลที่เคยอ่าน เพราะการเขียนเป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านต้องประมวลความรู้จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่ตามความเข้าใจของผู้อ่าน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน

Langer (1982) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน การคิด และการเขียนว่า หลังการอ่านผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจ ความคิดต่อเนื่องในการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน ถ้าผู้อ่านได้ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นภาษาเขียนแล้ว จะทำให้ทักษะการอ่านได้รับการพัฒนาด้วย

Carr and Ogle (1987) ได้กล่าวว่า การเขียนหลังการอ่านส่งเสริมให้ผู้อ่านได้ใช้

ความคิดวิเคราะห์ โดยการรวบรวมเชื่อมโยงและเรียงลำดับข้อมูล แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่าน

Sagar (1989) ได้ให้ข้อคิดว่าการเขียนเป็นการให้โอกาสผู้เรียนได้เป็นทั้งผู้อ่านและผู้เขียน โดยการเขียนจะแสดงถึงความคิดเห็น ความคิดฝัน และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสะท้อนจากงานเขียนที่ได้อ่านจนสามารถพัฒนาให้เกิดความเข้าใจว่า สิ่งที่ได้อ่านนั้นได้รับการเรียบเรียงด้วยภาษาเขียนอย่างไร ซึ่งจะมีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจต่อไป

Richek and Others (1996) กล่าวว่า การอ่านและการเขียนเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กัน การเขียนทำให้ผู้อ่านจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ ซึ่งทำให้สามารถเข้าใจความหมายของคำ และการลำดับเรื่อง

Bromley (1998) กล่าวถึง ความสำคัญของการเขียนที่มีต่อการอ่านว่าการเขียนระหว่างหรือหลังการอ่าน เป็นวิธีที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ข้อมูลจากการอ่าน เพราะลักษณะการเขียนเช่นนี้จะเกี่ยวข้องกับข้อความที่ได้จากการอ่านและการเขียนข้อมูลและความคิดสำคัญ

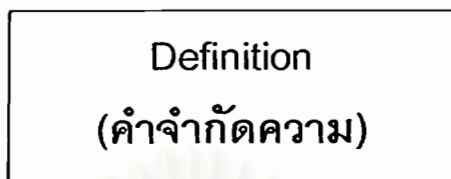
ข้อความข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากการเขียนเป็นการสรุปเรื่องที่ได้อ่าน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ และจดจำข้อมูลจากการอ่านได้เป็นอย่างดี

กลวิธีการทำแผนภูมิโครงเรื่อง และการเขียนสรุปความ

การทำแผนภูมิโครงเรื่อง (mapping) และการสรุปความเป็นการเขียนที่จะทำให้ผู้อ่านได้เกิดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังที่ อภิรดี ทักษิการ (2538) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำแผนภูมิสรุปโครงเรื่องที่อ่านว่า การทำแผนผังสรุปโครงเรื่องที่อ่านจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทอ่านเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนรู้โครงสร้างของข้อเขียนที่ใช้ในบทอ่าน รู้จักสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านอย่างเป็นลำดับชัดเจน ทำให้มองเห็นองค์ประกอบและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในบทอ่านอย่างเป็นระบบและเห็นภาพพจน์ รูปแบบของแผนภูมิสรุปโครงเรื่องที่อ่านมีหลายรูปแบบ แต่ความหมายในแผนภูมิโครงเรื่องจะต้องสอดคล้องกับบทอ่าน ซึ่งไม่ว่ารูปแบบใดถูกต้องที่สุด ขึ้นอยู่กับรูปแบบในการเขียน ดังนั้นจึงมีนักการศึกษาหลายท่านได้คิดค้นแผนภูมิโครงเรื่องประเภทต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

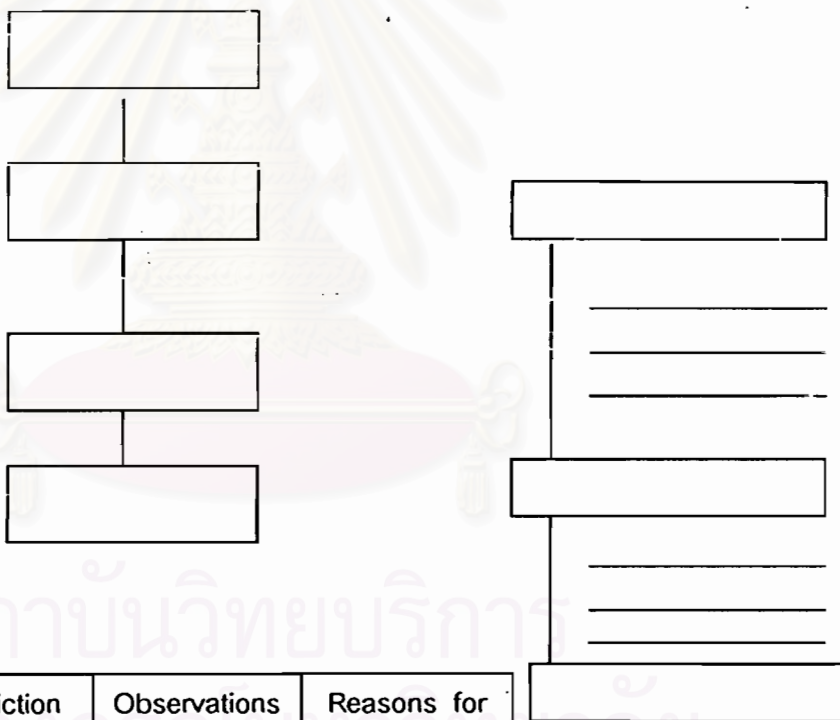
Richeck (1996 อ้างถึงใน มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์, 2532) ได้เสนอแผนภูมิโครงเรื่องประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แผนภูมิโครงเรื่องประเภทคำจำกัดความ

แผนภาพที่ 3 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทคำจำกัดความ

2. แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเรียงตามลำดับเหตุการณ์

Step (ลำดับขั้น)	Prediction (การทำนาย)	Observations (การสังเกต)	Reasons for occurrences (เหตุผลที่เกิด)
1			
2			
3			
4			
5			

แผนภาพที่ 4
แผนภูมิโครงเรื่องประเภท
เรียงตามลำดับเหตุการณ์

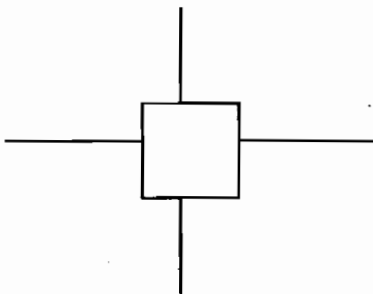
3. แผนภูมิโครงเรื่องประเภทวิธีการหรือกรรมวิธี : เวลา อากาศ วิวัฒนาการ

แผนภาพที่ 5 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทวิธีการหรือกรรมวิธี : เวลา อากาศวิวัฒนาการ

4. แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบอกแหล่งที่ตั้ง

Location (ที่ตั้ง)

แผนภาพที่ 6 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบอกแหล่งที่ตั้ง

5. แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเปรียบเทียบ

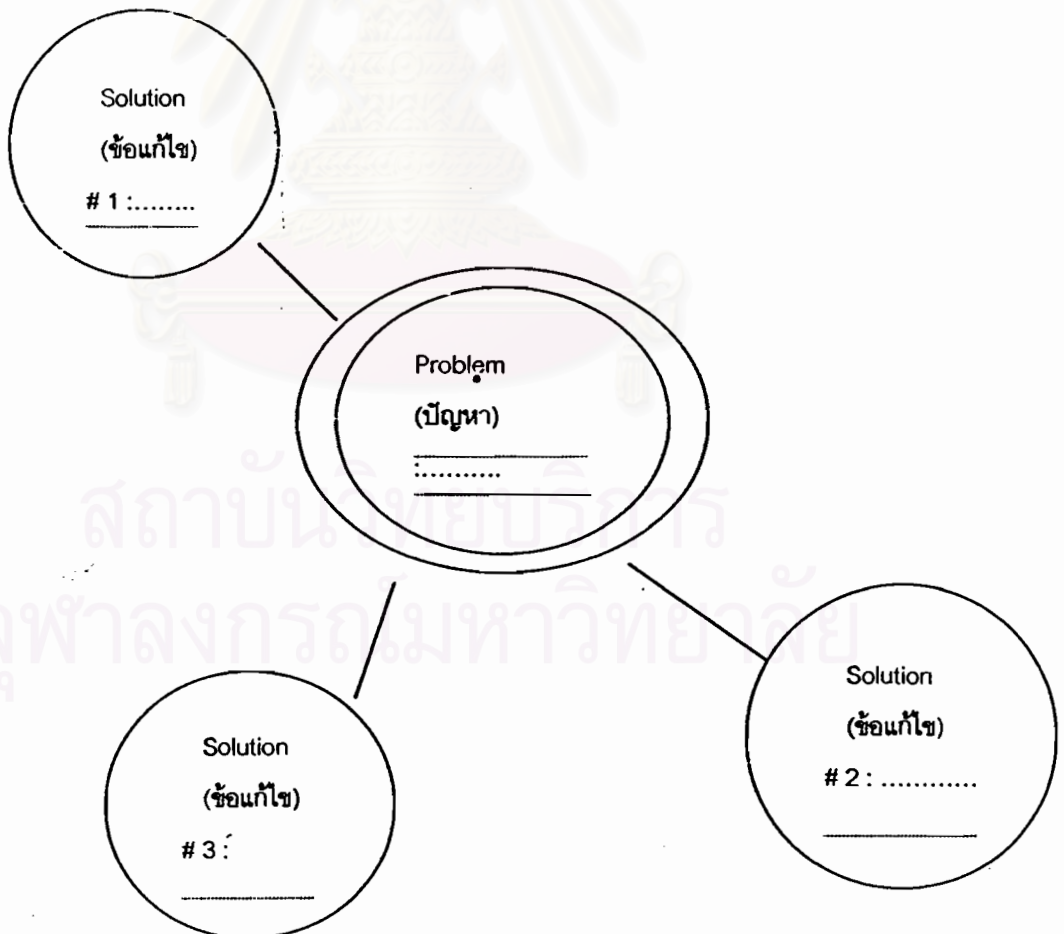
	Country 1 (ประเทศ 1)	Country 2 (ประเทศ 2)	Similar or different? (เหมือนกันหรือแตกต่างกัน?)
Population (พลเมือง)			
Climate (อากาศ)			
Products (ผลิตภัณฑ์)			
Size of country (ขนาดของประเทศ)			
<p>1. The main ways the countries are similar are (วิถีทางสำคัญที่ประเทศทั้งสองเหมือนกัน คือ)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>because _____ (เพราะเหตุว่า) _____</p> <p>2. The main ways they are different are (วิถีทางสำคัญที่ประเทศทั้งสองต่างกัน คือ) _____</p> <p>_____</p> <p>because _____ (เพราะเหตุว่า) _____</p>			

แผนภาพที่ 7 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเปรียบเทียบ

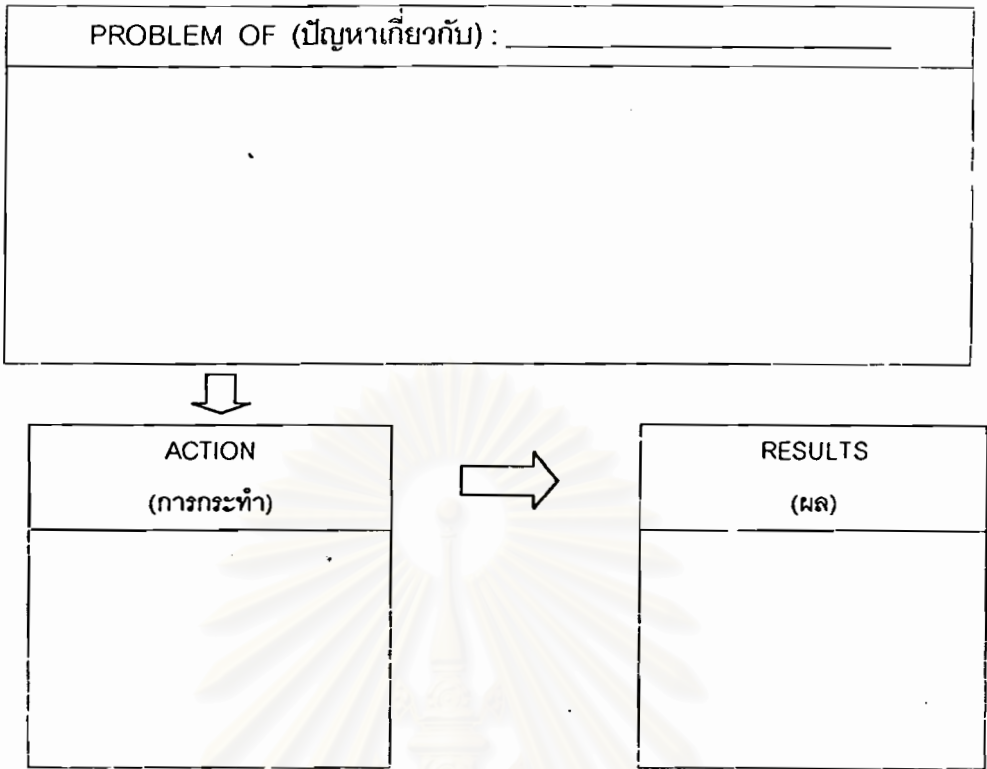
	REPTILES สัตว์เลื้อยคลาน	MAMMALS สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
Characteristics ลักษณะเฉพาะ	- cold blooded - young born live or from eggs - สัตว์เลือดเย็น	- warm blooded - young born live - สัตว์เลือดอุ่น - เกิดเป็นตัว
Examples ตัวอย่าง	- snakes - alligators - งู - จระเข้	- humans - cats - คน - แมว

แผนภาพที่ 7 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเปรียบเทียบ (ต่อ)

6. - 7. แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเหตุผลและประเภทเสนอปัญหาและข้อแก้ไข

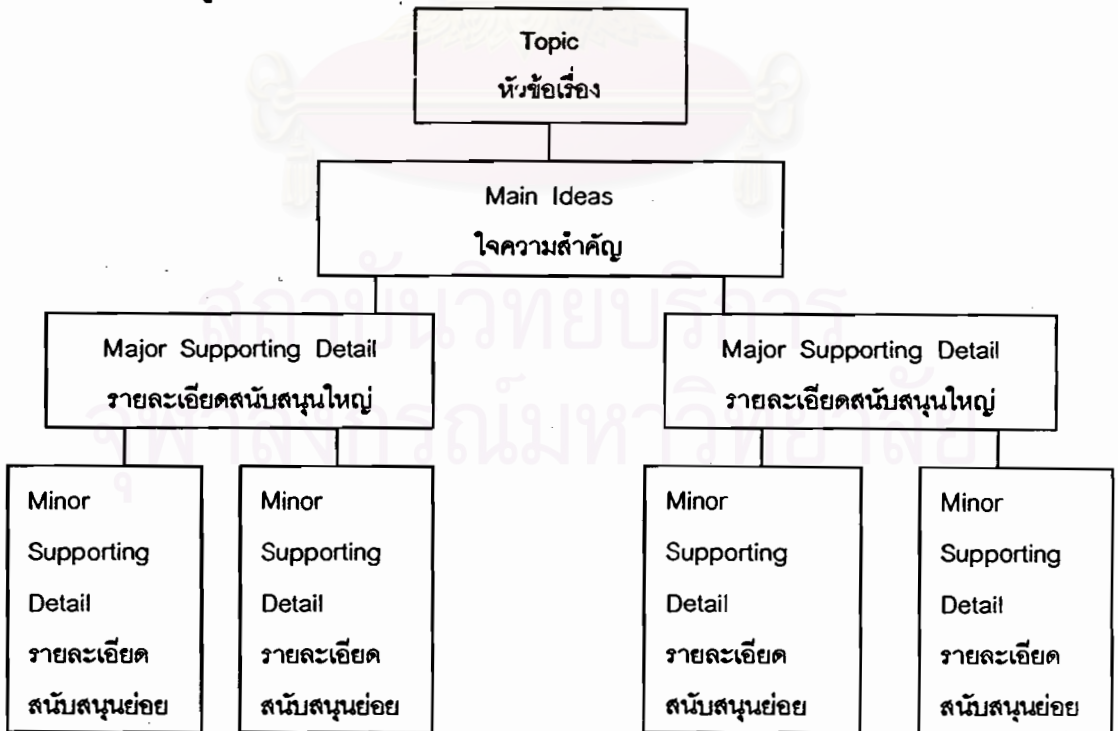

แผนภาพที่ 8 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเหตุผลและประเภทเสนอปัญหาและข้อแก้ไข

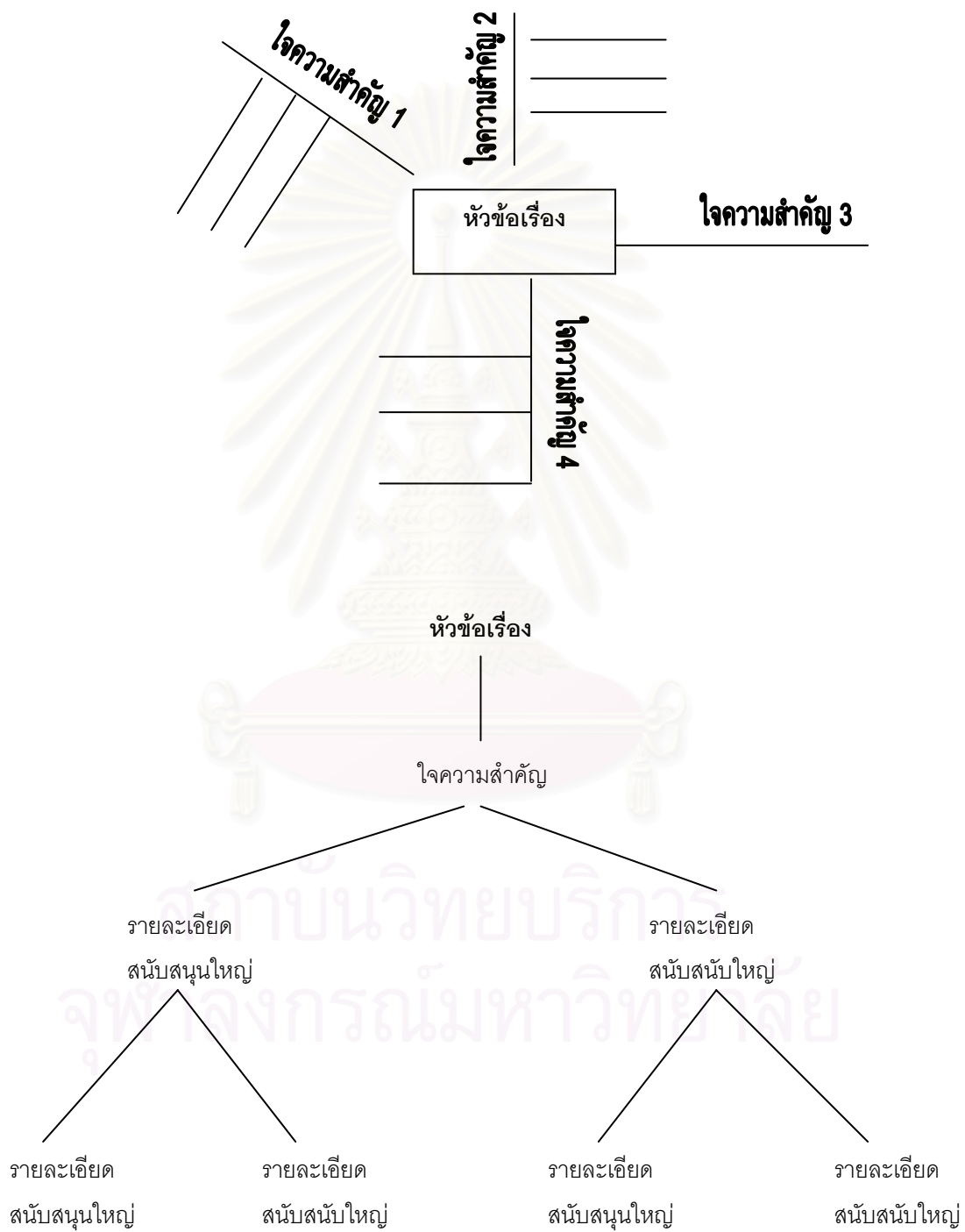

แผนภาพที่ 8 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเหตุผลและประเภทเสนอปัญหาและข้อแก้ไข (ต่อ)

8. แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบรรยายหรือพรรณนา

แผนภาพที่ 9 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบรรยายหรือพรรณนา

แผนภาพที่ 9 แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบรรยายหรือพรรณนา (ต่อ)

Schmidt (1986) ได้จำแนกรูปแบบของแผนภูมิโครงเรื่องตามลักษณะโครงสร้างของบทอ่านไว้ 5 รูปแบบ คือ

1. แผนภูมิโครงเรื่องรูปแมงมุม (Spider Map) เหมาะสมกับบทอ่านที่แสดงใจความสำคัญ (Main Idea) และรายละเอียดสนับสนุน (Supporting Details) ไว้ชัดเจน

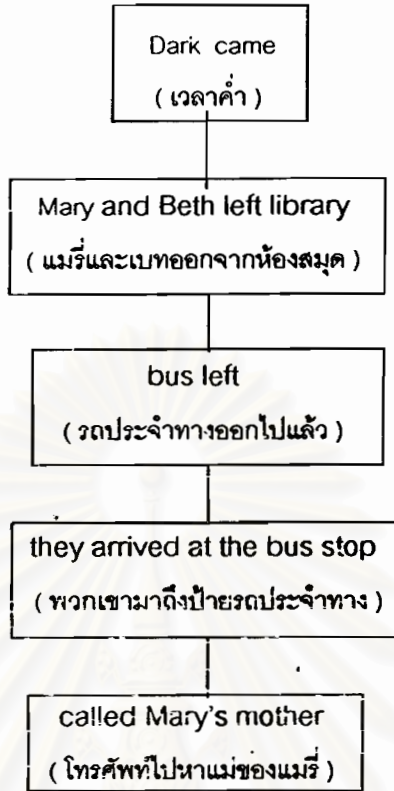
“The Jackson family has a favorite resort. There is a lake nearby for water skiing and boating. They can also go hiking and horseback riding. Tennis courts and a swimming pool are close to their cabin” (ครอบครัวแจ็คสันมีที่พักตากอากาศในวันหยุดที่พวกเขาชื่นชอบอยู่แห่งหนึ่ง บริเวณใกล้กับที่พักมีทะเลสาบ เพื่อเล่นสกีน้ำและพายเรือ ที่นี่พวกเขาสามารถปีนเขาและขี่ม้าได้ด้วย มีสนามเทนนิสหลายสนาม และสระว่ายน้ำอยู่ติดกับที่พักของพวกเขา)

แผนภาพที่ 10 แผนภูมิโครงเรื่องรูปแมงมุม (Spider Map)

2. แผนภูมิโครงเรื่องรูปขั้นบันได (Time Ladder Map) สำหรับบทอ่านที่แสดงลำดับเวลา กระบวนการหรือขั้นตอน

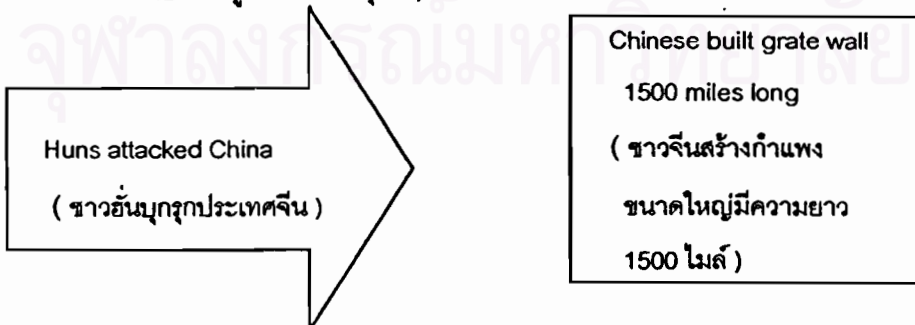
“It was already dark by the time Beth and Mary left the library. They immediately started walking as quickly as possible to the bus stop. Unfortunately, the bus had already left when they got there. They had to telephone Mary's mother for ride home.” (เบทและแมรี่ออกจากห้องสมุดในเวลาค่ำ พวกเขารีบเดินไปยังป้ายรถประจำทางทันที โชคร้ายเหลือเกินที่รถประจำทางออกจากป้ายไปแล้ว พวกเขาจึงโทรศัพท์ไปหาแม่ของแมรี่เพื่อให้มารับกลับบ้าน)

แผนภาพที่ 11 แผนภูมิโครงเรื่องรูปขั้นบันได (Time Ladder Map)

3. แผนภูมิโครงเรื่องแสดงเหตุ - ผล (Cause / Effect Map) สำหรับบทอ่านที่แสดง เหตุผล

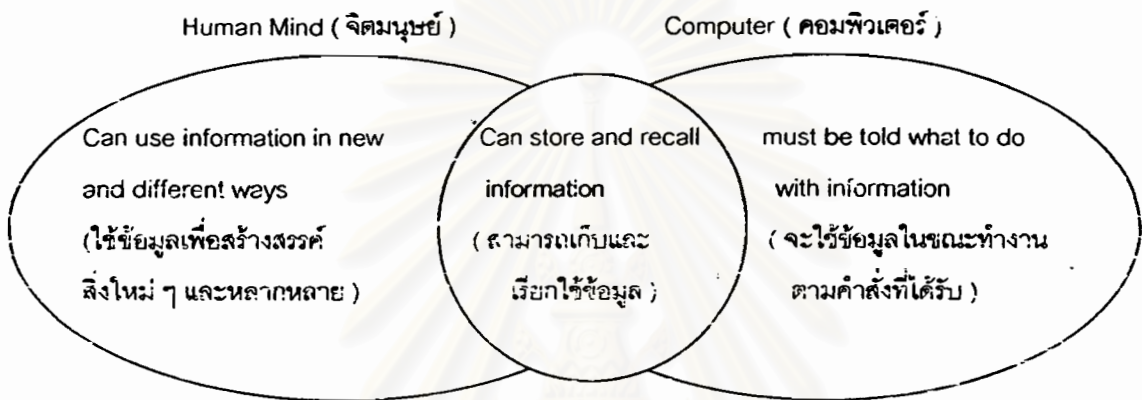
"Hundreds of years ago fierce group of people called the Huns attacked China. The Huns wanted to conquer China. The Chinese built a huge wall 1500 miles long to keep the Huns out of China. The wall is still standing today." (ร้อยกว่าปีมาแล้วชาวยันผู้ดุร้ายได้บุกกรุกประเทศจีน ชาวยันต้องการพิชิตประเทศจีน ชาวจีนจึงสร้างกำแพงขนาดใหญ่ มีความยาวถึง 1500 ไมล์ เพื่อป้องกันการโจมตีของชาวยัน กำแพงนี้ยังคงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน)

แผนภาพที่ 12 แผนภูมิโครงเรื่องแสดงเหตุ - ผล (Cause / Effect Map)

4. แผนภูมิโครงเรื่องแสดงความเปรียบเทียบ (Comparison / Contrast Map) สำหรับบทอ่านที่แสดงการเปรียบเทียบหรือความตรงข้าม

"The computer and the human mind are very much alike. Both can store and recall information. However, the computer must be told what to do with the information. The human mind can invent new and different ways to use information." (คอมพิวเตอร์และจิตของมนุษย์มีความคล้ายกัน ในแง่ที่สามารถเก็บและเรียกใช้ข้อมูลได้ อย่างไรก็ตามคอมพิวเตอร์จะใช้ข้อมูลในขณะที่ทำงานตามคำสั่งที่ได้รับ ส่วนจิตของมนุษย์ใช้ข้อมูลเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และมีความหลากหลาย)

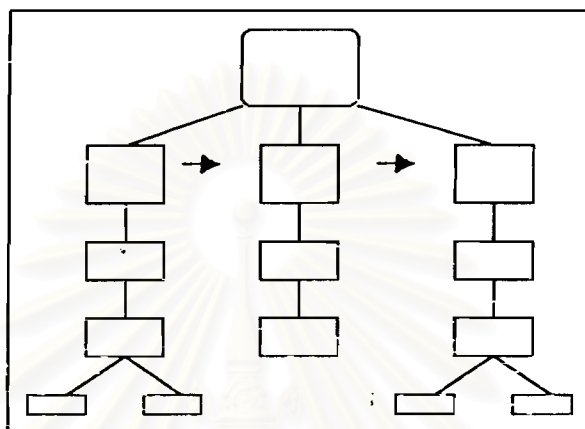
แผนภาพที่ 13 แผนภูมิโครงเรื่องแสดงความเปรียบเทียบ (Comparison / Contrast Map)

5. แผนภูมิโครงเรื่องแบบผสมผสาน (Combined Map) สำหรับบทอ่านที่มีเนื้อความซับซ้อน หรือผสมผสานโครงสร้างการเขียนแบบต่าง ๆ ไว้ในเรื่องเดียวกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

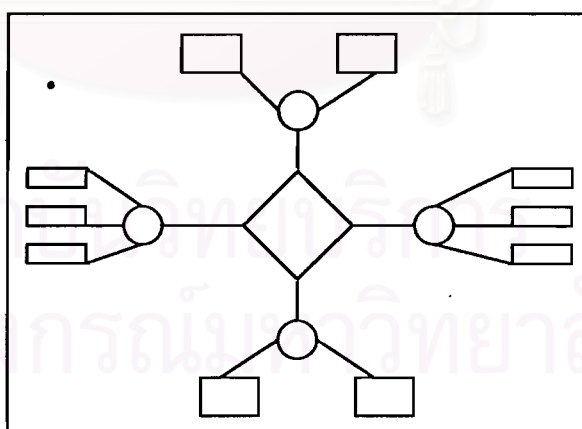
Sinatra, Gemake and Morgan (1986) ได้เสนอรูปแบบในการทำแผนภูมิโครงเรื่องตามลักษณะโครงสร้างการเขียนไว้ 4 ประเภท คือ

1. แผนภูมิโครงเรื่องบรรยายลำดับเหตุการณ์ (Sequential Episodic Map) เป็นแผนผังที่ใช้ลูกศรเป็นเครื่องแสดงลำดับเหตุการณ์ และเชื่อมโยงเหตุการณ์สนับสนุนในแต่ละกรอบเหตุการณ์

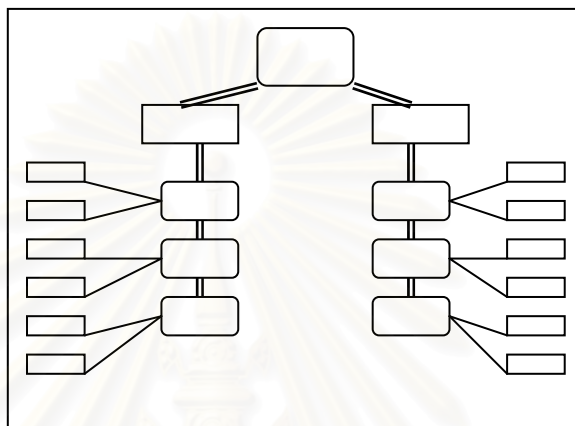
แผนภาพที่ 14 แผนภูมิโครงเรื่องบรรยายลำดับเหตุการณ์ (Sequential Episodic Map)

2. แผนภูมิโครงเรื่องแบบบรรยาย (Descriptive Map) เป็นแผนภูมิโครงเรื่องที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ หรือสิ่งต่าง ๆ โดยมีใจความสำคัญของเรื่องอยู่ตรงกลาง แล้วโยงความสัมพันธ์จากใจความสำคัญของเรื่องไปสู่หัวข้อต่าง ๆ ด้วยเส้นตรง

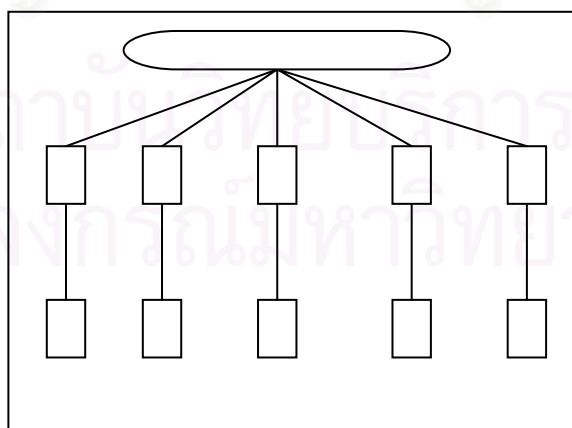
แผนภาพที่ 15 แผนภูมิโครงเรื่องแบบบรรยาย (Descriptive Map)

3. แผนภูมิโครงเรื่องเปรียบเทียบความแตกต่าง (Comparative and Contrastive Map) เป็นแผนผังที่แสดงการเปรียบเทียบ โดยหัวข้อที่จะเปรียบเทียบอยู่ในกรอบบนสุด แล้วโยงลูกศรมาสู่กรอบความเหมือนและความแตกต่าง ซึ่งมีรายละเอียดอยู่คนละข้าง

แผนภาพที่ 16 แผนภูมิโครงเรื่องเปรียบเทียบความแตกต่าง (Comparative and Contrastive Map)

4. แผนภูมิโครงเรื่องจำแนกประเภท (Classification Map) เป็นแผนผังที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ของหัวเรื่อง ตัวอย่าง และรายละเอียดสนับสนุน โดยหัวเรื่องที่กล่าวถึงจะอยู่ในกรอบบนสุด ส่วนรายละเอียดสนับสนุนจะอยู่ในกรอบใต้หัวเรื่อง

แผนภาพที่ 17 แผนภูมิโครงเรื่องจำแนกประเภท (Classification Map)

ส่วน ฆะอบ โปษะกฤษณะ (2532) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสรุปความไว้ว่า เมื่อผู้อ่านได้อ่านใจความสำคัญ แล้วนำมาเรียบเรียงให้เป็นภาษาของผู้อ่านเองเหมือนกับจับใจความสำคัญในสิ่งที่อ่านแล้วไปเล่าให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยภาษาที่ดี สั้นง่าย รัดกุม ก็เกิดประโยชน์ต่อการสื่อสารอย่างมาก นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะขั้นตอนในการสรุปความไว้ ดังนี้

ปรีชา นิรัญประดิษฐ์ (2532) ได้เสนอแนะหลักการสรุปความ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ต้องอ่านเรื่องที่จะย่อหรือสรุปให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
2. พิจารณาสาระสำคัญแต่ละตอนจดแล้วบันทึกไว้
3. นำเนื้อหาส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่บันทึกไว้มาเรียบเรียงใหม่ ให้สัมพันธ์ต่อเนื่องกันอย่างสั้นกะทัดรัด และครบถ้วน
4. ประการสุดท้ายอ่านทบทวนสาระที่สรุปว่าตรงกับเรื่องเดิมหรือไม่

ชะลอ รอดลอย (2538 อ้างถึงใน สุจิต บัวผัน, 2540) ได้จำแนกขั้นตอนการสรุปความไว้ดังนี้

1. การเริ่มต้น จะต้องฟังหรืออ่านอย่างเข้าใจ ถ้าเป็นการอ่าน ควรอ่านในตอนเริ่มต้นอย่างน้อย 2 เที้ยว เพื่อให้ได้แนวความคิดหลัก ถ้าเป็นการฟังก็ควรมีสมาธิที่แน่วแน่ก่อนเสมอ
2. ขั้นคิด การอ่านความคิดด้วยว่าจะอะไรเป็นจุดสำคัญของเรื่อง และคิดต่อไปว่าจุดสำคัญของเรื่องมีความสัมพันธ์กับสิ่งใดบ้าง จุดสิ่งนั้น ๆ ไว้เป็นข้อความสั้น ๆ และคิดถึงวิธีสรุปความให้กะทัดรัดและชัดเจน
3. ขั้นปฏิบัติการเขียน ควรเริ่มจากเขียนร่างข้อความสั้น ๆ ที่จดไว้นำมาขีดเกลาพร้อมทั้งเสริมแต่งข้อความที่สรุปให้เป็นภาษาที่ดี สื่อความได้ชัดเจน

Ricke (1996) ได้แนะนำหลักในการสรุปความจากเรื่องที่อ่าน ดังนี้

1. อ่านเรื่องแล้วสรุปถึงโครงเรื่อง บทบาทของตัวละครโครงเรื่อง ปมเรื่อง และเหตุการณ์ในเรื่องจากนั้นตีความเรื่องรวบรอบ ๆ ใจความสำคัญ ในขั้นนี้ผู้อ่านจะต้องกำหนดรูปแบบการเขียนของตนเอง โดยรวบรวมใจความสำคัญของเรื่องและส่วนประกอบอื่น ๆ
2. บอกหรือเขียนใจความสำคัญและส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน แล้วนำมา เรียบเรียง
3. เขียนสรุปเรื่องราวที่ได้อ่าน

Hayes (1989) ได้แนะนำถึงขั้นตอนในการสรุปความดังนี้

1. อ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด
2. เขียนข้อมูลที่สำคัญจากเนื้อเรื่องทั้งหมด เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลว่าครบถ้วนหรือไม่
3. คัดเลือกกลุ่มข้อมูลที่สำคัญ และตัดข้อมูลที่ไม่สำคัญออก นำข้อมูลที่คัดเลือกแล้วมาจัดกลุ่ม เพื่อเรียบเรียงให้เป็นข้อเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน
4. แลกเปลี่ยนข้อเขียนกับผู้อื่น เพื่อตรวจสอบและแก้ไข

เห็นได้จากข้อความที่กล่าวมานี้ ขั้นตอนของการสรุปความมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ

1. อ่านเรื่องทั้งหมดให้เข้าใจ
2. จัดบันทึกข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญของเรื่อง เช่น ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน เป็นต้น
3. เรียบเรียงข้อมูลที่ได้บันทึกไว้
4. เขียนสรุปความตามข้อมูลที่เรียบเรียงไว้ ให้เป็นภาษาที่ดีสื่อความได้ชัดเจน

การสรุปความนั้นจะต้องอาศัยการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการอ่าน ซึ่งสามารถเรียบเรียง ข้อมูลได้โดยใช้แผนภูมิโครงเรื่อง เพื่อช่วยในการเรียบเรียงทำให้ผู้อ่านสามารถเรียบเรียงเนื้อความที่จะสรุปได้อย่างชัดเจน และตรงประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ อภิรดี ทักธิการ (2538) ซึ่งมีความเห็นเกี่ยวกับการทำแผนภูมิโครงเรื่องที่มีต่อการสรุปความ ว่า การทำแผนภูมิสรุปย่อเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้เรียนรู้จักสรุปใจความสำคัญ และรายละเอียดของบทอ่าน อย่างเป็นลำดับชัดเจน ทำให้สามารถสรุปความได้ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นาคล ปูฐประเสริฐ (2533) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการอภิปราย และการทำแผนผังสรุปย่อเรื่องที่อ่าน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน พานทอง จังหวัดชลบุรี จำนวน 80 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองเรียนด้วยการทำแผนผังสรุปย่อเรื่องที่อ่าน ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนด้วยการอภิปรายใช้เวลาในการเรียน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ ผู้วิจัยทำการทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่มทุกครั้งที่สิ้นสุดการเรียน

ในแต่ละคาบโดยใช้แบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้ววิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นได้โดยใช้ค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อภิรดี ทักธการ (2537) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่านและเรียนโดยการเขียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอกลำไย จำนวน 50 คน กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทบรรยาย จัดลำดับ เปรียบเทียบ เหตุผล และปัญหาและข้อแก้ไข ซึ่งในแต่ละประเภทนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มาลี นรสิงห์ (2537) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือระหว่างกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเขียนและไม่ใช้กิจกรรมการเขียนของโรงเรียนบ้านหมอ "พัฒนราษฎร์" อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี จำนวน 64 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมการเขียน กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือโดยไม่ใช้กิจกรรมการเขียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมการเขียนและกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือโดยไม่ใช้กิจกรรมการเขียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองในกลุ่มเดียวกันของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตรา ชัยอมฤต (2539 อ้างถึงใน สรวรัตน์ จันกลิน, 2544) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องย่อภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่เรียนโดยการเขียนย่อเรื่องกับการสอนให้นักเรียนตั้งคำถามเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 76 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มได้ทำแบบทดสอบพื้นฐานความเข้าใจในการอ่าน และการเขียนเรื่องย่อ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองที่ 1 ด้วยการสอนเขียนย่อเรื่อง และสอนกลุ่มทดลองที่สองด้วยวิธีตั้งคำถาม ใช้เวลา 7 สัปดาห์ แล้วทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และการเขียนย่อเรื่องหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนย่อเรื่องมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนให้ตั้งคำถามเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนย่อเรื่องภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนให้ตั้งคำถามเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

King (1984 อ้างถึงใน สรวรัตน์ จันกลิน, 2544) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการอ่าน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง การย่อเรื่องที่อ่าน และใช้วิธีเรียนแบบปกติ ตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาปีที่ 1 และ 2 จากมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่เรียนโดยการย่อเรื่องที่อ่านมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง ส่วนนักศึกษาที่เรียนโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ใช้วิธีเรียนแบบปกติมีนัยสำคัญทางสถิติ

Johnson (1988) ได้ศึกษาผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องเป็นแบบฝึกหัดชนิดเติมคำ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับ 4 จำนวน 132 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 สอนโดยการทำแผนผังด้วยตนเองหลังจากต้นเรื่อง กลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยเติมข้อความลงในแผนผังที่ครูสร้างขึ้น กลุ่มทดลองที่ 3 เขียนโดยการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องด้วยตนเอง แตกต่างจากกลุ่มที่เรียนด้วยการตอบคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

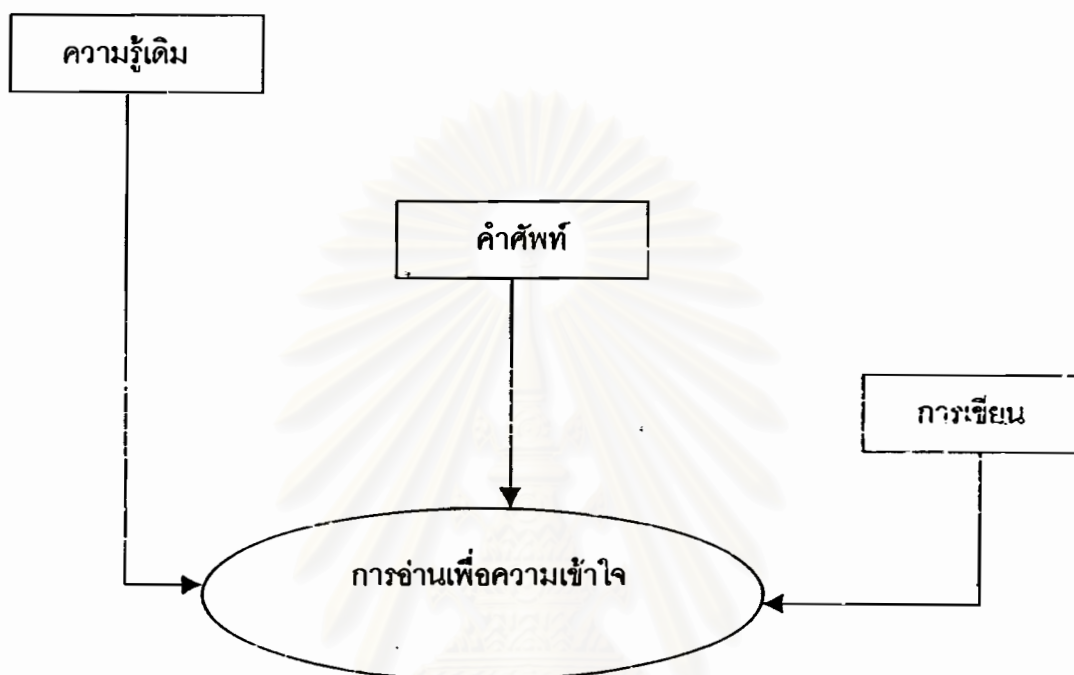
Brown (1990) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับ 2 โดยการกำหนดผังสรุปโยงเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 2 จำนวน 80 คน ที่มีความสามารถในการอ่านทำ ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญ และรายละเอียดในช่วงก่อนการอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังการอ่านเพิ่มมากขึ้น

2.4 แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก

แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) เป็นแนวทางการสอนอ่านซึ่งพัฒนาโดย Cunningham, Hall และ Defree (n.d.) เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่าน และการเขียนไปพร้อม ๆ กัน แนวการสอนนี้มีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนสามารถสลับขั้นตอนต่าง ๆ ในการเรียนการสอน แนวการสอนแบบโฟร์บล็อกจะให้อิทธิพลแก่ผู้อ่านได้เลือกวัสดุการอ่านเพื่ออ่านเอง จากนั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ ในขณะที่อ่านผู้อ่านสามารถเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากบทอ่าน และเขียนสรุปเรื่องที่อ่านเพื่อทำให้สามารถจดจำเรื่องที่อ่าน และเข้าใจรูปแบบการเขียนของผู้เขียน จากที่ได้กล่าวมานี้ แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก จึงประกอบด้วย 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นเลือกอ่านเอง (Self – Selected Reading)	หมายถึง	ขั้นที่ผู้อ่านเลือกอ่านบทอ่านที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับระดับการอ่าน และตรงตามความสนใจของตนเอง
ขั้นแนะให้อ่าน (Guided Reading)	หมายถึง	ขั้นที่ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมก่อนอ่านและอ่านวัสดุการอ่านที่เลือกอย่างเข้าใจ
ขั้นเรียนรู้คำ (Working with words)	หมายถึง	ขั้นที่ผู้อ่านจะได้เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากบทอ่าน
ขั้นการเขียน (Writing)	หมายถึง	ขั้นที่ผู้อ่านเขียนสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้อ่านด้วยตนเอง หลังจากอ่านเสร็จแล้ว

จากขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนนั้นเห็นได้ว่าโครงสร้างของแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความรู้เดิม ความสัมพันธ์ระหว่างกรอ่านเพื่อความเข้าใจกับคำศัพท์ และความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจกับการเขียน ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 18 โครงสร้างแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก

ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) เมื่อครูผู้สอนนำมาใช้สอนแก่นักเรียนจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านและเขียนควบคู่กัน โดยให้นักเรียนเลือกบทอ่านด้วยตนเอง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในเรื่องราวที่จะได้อ่าน จากนั้นจึงสอนเทคนิค และวิธีการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจแล้วจึงให้นักเรียนอ่าน ในขณะที่อ่านนักเรียนจะได้เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์และความหมายจากเรื่องที่อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านเสร็จแล้วจึงเขียนสรุปเรื่องราวที่ได้อ่าน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) มาใช้ในการวิจัยโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนของแนวการสอน ดังนี้

ขั้นเลือกอ่านเอง (Self - Selected Reading) ในขั้นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกบทอ่านที่จะอ่านด้วยตนเอง เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในเรื่องที่จะอ่าน ซึ่งเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียนต่อไป โดยนักเรียนจะเลือกอ่านบทอ่านที่ครู

นำมาให้ ซึ่งบทอ่านเหล่านั้นได้ผ่านการวิเคราะห์หาความยากของบทอ่านจากการปรับสูตรของ Fry โดยสุรนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545 เพื่อปรับระดับความยากง่ายของบทอ่านให้เหมาะสมกับระดับความสามารถทางการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้ครูยังต้องคำนึงถึงความสนใจของนักเรียน เพื่อจัดบทอ่านให้เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน โดยอาศัยหลักความสนใจในการอ่านกับระดับอายุของนักเรียน

กิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนจะได้เลือกอ่านบทอ่านที่ครูได้วิเคราะห์หาความยากง่าย โดยคำนึงถึงความสามารถทางการอ่านและความสนใจของนักเรียน จากนั้นนักเรียนจะเป็นผู้เลือกอ่านบทอ่านด้วยตนเอง นอกจากนี้ที่นักเรียนจะอ่านบทอ่านที่ครูคัดเลือกมาแล้ว นักเรียนยังสามารถเลือกอ่านหนังสือต่าง ๆ ภายในห้องสมุดของโรงเรียนได้อีกด้วย

ขั้นแนะให้อ่าน (Guided Reading) ขั้นนี้ครูจะแนะนำบทอ่านให้แก่ นักเรียนโดยกระตุ้นความรู้เดิม และแนะนำวิธีการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งครูจะใช้กลวิธีกระตุ้นความรู้เดิมก่อนอ่าน 2 วิธีดังนี้

วิธีที่ 1 กลวิธีการสร้างเครือข่ายการคาดคะเน

- 1) ครูเขียนหัวข้อเรื่องของบทอ่านไว้กลางกระดานดำ
- 2) นักเรียนระดมความคิดเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง จากนั้นเขียนข้อมูลต่าง ๆ ล้อมรอบหัวข้อเรื่องนั้นไว้
- 3) ชิดเส้นโยงระหว่างหัวข้อเรื่อง กับข้อมูลล้อมรอบเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อเรื่องกับข้อมูลล้อมรอบ

วิธีที่ 2 กลวิธี K - W - L

- 1) ครูสร้างตาราง K - W - L ไว้บนกระดานดำโดยแบ่งกระดานออกเป็น 3 ส่วน
 - 2) นักเรียนเขียนความรู้ที่นักเรียนรู้แล้วเกี่ยวกับบทอ่านที่จะอ่านในส่วน K
 - 3) นักเรียนเขียนความรู้ที่นักเรียนต้องการรู้จากบทอ่านลงในส่วน W
 - 4) เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านจบแล้ว เขียนความรู้ที่ได้รับจากบทอ่านลงในส่วน L
- L หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้แนะนำบทอ่านโดยใช้การกระตุ้นความรู้เดิมก่อนอ่านแล้ว ครูจึงสอนวิธีการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ โดยใช้การหาหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

- 1) นักเรียนดูบทอ่านทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ 1 ครั้ง เพื่อสำรวจบทอ่าน
- 2) นักเรียนอ่านบทอ่านทั้งหมดอีกครั้งหนึ่งเพื่อหาหัวข้อเรื่อง โดยในแต่ละอนุเขตให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญไว้ด้านข้างของแต่ละอนุเขต
- 3) นักเรียนขีดเส้นใต้ประโยคที่เป็นรายละเอียดสำคัญของแต่ละอนุเขต

4) นักเรียนอ่านหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญของบทอ่านทั้งหมด เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

ขั้นเรียนรู้คำ (Working with words) ขั้นเรียนรู้คำเป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะได้เรียนรู้ความหมายของคำจากบริบทแวดล้อม จากนั้นจึงตรวจสอบความหมายจากพจนานุกรม ในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากบริบทได้ นักเรียนสามารถหาความหมายของคำจากพจนานุกรมได้โดยตรง ขั้นเรียนรู้คำศัพท์ครูสามารถจัดกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

1) นักเรียนวงกลมล้อมรอบคำศัพท์ที่ครูกำหนดให้ หรือวงกลมล้อมรอบคำศัพท์ที่นักเรียนไม่ทราบความหมายด้วยตนเอง

3) นักเรียนดูบริบทโดยรอบของคำศัพท์ที่วงกลมไว้ แล้วลองวิเคราะห์ความหมายของคำจากบริบทโดยรอบ

3) นักเรียนจดคำศัพท์และความหมายลงในใบงาน แล้วตรวจสอบความหมายจากพจนานุกรม ถ้านักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ความหมายของคำได้ ก็สามารถเปิดดูความหมายของคำจากพจนานุกรมได้

4) ในบางแผนการสอนครูจะให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่นักเรียนได้หาความหมายมาเรียบเรียงแล้ว

ขั้นการเขียน (Writing) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายของแนวการสอนอ่านแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) นักเรียนจะเป็นผู้สรุปเรื่องราวจากบทอ่านด้วยตนเอง กิจกรรมที่ครูจะจัดให้นักเรียนในขั้นนี้คือ การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง และการเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน โดยนักเรียนจะต้องสร้างแผนภูมิโครงเรื่องก่อน แล้วจึงจะเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน กิจกรรมทั้งหมดในขั้นนี้มีขั้นตอน ดังนี้

1) นักเรียนสร้างแผนภูมิโครงเรื่องจากบทอ่านที่ได้อ่าน ซึ่งรูปแบบของแผนภูมิโครงเรื่องที่สร้างขึ้นอยู่กับลักษณะการเขียนของผู้เขียน การสร้างแผนภูมิโครงเรื่องนั้นจะนำหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญมาเป็นข้อมูลในการสร้าง

2) หลังจากที่นักเรียนสร้างแผนภูมิโครงเรื่องเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้ข้อมูลและความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลจากแผนภูมิโครงเรื่องนำมาเรียบเรียงเขียนเป็นลักษณะของการเขียนเรียงความ โดยใช้สำนวนภาษาของนักเรียนเอง

การนำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงวิธีการนำไปใช้ ดังนี้

1. แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) เป็นแนวการสอนที่มีความยืดหยุ่น ครูผู้สอนสามารถสลับขั้นตอนของแนวการสอน ได้แก่ ชั้นเลือกอ่านเอง ชั้นแนะให้อ่าน ชั้นเรียนรู้คำ ชั้นใดชั้นหนึ่งเพื่อนำมาสอนก่อนก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางการอ่านของผู้เรียน
2. กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอนของแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four -Blocks) ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้นำมาวิจัยเท่านั้น ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจถึงหลักการในแต่ละขั้นตอนของแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอ่านรวมทั้งกลวิธีการอ่านอย่างเพียงพอ จึงจะสามารถปรับใช้ให้เข้ากับแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ได้อย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) เป็นแนวการสอนที่ยังไม่แพร่หลายในประเทศไทย จึงไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวการสอนแบบโฟร์บล็อกในประเทศไทย ในขณะที่เดียวกันประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มนำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ไปใช้จึงพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ดังนี้

Cunningham, Hall and Sigmon (1998) ได้ทำการวิจัยโดยนำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อกไปทดลองใช้กับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาคลามมอนส์ ในรัฐนอร์ทคาโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยตลอดทั้งปีการศึกษาครูผู้สอนได้สอนอ่านโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก ใช้การวัดและประเมินผลระหว่างการสอนโดยการตอบคำถามจากการอ่านซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านเพื่อความเข้าใจ นอกจากนี้ครูผู้สอนจะใช้การสัมภาษณ์ และการสังเกตในการเก็บข้อมูลด้วย ปลายปีการศึกษานักเรียนจะทำข้อสอบทางการอ่านของ IRI เพื่อเป็นการประเมินผลการสอนอ่านโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในเกรด 1 ร้อยละ 58 – 64 มีความสามารถทางการอ่านเพิ่มขึ้น นักเรียนสามารถอ่านบทอ่านที่มีระดับความยากตั้งแต่เกรด 3 ขึ้นไป ร้อยละ 22 – 28 สามารถอ่านบทอ่านที่มีระดับความยากเท่ากับเกรดที่ตนเองอยู่ ร้อยละ 10 – 17 สามารถอ่านบทอ่านที่มีระดับความยากต่ำกว่าเกรดที่ตนเองอยู่ นักเรียนในเกรด 2 ร้อยละ 68 – 76 มีความสามารถทางการอ่านเพิ่มขึ้น นักเรียนสามารถอ่านบทอ่านที่มีระดับความยากตั้งแต่เกรด 4 ขึ้นไป ร้อยละ 2 – 9 สามารถอ่านบทอ่านที่มีระดับความยากต่ำกว่าเกรดที่ตนเองอยู่

ส่วนค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทางการอ่านของนักเรียนในเกรด 3 เกรด 4 และ เกรด 5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 90

Scarcelli and Morgan (1999) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพของการใช้แนวการสอนอ่านตรงโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานในห้องเรียน” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพทางการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ กับแนวการสอนอ่านตรงและกลวิธีการสอนอ่านต่าง ๆ โดยแนวการสอนอ่านตรงที่ใช้ นั่นคือ แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ของ Cunningham ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ชั้นเรียนรู้คำ ใช้กลวิธีสอนอ่านคำ และกลวิธีสะกดคำ ชั้นจับบันทึก ใช้การเขียนความเรียง ชั้นแนะให้อ่าน ใช้วิธีสอนอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และชั้นเลือกด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนเลือกวัสดุการอ่านด้วยตนเอง กับนักเรียนกลุ่มทดลองเป็นนักเรียน เกรด 1 จำนวน 2 ห้องเรียน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมจำนวน 2 ห้องเรียนใช้แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 2 ห้องเรียนมีประสิทธิภาพทางการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. การวัดและการประเมินความสามารถทางการอ่าน

การสอนอ่านโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) นั้น เน้นความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการประเมินผลจึงต้องสอดคล้องกับการสอนนั่นคือ เน้นความเข้าใจในบทอ่านที่อ่าน การประเมินความสามารถทางการอ่านจะนิยมใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ จึงมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงรูปแบบของแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินความสามารถทางการอ่านไว้ ดังนี้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2529) ได้กล่าวถึง การประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า การใช้การสอบข้อเขียนจะใช้วัดความรู้ ความเข้าใจ สำหรับการฟังเพื่อเข้าใจความ การอ่าน ดีความ และการเขียนเรียงความ

Madsen (1983) กล่าวถึง การประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า ส่วนมากนิยมใช้แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) เนื่องจากการตรวจให้คะแนน มีความเที่ยงตรง และเป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง สะดวกในการให้คะแนน และใช้เวลาในการทำแบบทดสอบน้อย นอกจากนี้ยังสามารถถามได้ครอบคลุมเนื้อหาหลาย ๆ ด้าน และสามารถใช้วัดกับผู้สอบได้ทุกระดับ

Finocchiaro and Sako (1983) ได้แนะนำแบบทดสอบประเมินผลทางการอ่านที่นิยมใช้ 2 แบบ คือ

1. แบบทดสอบแบบอัตนัย (Subjective Test) ได้แก่ แบบทดสอบความเรียงโดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านโดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความ
2. แบบทดสอบแบบปรนัย (Objective Test) ได้แก่ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบทดสอบถูกผิด แบบจัดคู่ แบบเติมคำ เป็นต้น

ข้อความดังกล่าวเห็นได้ว่า การใช้แบบทดสอบเพื่อประเมินความสามารถทางการอ่านสามารถใช้แบบทดสอบทั้งแบบปรนัย และอัตนัย ซึ่งจะครอบคลุมเนื้อหาที่อ่าน เพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน ดังนั้นแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจึงกำหนดให้เป็นแบบทดสอบที่มีทั้งแบบปรนัย และอัตนัย โดยแบบปรนัยใช้เพื่อวัดความสามารถทางการอ่าน ซึ่งเป็นระดับการอ่านตามตัวอักษร ระดับการอ่านตีความ ระดับการอ่านแบบใช้วิจารณญาณ และการนำไปใช้ ส่วนแบบอัตนัย ใช้เพื่อประเมินการอ่านด้านความรู้ที่ได้รับจากบทอ่าน และความเข้าใจจากบทอ่าน ซึ่งใช้การสรุปเรื่องที่อ่าน

4. การประเมินการเขียนสรุปความ

4.1 เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความ

การเขียนสรุปความ เป็นการเขียนเพื่อสรุปบทอ่านที่อ่านซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่านของผู้อ่าน และยังแสดงถึงความสามารถในการเขียนอีกด้วย ดังนั้นการตรวจงานเขียนจึงต้องมีหลักเกณฑ์ในการตรวจ จึงจะทำให้การประเมินงานเขียนมีประสิทธิภาพ ผู้เชี่ยวชาญและนักการศึกษาหลายท่านจึงได้เสนอหลักเกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการเขียน ดังนี้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538) กล่าวว่า เกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินการเขียนประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้

1. ความถูกต้องด้านการใช้ภาษา ได้แก่ ศัพท์ โครงสร้าง
2. ความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา ได้แก่ ศัพท์และสำนวนที่ใช้สื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์และประเภทของงานเขียน ความชัดเจน การกระชับได้ใจความ ไม่อ้อมค้อม และเยิ่นเย้อ
3. ความมีจุดเน้นของความคิดและการนำเสนอที่ชัดเจน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและความสมมูลของการนำเสนอ

4. การใช้เทคนิควิธีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นนามธรรม และที่เป็นรูปธรรมที่เหมาะสม เช่น การเล่า การบรรยาย การใช้ความคิดสร้างสรรค์
5. การนำเข้าสู่เรื่องได้อย่างน่าสนใจ
6. การดำเนินเรื่องสัมพันธ์กัน มีการสนับสนุนความคิด
7. การสรุปหรือขมวดท้ายเรื่องให้เห็นประเด็น หรือการคิดความพาดพิงให้ประเด็นที่สรุปมีความหมายและความเกี่ยวข้องกับแนวคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ

Jacob (1981) ได้ให้แนวทางการประเมินการเขียนในแต่ละองค์ประกอบไว้ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านเนื้อหา พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้
 - 1.1 การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน หมายถึง มีความเข้าใจในหัวข้อเรื่องที่เขียน เลือกใช้ข้อมูลที่เป็นจริงหรือตรงกับหัวข้อเรื่อง มีเนื้อหาถูกต้องและสัมพันธ์กันภายในเนื้อหา
 - 1.2 เขียนได้ใจความ หมายถึง สามารถเขียนขยายใจความสำคัญมีเนื้อหาและรายละเอียดของเนื้อหาที่ชัดเจน สามารถแสดงออกถึงรายละเอียดของเนื้อหาที่ชัดเจนได้ด้วยการอธิบายประกอบตัวอย่าง
 - 1.3 เขียนขยายความต่อเนื่อง หมายถึง สามารถเขียนขยายหัวข้อเรื่องออกไปจนกว้างและครบถ้วน มีการให้เหตุผลในลักษณะของการเปรียบเทียบ การบอกข้อเท็จจริง การให้ตัวอย่างประกอบ
 - 1.4 เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน หมายถึง ข้อมูลที่นำมาเขียนถูกต้องชัดเจน ตรงกับหัวข้อเรื่อง ปราศจากข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง
2. องค์ประกอบด้านการเรียบเรียงเรื่องราว โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้
 - 2.1 เขียนได้สละสลวย หมายถึง การแสดงความคิดสั้นไหลจากความคิดหนึ่งไปยังอีกความคิดหนึ่ง
 - 2.2 แสดงความคิดชัดเจนประกอบด้วยเหตุผล หมายถึง การแสดงความคิดเห็นตรงกับหัวข้อเรื่องและสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง ประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าสนับสนุนและอยู่ในขอบเขตของหัวข้อเรื่อง
 - 2.2 ความกะทัดรัด หมายถึง การแสดงความคิดตรงจุด กระชับตลอดเรื่อง โดยไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง
 - 2.4 เรียบเรียงความคิดดี หมายถึง สามารถแสดงความสัมพันธ์กันของความคิดอย่างชัดเจน ทั้งความคิดในย่อหน้าและความคิดที่เชื่อมต่อระหว่างย่อหน้า
 - 2.5 ลำดับความสมเหตุสมผล หมายถึง สามารถลำดับเหตุผลได้ถูกต้องมีพัฒนาการทางการใช้เหตุผล

2.6 ความต่อเนื่อง หมายถึง แต่ละย่อหน้า แสดงจุดประสงค์เดียว และต่อเนื่องกันตลอดเรื่อง

3. องค์ประกอบด้านการใช้คำศัพท์ โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

3.1 การเลือกใช้คำได้ถูกต้อง หมายถึง มีการใช้คำได้อย่างถูกต้องตรงกับความคิดที่ต้องการแสดงออก สามารถเลือกสรรถ้อยคำ เพื่อนำมาใช้อย่างถูกต้องกับตำแหน่งหน้าที่ของคำ ใช้ถ้อยคำเหมาะสมถูกต้องกับบริบท เลือกใช้คำเหมือน คำตรงข้ามได้ถูกต้องกับความหมาย ใช้คำได้หลายระดับความหมายในการแสดงความคิด

3.2 สื่อความหมายชัดเจน หมายถึง ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเรื่อง เหมาะกับระดับของผู้อ่าน ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่อง ใช้คำเข้าใจง่ายและเป็นที่คุ้นเคย และสามารถเลือกใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความประทับใจ

4. องค์ประกอบทางการใช้ภาษา โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

4.1 การใช้รูปประโยคในการเขียน หมายถึง ประโยคที่ใช้ไม่ว่าจะเป็นประโยคซับซ้อน หรือประโยคแบบง่าย ๆ จะมีรูปแบบที่สมบูรณ์ ส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการใช้ประโยคซับซ้อนได้ดี ใช้คำขยายได้ถูกต้อง วลี และประโยคขยายเหมาะสมกับหน้าที่และวางในตำแหน่งที่ถูกต้อง มุขยประโยค และอนุประโยคสามารถเชื่อมกัน โดยการใช้สันธานอย่างถูกต้อง มีการใช้คำสรรพนามแทนคำนามได้อย่างถูกต้องกับคำนามที่ใช้

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยค หมายถึง สามารถใช้คำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง มีความสัมพันธ์กันระหว่างการใช้ประธานกับกริยา คำนามกับลักษณะนาม คำกริยา กับคำวิเศษณ์

5. องค์ประกอบด้านกลไกการใช้ภาษา โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

5.1 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การเขียน หมายถึง สามารถสะกดคำได้ถูกต้องตามหลักการเขียน มีการแสดงความคิดที่ต่อเนื่องจากย่อหน้าหนึ่งไปยังอีกย่อหน้าหนึ่ง

5.2 ลายมือ หมายถึง ลายมืออ่านง่าย ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร

Ike (1990) ได้เสนอรูปแบบในการประเมินงานเขียนไว้ว่า รูปแบบการประเมินงานเขียนจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ซึ่งมักใช้เป็นพื้นฐานในการตรวจให้คะแนน คือ เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด สำนวนภาษา และความถูกต้องของกลไกในการเขียน

ข้อความข้างต้นเห็นได้ว่าการตรวจพิจารณาการเขียนสรุปความ เป็นงานเขียนที่ผู้ตรวจจะต้องตั้งเกณฑ์การตรวจให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของงานเขียน

4.2 การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนกับการเขียนสรุปความเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากการเขียนสรุปความเป็น การถ่ายทอดเนื้อเรื่องทีอ่านเป็นลายลักษณ์อักษร และเนื้อหาที่เขียนต้องครอบคลุมถึงเนื้อเรื่องที่ อ่าน ดังนั้นจะต้องมีระบบการตรวจให้คะแนนที่แน่นอน ทั้งนี้เพื่อให้การตรวจมีความเที่ยง เยาวดี วิบูลย์ศรี (2545) จึงได้เสนอแนะวิธีการตรวจให้คะแนนข้อสอบความเรียงโดยใช้ระบบมาตราของ คะแนนที่ใช้กับแบบทดสอบแบบความเรียงซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระบบ ดังนี้

1. มาตราอันตรภาค (Interval Scale) เป็นระบบของการให้คะแนนที่กำหนดให้ช่วง คะแนนแต่ละช่วงมีขนาดเท่ากัน ซึ่งระยะห่างจากช่วงหนึ่งไปยังอีกช่วงหนึ่งจะต้องเท่ากันตลอดใน แต่ละสเกลของคะแนน ผู้ตรวจให้คะแนนสามารถกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และให้ค่าน้ำหนัก คะแนนของแต่ละเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสม การตรวจให้คะแนนแบบมาตราอันตรภาคมี หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. การตรวจให้คะแนนจะต้องไม่ดูชื่อของผู้สอบ
2. อ่านคำตอบครั้งที่ 1 ให้คะแนนตามเกณฑ์แต่ละข้อ เก็บคะแนนไว้เป็น ความลับ แล้วสลบลำดับที่ต่าง ๆ ของคำตอบใหม่ทั้งหมด และอ่านซ้ำอีกครั้งหนึ่ง หรือไม่ก็ให้ ผู้ตรวจอีกคนหนึ่งเป็นผู้ให้คะแนน ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาความลำเอียงของการตรวจให้คะแนน

ระบบการให้คะแนนแบบอันตรภาค เป็นระบบการให้คะแนนที่ยุงยากและใช้เวลา แต่ก็ เป็นระบบที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่จะต้องทำ ทั้งนี้เพื่อป้องกันระบบการให้คะแนนที่ ผิดพลาดหรือลำเอียงได้ เพราะเป็นการให้คะแนนอย่างมีระบบ และมีแนวคำตอบที่แน่นอนชัด

3. มาตราจัดอันดับ (Ordinal Scale) เป็นระบบที่ใช้การเรียงคำตอบของแบบสอบ ความเรียงของนักเรียนทั้งหมด แทนที่จะให้ค่าน้ำหนักคะแนนในมาตราอันตรภาคตามเกณฑ์ ต่าง ๆ ซึ่งมีวิธีการคือ ผู้ตรวจจะอ่านคำตอบของทุกคนหนึ่งรอบ เพื่อที่จะได้ทราบลักษณะ โครงสร้างของคำตอบโดยรวม จากนั้นผู้ตรวจจะอ่านคำตอบของแต่ละคนอย่างละเอียดอีกครั้ง และจัดลำดับคุณภาพที่เห็นว่าดีที่สุด เรียงลงไปตามลำดับจนถึงคำตอบที่ใช้ไม่ได้มากที่สุด โดย พิจารณาทุกเกณฑ์ไปพร้อม ๆ กัน คำตอบของผู้สอบจะเรียงตามลำดับของคุณภาพ จากนั้น ผู้ตรวจให้คะแนนก็จะอ่านพิจารณาอีกรอบและพยายามจัดลำดับที่แท้จริงให้ถูกต้องมากที่สุด หรือไม่ก็ให้ผู้ตรวจอีกคนหนึ่งช่วยตรวจสอบให้คะแนน การตรวจและพิจารณาตัดสินให้คะแนน ก็ จะต้องทำในลักษณะที่ไม่รู้ชื่อผู้ตอบ และไม่ทราบผลของการตรวจครั้งก่อน จากนั้นนำลำดับที่ ทั้งสองครั้งมาหาค่าเฉลี่ย แล้วเปลี่ยนดับที่ออกมาเป็นระดับคะแนน

3. มาตราจัดประเภท (Nominal Scale) เป็นระบบที่ผู้ตรวจใช้วิธีจำแนกคำตอบ ออกเป็นประเภทตามลำดับของคุณภาพ เช่น แบ่งระดับการให้คะแนนเป็นระดับ ก ข ค ง และ จ หรือจัดประเภทคำตอบออกเป็น ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง ผู้ตรวจจะใช้วิธีอ่าน

คำตอบของแต่ละคนอย่างตลอด แล้วจึงอ่านอีกครั้งเพื่อจัดประเภท โดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นเป็นหลักในการพิจารณาร่วมกันในคราวเดียว ระบบนี้ไม่แตกต่างจากระบบมาตราจัดอันดับมากนัก แต่ใช้การเรียงคำตอบของผู้สอบออกเป็นประเภท ตามที่ได้จัดหรือกำหนดไว้ก่อนแล้ว ในการตรวจให้คะแนนตามระบบนี้ ผู้ตรวจจะต้องไม่ดูชื่อของผู้สอบ และอาจใช้ผู้ตรวจคนเดียวหรือสองคนในการตรวจพิจารณาแยกประเภท โดยยึดตามเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ตั้งไว้เป็นหลักในการแบ่งจากระบบการตรวจให้คะแนนทั้ง 3 ระบบนี้ ผู้เขียนเห็นว่าระบบอันตรภาคเป็นระบบที่ต้องใช้เวลามากกว่าสองวิธีหลัง แต่เป็นวิธีที่มีความเป็นปรนัยมากที่สุด นอกจากนี้ผู้ตรวจสามารถให้คะแนนได้อย่างมีความคงที่ในการตรวจมากที่สุด

นอกจากการการตรวจให้คะแนนที่เหมาะสมจะทำให้เกิดความเป็นปรนัยแล้ว การตั้งเกณฑ์การให้คะแนนที่เหมาะสมสำหรับการประเมินงานเขียนสรุปความก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากทำให้ผู้เรียนและผู้สอนทราบว่า การเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด การตรวจให้คะแนนงานเขียนจึงต้องมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดในการตั้งเกณฑ์การให้คะแนนแตกต่างกันไป ดังนี้

Jacob (1981) ได้เสนอแนะการตรวจงานเขียนแบบรวม โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่เรียกว่า ESL composition profile ซึ่งเป็นวิธีการตรวจงานเขียนที่ละเอียดมากไว้ในหนังสือ Test ESL composition ซึ่งผู้ตรวจต้องตัดสินใจทั้งเรื่องว่า ผู้เขียนได้สื่อความคิดและความหมายในกระบวนการสื่อสารไปยังผู้อ่านตามที่ต้องการได้หรือไม่ ถ้าได้แสดงว่าผู้เขียนมีการเรียบเรียงข้อมูลเรื่องราว โดยใช้ภาษาที่สอดคล้องกัน ซึ่งใช้วิธีการ ESL composition profile ในการประเมินผลงานเขียนมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ในการมองภาพรวมของงานเขียนดังนี้

1. เนื้อหา (content)	30	คะแนน
2. การเรียบเรียงเรื่องราว (organization)	20	คะแนน
3. ศัพท์ (vocabulary)	20	คะแนน
4. การใช้ภาษา (language use)	25	คะแนน
5. กลไกการใช้ภาษา (mechanics)	5	คะแนน

Heaton (1990) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไว้ 3 วิธี ดังนี้

1. วิธีการนับคำผิด ให้นับคำที่นักเรียนเขียน โดยพิจารณาจากคำทั้งหมดที่กำหนดให้เขียน สิ่งที่สำคัญที่ให้คะแนนคำที่ไม่ควรละเลย คือ เนื้อหา การใช้ภาษา และจุดประสงค์ของการเขียน มาประกอบการให้คะแนน

2. วิธีการวิเคราะห์ เป็นวิธีที่ดีทำให้นักเรียนรู้ถึงขั้นตอนในการปฏิบัติ โดยแยกรายละเอียดตามที่คุณตรวจต้องการให้คะแนน คือ ความคล่องแคล่วในการสื่อความหมาย ไวยากรณ์ คำศัพท์ เนื้อหา และตัวสะกด ในแต่ละหัวข้ออาจให้คะแนน 5-6 คะแนน ดังต่อไปนี้

1) ความคล่องแคล่วในการสื่อความหมาย

การเขียนสื่อความหมายได้เข้าใจง่ายมาก ใช้ประโยคความซ้อนและประโยคใจความเดียว สมเหตุสมผลมาก ให้ 5 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายมีข้อบกพร่องน้อยมาก ส่วนมากเข้าใจง่าย ใช้ประโยคความซ้อนเล็กน้อย สมเหตุสมผล ให้ 4 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายได้พอสมควร ส่วนมากใช้ประโยคใจความเดียว สมเหตุสมผลพอควร ให้ 3 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายบกพร่องและสับสน ใช้ประโยคสับสนเป็นส่วนใหญ่ ใช้ประโยคง่าย ๆ ใจความเดียว ให้ 2 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายบกพร่องมาก อ่านจับใจความไม่ได้ ไม่น่าสนใจ ใช้ประโยคง่าย ๆ ทั้งหมด ใช้ประโยคสับสน ใช้คำว่า “และ” มากเกินไป ให้ 1 คะแนน

2) ไวยากรณ์

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคย่อย ผิด 1 หรือ 2 ตำแหน่ง ให้ 5 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคย่อยผิดพลาดเล็กน้อย ทั้งคำบุพบท คำวิเศษณ์ เป็นต้น ให้ 4 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคหลักผิด 1 หรือ 2 ตำแหน่ง ประโยคย่อยผิดพลาดเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ผิดพลาด มีความเข้าใจยาก มีข้อบกพร่องในการผูกประโยค ให้ 2 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดมาก ไม่สามารถผูกประโยคได้ ทำให้ไม่เข้าใจเรื่องได้ ให้ 1 คะแนน

3) คำศัพท์

มีความรู้ในการใช้คำศัพท์ได้อย่างกว้างขวาง ให้ 5 คะแนน

ส่วนใหญ่ใช้คำศัพท์ใหม่ ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน และใช้คำอ้อมค้อม ให้ 4 คะแนน

ใช้คำศัพท์อย่างถูกต้องเหมาะสมบ้างแต่จำกัดคำศัพท์ที่ใช้ ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันและใช้คำอ้อมค้อมเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน

จำกัดการใช้คำศัพท์ บางครั้งใช้คำไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้องและได้ความหมายเพียงเล็กน้อย ให้ 2 คะแนน

จำกัดการใช้คำศัพท์มากขึ้น การใช้คำศัพท์ไม่เหมาะสมไม่สามารถสื่อสารได้ ให้ 1 คะแนน

4) การสะกดคำ

การสะกดคำถูกต้อง ให้ 5 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดเพียงเล็กน้อยผิด 1 หรือ 2 ตำแหน่ง ให้ 4 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดหลายที่ แต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนเข้าใจได้พอสมควร ให้ 3 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดหลายที่ บางครั้งไม่สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจได้ ให้ 2 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดมากจนไม่สามารถเข้าใจความหมาย ทำให้สื่อความหมายได้ยาก ให้ 1 คะแนน

3. วิธีการใช้ความรู้สึก วิธีการนี้ไม่เน้นรายละเอียดมากนักจะ ใช้ดูเนื้อหาโดยรวม วิธีนี้ ผู้ตรวจใช้ความรู้สึกส่วนตัว อาจเกิดความลำเอียงขึ้นได้ เพื่อให้เกิดความเที่ยงในการตรวจ ต้องใช้ ผู้ตรวจร่วมกัน 3 คน แล้วนำคะแนนที่ได้ของแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย

เห็นได้ว่าเกณฑ์การประเมินงานเขียนของ Jacob และ Heaton ซึ่งได้กล่าวในข้างต้น เป็นวิธีการตรวจงานเขียนที่มีลักษณะยืดหยุ่นได้ กล่าวคือในแต่ละระดับที่ผู้เรียนมีความสามารถที่แตกต่างกัน สามารถปรับองค์ประกอบย่อยในการประเมินและปรับน้ำหนักการให้คะแนนที่ให้นอกจากนี้ยังมีเกณฑ์การให้คะแนนที่เข้าใจง่าย ผู้วิจัยจึงนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนของ Jacob และรูปแบบเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนของ Heaton มาปรับใช้ในการตรวจให้คะแนนการเขียนสรุปความจากบทอ่านอ่าน ดังนี้

การเขียนสรุปความจากบทอ่าน คะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งเป็น

1. ด้านเนื้อหา (10 คะแนน)
2. ด้านการเขียน (10 คะแนน)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์ บล็อกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. ประชากรและตัวอย่างประชากร
3. การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

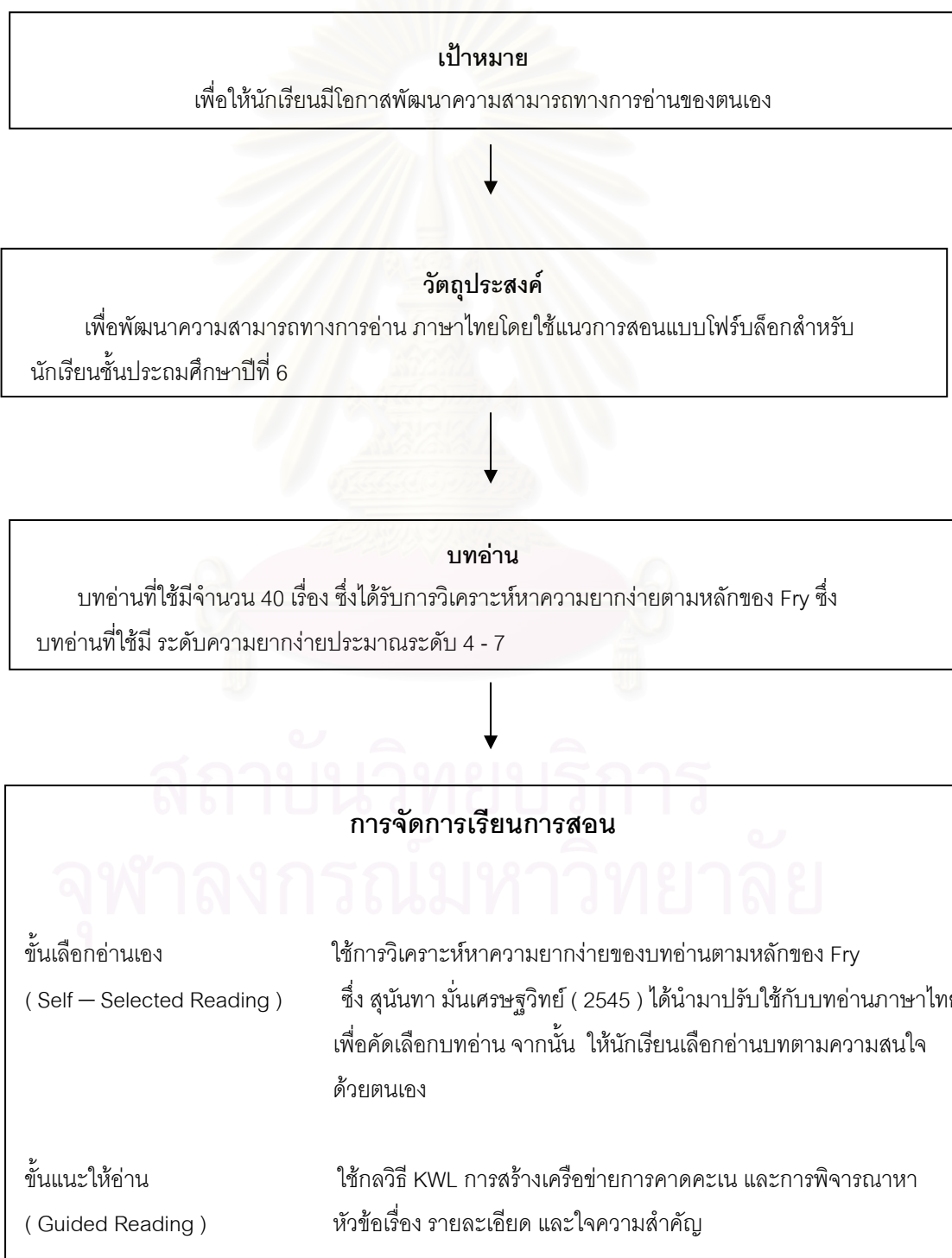
เพื่อให้เกิดความเข้าใจหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ อย่างแท้จริง ตลอดจนสามารถดำเนินการวิจัยได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) แนวการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระมาตรฐานการเรียนรู้ คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเอกสารประกอบหลักสูตร
- 1.3 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ เกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน การอ่านเพื่อความเข้าใจ การสอนอ่าน การเรียนรู้คำ จากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- 1.4 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ ตามแนวการสอนแบบโฟร์บล็อก จากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- 1.5 ศึกษาหลักและกระบวนการสอนเขียน การเขียนสรุปความ จากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.6 ศึกษาหลักการวัดและประเมินผลการเขียน การเขียนสรุปความ จากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.7 กำหนดกรอบในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ดังนี้

กรอบการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ดังนี้

กรอบการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” (ต่อ)

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

2.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งลักษณะของโรงเรียนมีดังนี้

2.1.1 โรงเรียนเปิดสอนในระดับประถมศึกษา และก่อนประถมศึกษา ตามแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2.1.2 โรงเรียนมีนโยบายที่มุ่งมั่นพัฒนาทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

2.1.3 โรงเรียนมุ่งส่งเสริม สนับสนุน รณรงค์และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และภาษาไทย

2.1.4 โรงเรียนมุ่งส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทยโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนในทุกระดับชั้น

2.2 ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 25 คน โดยรับสมัครนักเรียนที่เข้าร่วมการทดลองด้วยความสมัครใจ

3. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในส่วนของจุดประสงค์ รายละเอียดของเนื้อหา และแนวการสอน

3.2 คัดเลือกบทอ่านตามวิธีการดังนี้

3.2.1 คัดเลือกบทอ่านจากหนังสือ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และบทความจากอินเทอร์เน็ต โดยศึกษาจากการเลือกอ่านเรื่องตามความสนใจในการอ่านของนักเรียน ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีอายุระหว่าง 11 – 13 ปี ตามหลักของ Bush และ Hubner (1971) จ้อย ทันทิวชิรินทร์ และจินตนา ไบกาชุยี่ (อ้างถึงใน มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์, 2537) โดยจะเน้นบทอ่านที่เป็นเรื่องจริง และระดับความสามารถทางการอ่านตามหลักของสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้บทอ่านจำนวน 55 เรื่อง

3.2.2 นำบทอ่านที่ได้คัดเลือกในชั้นแรกมีจำนวน 55 เรื่องนำมาวิเคราะห์หาค่าระดับความยากง่ายของบทอ่านซึ่ง สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้นำสูตรของ Fry มาปรับใช้ในการหาระดับความยากของบทอ่านภาษาไทย เพื่อให้ได้บทอ่านที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 เรื่อง ซึ่งมีระดับความยากง่ายระหว่างระดับ 4 – 7 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนบทอ่าน จำนวนคำ จำนวนพยางค์ต่อประโยค และระดับความยากง่าย

บทอ่าน	คำ	จำนวนพยางค์/ประโยค	ระดับความยากง่าย
1. ฝนดาวตกลีโอนิดส์	370	136 / 7.58	6
2. เด็กโรงเรียนพุกควิทยา เจ่ง คัด แปรงลบกระดาน “ไร้ฝุ่น” ช่วยลด มลภาวะ	347	134 / 8.37	6
3. ความเป็นมาของชาวอินเดียนแดง	674	140 / 7.05	6
4. นกฮูก	993	120.33 / 8.42	4
5. สังครุ – ผู้ปกครองดุษุบนุหรีในรั้ว โรงเรียน ระบุควันนุหรีมีผลต่อ “สุขภาพ – พัฒนาการทางสมอง”	834	151 / 7.96	7
7. เรื่องห้ามคนมอญ	676	116.66 / 7.49	4
6. ลอยกระทง	840	133.5 / 6.9	6
8. ระเหยกับระเหิด	437	128.5 / 8.23	5
9. เข้าวัดเปิดตารางสอน ณ เณร ศึกษาเข้มธรรมะ - วิชาสามัญ	514	133 / 9.04	5
10. แว่นตาเกิดขึ้นในโลกเมื่อไร	488	165 / 7.06	4
11. โคราชประตูสู่อีสาน	695	135.66 / 7.1	6
12. ที่นี่ ... โยโกฮามา	689	137.5 / 8.95	6
13. น้ำปลา	549	136 / 6.84	6
14. นมสด	566	136.33 / 7.48	6
15. ปลาสินสมุทรจักรพรรดิ	699	148.5 / 7.74	7
16. โรงแรมคูก	575	131 / 8.04	5
17. คำเตือนในการใช้รถประจำทาง	868	138.66 / 8.08	6
18. ทำไมสุนัขจึงนอนพร้อมกัน	519	125.5 / 6.6	6
19. ลูกสิงแก่งกว่าลูกมนุษย์	334	136.5 / 7.72	6
20. ลูกเห็บเกิดขึ้นได้อย่างไร	340	119 / 6.95	5
21. ลูกหั่น	858	126.3 / 7.5	5
22. ลิฟต์และบันไดเลื่อน	378	122 / 6.31	6
23. ม้าน้ำ	903	121.5 / 7.85	4

ตารางที่ 1 จำนวนบทอ่าน จำนวนคำ จำนวนพยางค์ต่อประโยคและระดับความยากง่าย (ต่อ)

บทอ่าน	คำ	จำนวนพยางค์/ ประโยค	ระดับความยากง่าย
24. วิธีกินยาของคนซีลิม	326	126.5 / 7.41	5
25. ยานมดอายุ	438	130 / 8.25	5
26. ยอดนักปริโภค	462	132.5 / 7.62	6
27. พบเส้นทางสายใหม่ทางทะเล	362	142 / 6.24	7
28. น้ำบนดาวอังคาร	636	136.54 / 6.17	7
29. มนุษย์กับแมลง	549	137 / 7.51	6
30. อนุรักษ์ของเล่นไทย ตะเพียน - ว่าวโบราณ	1,084	123.5 / 7.23	5
31. กุ้งเต้น	816	120.6 / 7.45	4
32. ชมชีวิตริมน้ำ	542	144 / 7.12	7
33. เรื่องของนิ้วโป้ง	900	131 / 7.39	6
34. การไปรษณีย์เกิดขึ้นครั้งแรกใน โลกเมื่อใด	606	136.66 / 6.49	7
36. ทำน้ำทะเลเป็นน้ำจืดก็ได้	494	131 / 7.16	6
35. เทียนวิชีแลนด์	639	128.28 / 6.78	6
38. ใครเป็นผู้สร้างรถยนต์คันแรก ของโลก	831	137.66 / 6.85	7
39. มนุษย์หิมะมีจริงหรือไม่	558	120.33 / 7.53	4
40. ส่วนเกินที่ไม่มีใครปรารถนา	604	134.33 / 5.95	7

3.3 นำบทอ่านทั้ง 40 เรื่องมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 15 แผน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 8 จะใช้บทอ่านแผนละ 1 เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 – 11 จะใช้บทอ่านแผนละ 3 เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 และ 14 จะใช้บทอ่านแผนละ 6 เรื่อง ส่วนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 และ 15 จะใช้บทอ่านจากหนังสือในห้องสมุดของโรงเรียน โดยดำเนินการสอนสัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 3 คาบ คาบละ คาบละ 20 นาที ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ บทอ่าน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อกแบ่งออกเป็น 4
ขั้นตอน ดังนี้

1) **ขั้นเลือกอ่านเอง** นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกบทอ่านที่ครูจัดให้ด้วยตนเอง ใน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-8 นักเรียนทั้งห้องเรียนจะร่วมกันเลือกบทอ่านจำนวน 1 เรื่องจาก
บทอ่านที่ครูจัดให้จำนวน 2 เรื่อง ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9-11
นักเรียนจับกลุ่มกันเพื่อเลือกบทอ่าน แต่ละกลุ่มจะสามารถเลือกบทอ่านจำนวน 1 เรื่อง
จากบทอ่านที่ครูจัดให้จำนวน 3 เรื่อง ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่
13 และ 14 นักเรียนแต่ละคนจะสามารถเลือกบทอ่านได้คนละ 1 เรื่อง จากบทอ่านที่ครูจัดให้
ทั้งหมด 6-7 เรื่องในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 และ 15 นักเรียน
จะสามารถเลือกอ่านหนังสือ หรือบทอ่านจากห้องสมุด

2) **ขั้นแนะให้อ่าน** ครูจะเป็นผู้กระตุ้นความรู้ก่อนอ่านเพื่อแนะนำบทอ่านแล้วจึง
ให้นักเรียนเลือกอ่าน โดยครูใช้กลวิธีการสร้างเครือข่าย ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4 และใช้
การสร้างตาราง KWL ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5-8 ส่วนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9-15
ครูให้นักเรียนเป็นผู้เลือกอ่านบทอ่านด้วยตนเอง จากข้อบทอ่านและข้อหนังสือ โดยไม่ใช้การสร้าง
เครือข่าย และการสร้างตาราง KWL ขณะอ่านครูจะใช้การถามคำถามกระตุ้นเพื่อให้นักเรียนหา
หัวเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ หลังอ่านครูจะเป็นผู้อธิบาย และให้คำแนะนำ
แก่นักเรียนในการสร้างแผนภูมิโครงเรื่องและสรุปความ

3) **ขั้นเรียนรู้คำ** ในการสอนที่ 1-8 ครูจะเป็นผู้หาคำศัพท์ในบทอ่านแล้ว ให้
นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ จากบทอ่าน และหาความหมายด้วยตนเอง ส่วนใน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9-15 นักเรียนจะหาคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านหรือหนังสือด้วย
ตนเอง จากนั้นนักเรียนอ่านประโยคหรือข้อความที่แวดล้อมคำนั้นอยู่เพื่อคาดคะเนความหมาย
ของคำศัพท์ เมื่อนักเรียนคาดคะเนความหมายของคำศัพท์เสร็จเรียบร้อยแล้วจึงให้นักเรียน
ตรวจสอบความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม ซึ่งคำศัพท์ที่นำมาคาดคะเนความหมายนั้นมี
หลักในการคัดเลือกดังนี้

- 3.1) คำศัพท์ที่นักเรียนไม่ทราบความหมาย
- 3.2) คำศัพท์ที่นักเรียนไม่แน่ใจเกี่ยวกับความหมายที่ถูกต้อง
- 3.3) คำศัพท์ที่นักเรียนมักสะกดผิด

4) **ขั้นการเขียน** หลังจากนักเรียนอ่านบทอ่านเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนสร้าง
แผนภูมิโครงเรื่องจากบทอ่าน และสรุปความในแต่ละแผนการเรียนรู้

- 4.1) การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-8

ครูอธิบายการสร้างแผนภูมิโครงเรื่องประกอบเอกสารการสอนเรื่อง “แผนภูมิโครงเรื่อง” (ภาคผนวก จ) จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง ส่วนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 – 15 ครูให้นักเรียนสร้างแผนภูมิโครงเรื่องด้วยตนเองโดยศึกษาตัวอย่างการสร้างแผนภูมิโครงเรื่องจากเอกสารประกอบการสอน (ภาคผนวก จ)

4.2) การเขียนสรุปความ หลังจากที่นักเรียนได้สร้างแผนภูมิโครงเรื่องเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนเขียนสรุปความจากบทอ่านโดยใช้ข้อมูล และการเรียบเรียงข้อมูลจากแผนภูมิโครงเรื่องมาใช้ในการเขียนโดยใช้ภาษาของตนเอง ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 8 ครูอธิบายการสร้างแผนภูมิโครงเรื่องประกอบเอกสารการสอนเรื่อง “การสรุปความโดยใช้แผนภูมิโครงเรื่อง” (ภาคผนวก จ) จากนั้นครูและนักเรียนเขียนสรุปความร่วมกัน ส่วนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 – 15 นักเรียนจะเป็นผู้เขียนสรุปความด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถศึกษาตัวอย่างการเขียนสรุปความได้จากเอกสารประกอบการสอน (ภาคผนวก จ)

ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนคาบ บทอ่าน และแผนภูมิโครงเรื่อง ที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนคาบ บทอ่าน และแผนภูมิโครงเรื่อง ที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก

แผน	จำนวน คาบ	บทอ่าน	แผนภูมิโครงเรื่อง
1	9	1) ฝนดาวตกลีโอนิดส์ 2) เด็กโรงเรียนพู่แควิทยาแจ้งคิดแปรงลบ กระดาน “ไร้ฝุ่น” ลดมลภาวะ	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท กรรมวิธี
2	6	1) ความเป็นมาของชาวอินเดียแดง 2) นกฮูก	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท บรรยาย / พรรณนา
3	6	1) สังครุ – ผู้ปกครองงดสูบบุหรี่ในรั้วโรงเรียน ระบุด่วนบุหรี่ปริมาณต่อสุขภาพ พัฒนาการทาง สมอง 2) เรื่องห้ามคนมอมยา	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท เหตุผลปัญหาและข้อแก้ไข
4	6	1) ลอยกระทง 2) ระเหยกับระเหิด	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท เปรียบเทียบ

ตารางที่ 2 จำนวนคาบ บทอ่าน และแผนภูมิโครงเรื่อง ที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้
แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (ต่อ)

แผน	จำนวน คาบ	บทอ่าน	แผนภูมิโครงเรื่อง
5	6	1) เข้าวัดเปิดตารางสอน ณ เถร ศึกษารรรมะ - วิชาสามัญ 2) แว่นตาเกิดขึ้นในโลกเมื่อไร	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท เรียงลำดับเหตุการณ์
6	6	1) โคราซประตู่สู่อีสาน 2) ที่นี่ ... โยโกฮามา	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท บอกแหล่งที่ตั้ง
7	6	1) น้ำปลา 2) นมสด	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท คำจำกัดความ
8	6	1) ปลาสินสมุทรจักรพรรดิ 2) โรงแรมคุก	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท บรรยาย / พรรณนา
9	6	1) คำเตือนในการใช้รถประจำทาง 2) ทำไมสุนัขจึงหอนพร้อมกัน และลูกถึง เก่งกว่าทารกมนุษย์ 3) ลูกเห็บเกิดขึ้นได้อย่างไร	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท บรรยาย / พรรณนา ประเภท เหตุผลปัญหาและข้อแก้ไข และประเภทกรรมวิธี
10	6	1) ลูกหัน 2) ลิฟต์และบันไดเลื่อน 3) ม้าน้ำ	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท กรรมวิธี ประเภท เปรียบเทียบ และประเภท บรรยาย / พรรณนา
11	6	1) วิธีกินยาของคนไข้ล้ม และยาหมดอายุ 2) ยอดนักปริศนา 3) พบเส้นทางสายไหมทางทะเล	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท บรรยาย / พรรณนา ประเภท เปรียบเทียบ และประเภท เรียงลำดับ
12	9	- หนังสือในห้องสมุด	แผนภูมิโครงเรื่องทุก ประเภท
13	6	1) น้ำบนดาวอังคาร 2) มนุษย์กับแมลง 3) อนุรักษ์ของเล่นไทย ตะเพียน - ว่าวโบราณ	

ตารางที่ 2 จำนวนคาบ บทอ่าน และแผนภูมิโครงเรื่อง ที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้
แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (ต่อ)

แผน	จำนวน คาบ	บทอ่าน	แผนภูมิโครงเรื่อง
13	6	4) กุ้งเต้น 5) ชมชีวิตคนริมน้ำ 6) เรื่องของนิวโป่ง 7) การไปรษณีย์เกิดขึ้นครั้งแรกในโลกเมื่อใด	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท กรรมวิธี ประเภทเหตุผล ปัญหาและข้อแก้ไข ประเภท กรรมวิธี ประเภทบอกแหล่ง ที่ตั้ง ประเภทเปรียบเทียบ ประเภทเรียงลำดับเหตุการณ์
14	6	1) ทำน้ำทะเลเป็นน้ำจืดก็ได้ 2) ผ้าขาวม้า 3) เทียนวิเศษ 4) ใครเป็นผู้สร้างรถเบนซ์คันแรกของโลก 5) มนุษย์หิมะมีจริงหรือไม่ 6) สิว ส่วนเกินที่ไม่มีใครปรารถนา	แผนภูมิโครงเรื่องประเภท กรรมวิธี ประเภทบอกแหล่ง ที่ตั้ง ประเภทบรรยาย / พรรณนา
15	6	- หนังสือในห้องสมุด	แผนภูมิโครงเรื่องทุกประเภท

3.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่านตรวจสอบ
ความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัด
และการประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 1 แผน ไปทดลองสอนกับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร สังเกตสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน
30 คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร

3.6 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ก่อนจะ
นำไปใช้กับตัวอย่างประชากรต่อไป

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1.1 แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ตอนที่ 1 สร้างขึ้นเพื่อทดสอบความสามารถทางการอ่าน ได้แก่ การอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ และการอ่านแบบนำไปใช้ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และเนื้อหาวิชา ตลอดจนแนวการสอน คู่มือวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบทางการอ่าน เพื่อวัดความสามารถ ได้แก่ การอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ และการอ่านแบบนำไปใช้

3) ศึกษาการหาระดับความยากง่ายของบทอ่านจากหนังสือ งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4) ศึกษาความสนใจในการอ่านตามวัยและพัฒนาการของเด็กวัย 10 – 13 ปี

5) นำข้อมูลที่ได้ในข้อ 1 – 4 มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างและกำหนดลักษณะของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ตอนที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย

ความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย	จำนวนข้อสอบ	น้ำหนัก (ร้อยละ)
การอ่านตามตัวอักษร	3	30
การอ่านตีความ	3	30
การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ	3	30
การนำไปใช้	1	10
รวม	10	100

6) สร้างแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

4.1.2 แบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน สร้างขึ้นเพื่อทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และเนื้อหาวิชา ตลอดจนแนวการสอน คู่มือวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบการเขียนสรุปความ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความสามารถทางการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย

2.1) การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง เป็นการเขียนสรุปความหลังจากการอ่านบทอ่านโดยเติมข้อมูลที่เป็นการคาดเดา หรือประโยคสั้น ๆ ลงในแผนภูมิโครงเรื่อง

2.2) การเขียนสรุปความ เป็นการเขียนสรุปใจความจากบทอ่านหลังการอ่านเป็นใจความสั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง

3) กำหนดลักษณะของแบบทดสอบในตอนี่ 2 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ข้อ ดังนี้

3.1) การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง เป็นข้อสอบชนิดเติมคำจำนวน 15 ข้อ 10 คะแนน (คำวนโดยการนำคะแนนที่ได้คูณ 2 แล้วหารด้วย 3)

3.2) การเขียนสรุปความ เป็นข้อสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ 20 คะแนน

4) ศึกษาการตรวจให้คะแนนการเขียนสรุปความจากบทอ่าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน

4.1) การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง ให้คะแนนโดยตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

4.2) การเขียนสรุปความ ให้คะแนนโดยผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์การให้คะแนนในการตรวจ โดยได้ปรับมาจากเกณฑ์การตรวจให้คะแนนของ Jacob (1981) และ Heaton (1990) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน) ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา และด้านการเขียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1) ด้านเนื้อหา (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ประกอบด้วยความสามารถในการจับใจความสำคัญจากบทอ่าน และความสามารถในการแยกข้อมูลสำคัญออกจากข้อมูลไม่สำคัญ

ตารางที่ 4 เกณฑ์การกำหนดคะแนนการเขียนสรุปความด้านเนื้อหา

เกณฑ์	ระดับความสามารถ	คะแนน
1. ด้านเนื้อหา (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)		
1.1 ความสามารถในการจับใจความสำคัญจากบทอ่าน (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)		
1) เนื้อหาของงานเขียนแสดงถึงใจความสำคัญทั้งหมด ของบทอ่าน	ดีมาก	5
2) เนื้อหาของงานเขียนแสดงถึงใจความสำคัญได้ 4 ส่วนใน 5 ส่วน ของบทอ่าน	ดี	4
3) เนื้อหาของงานเขียนแสดงถึงใจความสำคัญได้ 3 ส่วนใน 5 ส่วน ของบทอ่าน	พอใช้	3
4) เนื้อหาของงานเขียนแสดงถึงใจความสำคัญได้ 2 ส่วนใน 5 ส่วน ของบทอ่าน	อ่อน	2
5) เนื้อหาของงานเขียนแสดงถึงใจความสำคัญได้น้อย กว่า 2 ส่วนใน 5 ส่วน ของบทอ่าน	ต้องปรับปรุง	1
1.2 ความสามารถในการแยกข้อมูลสำคัญออกจาก ข้อมูลที่ไม่สำคัญ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)		
1) เนื้อหาของงานเขียนแสดงถึงข้อมูลสำคัญทั้งหมดของ บทอ่าน	ดีมาก	5
2) เนื้อหาของงานเขียนมีข้อมูลไม่สำคัญแทรกอยู่ 1 – 2 ข้อมูล	ดี	4
3) เนื้อหาของงานเขียนมีข้อมูลไม่สำคัญแทรกอยู่ 3 – 4 ข้อมูล	พอใช้	3
4) เนื้อหาของงานเขียนมีข้อมูลไม่สำคัญแทรกอยู่ 5 – 6 ข้อมูล	อ่อน	2
5) เนื้อหาของงานเขียนมีข้อมูลไม่สำคัญแทรกอยู่ ตั้งแต่ 7 ข้อมูลขึ้นไป	ต้องปรับปรุง	1

4.2.2) ด้านการเขียน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ประกอบด้วย
ความสามารถในการเรียบเรียงความ และกลไกทางภาษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 เกณฑ์การกำหนดคะแนนการเขียนสรุปความด้านการเขียน

เกณฑ์	ระดับความสามารถ	คะแนน
2. ด้านการเขียน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)		
2.1 ความสามารถในการเรียบเรียงความ (คะแนนเต็ม 6 คะแนน) แบ่งเป็น		
2.1.1 ความกะทัดรัดของเนื้อความ (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)		
1) ขนาดของเนื้อความที่สรุปมี 1 ใน 3 ของบท ได้ใจความครบถ้วน	ดีมาก	5
2) ขนาดของเนื้อความที่สรุปมีน้อยกว่า 1 ใน 3 ของบทอ่าน ได้ใจความเป็นส่วนมาก	ดี	4
3) ขนาดของเนื้อความที่สรุปมีมากกว่า 1 ใน 3 ของบทอ่าน ได้ใจความ	พอใช้	3
4) ขนาดของเนื้อความที่สรุปมีน้อยกว่า 1 ใน 3 ของบทอ่าน ได้ใจความเป็นส่วนน้อย	อ่อน	2
5) ขนาดของเนื้อความที่สรุปมีมากกว่า 1 ใน 3 ของบทอ่าน ไม่ได้ใจความเลย	ต้องปรับปรุง	1
2.1.2 การใช้ภาษาของตนเองในการเรียบเรียง เนื้อความ (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)		
1) ใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนในการเรียบเรียง เนื้อความทั้งหมด	ดีมาก	5
2) ใช้สำนวนภาษาจากบทอ่าน 1 – 2 ประโยค	ดี	4
3) ใช้สำนวนภาษาจากบทอ่าน 3 – 4 ประโยค	พอใช้	3
4) ใช้สำนวนภาษาจากบทอ่าน 5 – 6 ประโยค	อ่อน	2
5) ใช้สำนวนภาษาจากบทอ่านตั้งแต่ 7 ประโยคขึ้นไป	ต้องปรับปรุง	1

ตารางที่ 5 เกณฑ์การกำหนดคะแนนการเขียนสรุปความด้านการเขียน (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับความสามารถ	คะแนน
2.1.3 การลำดับเรื่อง (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)		
1) ลำดับเรื่องได้อย่างต่อเนื่องทั้งเรื่อง สื่อถึง ความหมายเดิมของบทอ่านได้ดี	ดีมาก	2
2) ลำดับเรื่องได้ไม่ต่อเนื่อง 1 – 2 ตอน สื่อถึง ความหมายเดิมของบทอ่านได้	ดี	1.5
3) ลำดับเรื่องได้ไม่ต่อเนื่อง 3 – 4 ตอน สื่อถึง ความหมายเดิมของบทอ่านได้	พอใช้	1
4) ลำดับเรื่องได้ไม่ต่อเนื่อง 5 – 6 ตอน สื่อถึง ความหมายเดิมของบทอ่านได้น้อย	อ่อน	0.5
5) ลำดับเรื่องได้ไม่ต่อเนื่องตั้งแต่ 7 ตอนขึ้นไป สื่อถึง ความหมายเดิมของบทอ่านไม่ได้	ต้องปรับปรุง	0
2.2 กลไกทางภาษา (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)		
2.2.1 การสะกดคำและการเว้นวรรคตอน (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)		
1) สะกดคำ และ / หรือ เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ดีมาก	2
2) สะกดคำ และ / หรือ เว้นวรรคตอนผิด 1 – 2 ตำแหน่ง	ดี	1.5
3) สะกดคำ และ / หรือ เว้นวรรคตอนผิด 3 – 4 ตำแหน่ง	พอใช้	1
4) สะกดคำ และ / หรือ เว้นวรรคตอนผิด 5 – 6 ตำแหน่ง	อ่อน	0.5
5) สะกดคำ และ / หรือ เว้นวรรคตอนผิดตั้งแต่ 7 ตำแหน่ง ขึ้นไป	ต้องปรับปรุง	0

ตารางที่ 5 เกณฑ์การกำหนดคะแนนการเขียนสรุปความด้านการเขียน (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับความสามารถ	คะแนน
2.2.2 ความสะอาด (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)		
1) งานเขียนสะอาดไม่มีรอยขีดข่วน หรือรอยลบ	ดีมาก	2
ไม่สะอาด		
2) งานเขียนสะอาดมีรอยขีดข่วน หรือรอยลบ	ดี	1.5
ไม่สะอาด 1 – 2 ตำแหน่ง		
3) งานเขียนสะอาดมีรอยขีดข่วน หรือรอยลบ	พอใช้	1
ไม่สะอาด 3 – 4 ตำแหน่ง		
4) งานเขียนสะอาดมีรอยขีดข่วน หรือรอยลบ	อ่อน	0.5
ไม่สะอาด 5 – 6 ตำแหน่ง		
5) งานเขียนสะอาดมีรอยขีดข่วน หรือรอยลบ	ต้องปรับปรุง	0
ไม่สะอาดตั้งแต่ 7 ตำแหน่งขึ้นไป		

4.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.2.1 การหาคุณภาพเครื่องมือแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย

1) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย นำข้อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

2) นำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ไปทดลองใช้

2.1) นำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 30 คน เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีระดับความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ได้จำนวน 10 ข้อ

2.2) นำแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ โดยให้นักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกันทำหลังจากทำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่องที่มีระดับความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 จำนวน 15 ข้อ

3) ผู้วิจัยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ร่วมกับแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความ ข้อ 2.1 (การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง) โดยใช้สูตร K.R. 21 (Kuder – Richardson) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ .8532

4) การหาคุณภาพแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 (การเขียนสรุปความ) ผู้วิจัยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงโดยใช้การหาค่าแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ได้ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .9460

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปเสนอต่อผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร สังเกตสำนักการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยไปใช้กับตัวอย่างประชากรก่อนทำการทดลอง (Pre – test) เพื่อทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของตัวอย่างประชากร

5.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองสอนด้วยตนเองโดยจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่ได้สร้างขึ้น เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที รวมใช้เวลา 32 ชั่วโมง ดำเนินการสอนตั้งแต่เวลา 14.00 – 15.00 น. ซึ่งเป็นเวลานอกเวลาเรียนปกติ ในวันจันทร์ อังคาร พุธ ศุกร์ และวันศุกร์ โดยเริ่มดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน 2546 ถึง 23 มกราคม 2547 ในขณะที่ดำเนินการทดลองสอนผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติมจากการสังเกต และการจดบันทึกอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

5.4 หลังจากสอนครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยให้ตัวอย่างประชากรทำหลังการเรียน (Post – test) โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน

5.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลและคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

6.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t – test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย

6.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน โดยการทดสอบค่าที (t – test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย

6.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t – test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย

6.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน โดยการทดสอบค่าที (t – test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย

6.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t – test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย

6.5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน โดยการทดสอบค่าที (t – test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

7.1 การทดสอบสมมติฐาน

7.1.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (mean) หรือมัชฌิมเลขคณิต

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$n = \text{จำนวนคนทั้งหมด}$$

(ประคอง กรรณสูต, 2542)

7.1.2 การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

$$S.D. = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$X_i = \text{คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน}$$

$$X = \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนน}$$

$$n = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}$$

(ประคอง กรรณสูต, 2542)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7.1.3 การทดสอบค่าที (t-test) ระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านก่อนและหลังการทดลอง

$$t = \frac{\sum D}{\frac{\sqrt{n \sum D^2 - (\sum D)^2}}{n - 1}}$$

D = ผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่

n = จำนวนคู่

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

7.1.4 การทดสอบค่าที (t-test) ระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\frac{s}{\sqrt{n}}}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการเรียน

μ_0 = ค่าเฉลี่ยคะแนนเกณฑ์ผ่าน

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

n = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

(บุญเรือง ขจรศิลป์, 2545)

7.1.5 การคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

$$r_{xy} = \text{สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์}$$

$$x = \text{คะแนนจากผู้วิจัย}$$

$$y = \text{คะแนนจากผู้ช่วยผู้วิจัย}$$

$$\sum xy = \text{ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนน x และ y}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เข้าสอบ}$$

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

7.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

7.2.1 การคำนวณค่าระดับ ความยากง่ายของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาไทย และแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความ ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง

$$P = \frac{P_H + P_L}{2}$$

$$P = \text{ค่าระดับความยาก}$$

$$P_H = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

$$P_L = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

7.2.3 การคำนวณค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจภาษาไทย และแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความ ข้อ 2.1 การสร้าง
แผนภูมิโครงเรื่อง

$$r = P_H - P_L$$

$$r = \text{อำนาจจำแนก}$$

$$P_H = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

$$P_L = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

7.2.4 การคำนวณจำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

$$P_H = \frac{R_H}{N_H}$$

$$P_H = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

$$R_H = \text{จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง}$$

$$N_H = \text{จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูง}$$

$$P_L = \frac{R_L}{N_L}$$

$$P_L = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

$$R_L = \text{จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ}$$

$$N_L = \text{จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มต่ำ}$$

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

7.2.5 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาไทย และแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง ใช้สูตรการคำนวณ K.R. 21

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \bar{X}(n - \bar{X})}{ns^2} \right]$$

r_{tt} = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อสอบ

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ

s^2 = ความแปรปรวนรวมทั้งฉบับ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

7.2.6 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ ใช้สูตรการหาค่าแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α = สัมประสิทธิ์แอลฟา

n = จำนวนข้อคำถาม (เกณฑ์ด้านเนื้อหาและด้านการเขียน)

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้ง 2 ฉบับ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ผู้วิจัยได้รวบรวมและเก็บข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย จากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการอธิบายเป็นความเรียง ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

1.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

1.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมินของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	\bar{X} N = 25	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	15.71	3.98	6.10*
หลังการทดลอง	25.79	5.15	

*P < .05 ($.05t_{24} = 1.711$)

จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองเท่ากับ 15.71 หลังการทดลองเท่ากับ 25.79 เมื่อนำมาทดสอบค่า t ได้เท่ากับ 6.10 ซึ่งสูงกว่าค่า t ในตาราง แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	\bar{X} N = 25	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	3.60	1.70	6.64*
หลังการทดลอง	5.76	1.53	

*P < .05 (.05t₂₄ = 1.711)

จากตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ก่อนการทดลองเท่ากับ 3.60 หลังการทดลองเท่ากับ 5.76 เมื่อนำมาทดสอบค่า t ได้เท่ากับ 6.64 ซึ่งสูงกว่าค่า t ในตาราง แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	\bar{X} N = 25	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	12.01	3.66	13.42*
หลังการทดลอง	20.30	4.12	

*P < .05 ($.05t_{24} = 1.711$)

จากตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านก่อนการทดลองเท่ากับ 12.01 หลังการทดลองเท่ากับ 20.30 เมื่อนำมาทดสอบค่า t ได้เท่ากับ 13.42 ซึ่งสูงกว่าค่า t ในตาราง แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์ประเมิน

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

การทดลอง	เกณฑ์การประเมิน (เพิ่มจากก่อนการทดลองร้อยละ 14)	\bar{X} n = 25	S.D.	คิดเป็น ร้อยละ	t
	18.27				
หลังการทดลอง	-	25.79	5.15	64.48	7.30*

*P < .05 ($.05t_{24} = 1.711$)

จากตารางที่ 9 ค่า t เท่ากับ 7.30 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t ในตาราง แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 14 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

การทดลอง	เกณฑ์การประเมิน (เพิ่มจากก่อนการทดลองร้อยละ 15)	\bar{X} n = 25	S.D.	คิดเป็น ร้อยละ	t
	4.24				
หลังการทดลอง	-	5.76	1.53	57.60	4.95*

*P < .05 ($.05t_{24} = 1.711$)

จากตารางที่ 10 ค่า t เท่ากับ 4.95 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t ในตาราง แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 15 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

การทดลอง	เกณฑ์การประเมิน (เพิ่มจากก่อนการทดลองร้อยละ 12)	\bar{X} n = 25	S.D.	คิดเป็น ร้อยละ	t
	13.92				
หลังการทดลอง	-	20.30	4.12	67.66	7.74*

* $P < .05$ ($.05t_{24} = 1.711$)

จากตารางที่ 11 ค่า t เท่ากับ 7.74 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t ในตาราง แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีสาระโดยสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้เวลาในการดำเนินการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการทดลองแล้วเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 14 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 15 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลองร้อยละ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยโดยมีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลที่ได้จากการส่งเสริมความสามารถทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ข้อสังเกตจากการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ผลที่ได้จากการพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จากผลการวิจัยพบว่า

1.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 ค่าเฉลี่ยความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัยตามขั้นตอนของแนวการสอนแบบโฟร์บล็อกดังนี้

ขั้นเลือกอ่านเอง ในขั้นนี้นักเรียนจะเป็นผู้เลือกอ่านบทอ่านด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความสนใจในที่จะอ่านบทอ่าน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต้องการจะเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังผลการวิจัยของ Cyrog (1962) Duky (1968) และ Krashen (1985) (อ้างถึงใน Cox and Zarrillo, 1993) ที่แสดงให้เห็นว่า การเลือกอ่านด้วยตนเองเป็นวิธีที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทำให้คะแนนการอ่านสูงขึ้น และทั้งนี้นอกจากการที่นักเรียนเป็นผู้เลือกอ่านบทอ่านด้วยตนเองจะทำให้มีความสามารถสูงขึ้นแล้วยังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย ดังที่ ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2536) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเลือกอ่านหนังสือด้วยตนเองของเด็ก สรุปได้ว่า การที่เด็กไม่มีสิทธิ์เลือกหนังสืออ่านเอง ทำให้เด็กรู้สึกเบื่อและไม่อยากอ่านอีกต่อไป ดังนั้นขั้นเลือกอ่านเองจึงเป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีสิทธิ์ที่จะเลือกอ่านบทอ่านด้วยตนเองเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง และยังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านด้วย

ขั้นแนะให้อ่าน ขั้นแรกครูจะเป็นผู้แนะบทอ่านให้แก่เด็กนักเรียนโดยการกระตุ้นความรู้เดิมก่อนอ่าน เพื่อเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่ได้รับจากบทอ่าน ดังที่ Obak (1983) กล่าวว่า การสร้างความเข้าใจในการอ่านเป็นการสร้างความรู้ใหม่โดยอาศัยความรู้เดิมหรือ ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน ดังนั้น ในการวิจัยนี้จึงใช้กลวิธีการสร้างเครือข่ายการคาดคะเน และการสร้างตาราง K-W-L เพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน ก่อนอ่านบทอ่าน ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทยเพิ่มขึ้น ดังงานวิจัยของ Hansen (1981) ที่พบว่ากลุ่มที่ใช้การคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องก่อนที่จะอ่าน ย่อมได้คะแนนความเข้าใจเรื่องทีอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ใช้วิธีตอบคำถามหลังการอ่าน นอกจากนี้งานวิจัยของ Shelley, Bridwell และ Hyder (1997) ซึ่งเกี่ยวกับการใช้กลวิธีการสร้างตาราง K-W-L พบว่า การใช้กลวิธี K-W-L สามารถกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การกระตุ้นความรู้เดิมก่อนอ่าน โดยใช้กลวิธีการสร้างเครือข่ายการคาดคะเนในแผนการเรียนรู้อันที่ 1-4 และได้ใช้กลวิธีการสร้างตาราง K-W-L ในแผนการเรียนรู้อันที่ 5-8 เท่านั้น เนื่องจากทั้งการสร้างเครือข่ายการคาดคะเนและการสร้างตาราง K-W-L (การฝึกในขั้น K คือ การให้นักเรียนระลึกถึงความรู้ที่เคยรู้มาแล้วที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน) จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวจากบทอ่านก่อนอ่าน เสมือนเป็นการชี้ชวนให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ให้เลือก ซึ่งนักเรียนบางคนไม่ต้องการอ่านเรื่องที่ห้องเรียนเป็นผู้เลือก จึงทำให้ไม่สนใจที่จะอ่านมากนัก ส่วนในแผนการเรียนรู้อันที่ 9,10,

11, 13 และ 14 ผู้วิจัยเป็นผู้แนะนำเพียงชื่อเรื่องของบทอ่านเพื่อให้นักเรียนแต่กลุ่มสามารถเลือกบทอ่านที่กลุ่มสนใจ ในแผนการเรียนรู้ที่ 9-11 และในแผนการเรียนรู้ที่ 13 และ 14 หลังจากที่ผู้วิจัยแนะนำชื่อเรื่องของบทอ่านแล้ว นักเรียนแต่ละคนมีสิทธิในการเลือกบทอ่านตามความสนใจของตนเอง จากการสังเกตเมื่อนักเรียนได้เป็นผู้เลือกหนังสืออ่านด้วยตนเองที่ห้องสมุดนักเรียนมีความกระตือรือร้นมาก เมื่อได้อ่านหนังสือที่ตนเองเลือก

หลังจากที่นักเรียนได้รับการกระตุ้นความรู้เดิม และเลือกบทอ่านแล้ว ครูจึงสอนให้นักเรียนหาหัวเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญของเรื่องเพื่อจับใจความจากบทอ่านที่อ่าน โดยครูให้นักเรียนเขียนหัวเรื่องไว้ท้ายบทอ่านในกรณีที่บทอ่านนั้นไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่องเดิม เขียนใจความสำคัญไว้ด้านข้างของแต่ละอนุเขต และขีดเส้นใต้รายละเอียดสำคัญ ซึ่งครูใช้คำถามกระตุ้นในช่วงแรกของการจัดการเรียนการสอน หลังจากที่นักเรียนได้รับการฝึกให้จับใจความจากบทอ่านแล้ว นักเรียนสามารถหาหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญได้ด้วยตนเอง

ขั้นเรียนรู้คำ ขั้นนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ความหมายของคำที่ต้องการทราบความหมายจากบริบทแวดล้อมคำ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านยิ่งขึ้น ตามที่ Coady (1999) ได้สรุปว่า คำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความในบทอ่านที่อ่านซึ่งสอดคล้องกับ เสงี่ยม ไตรรัตน์ (2527), สุภาภรณ์ แท่งทอง (2530), ศิริพล ลิ้มตระกูล (2535), Collins (1970) และ Laufer (1997) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของคำศัพท์ที่มีต่อการอ่านว่า คำศัพท์เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้อ่านควรมีความรู้ทางคำศัพท์พื้นฐาน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี

ในขั้นเรียนรู้คำนี้ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการวิเคราะห์คำจากบริบท เพื่อใช้วิเคราะห์ความหมายของคำจากบริบทหรือเนื้อความแวดล้อม โดยในขั้นแรกนักเรียนจะได้ฝึกวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจากบทอ่าน จากนั้นผู้วิจัยจึงค่อย ๆ ลดคำศัพท์ที่กำหนดให้ โดยค่อย ๆ เริ่มให้นักเรียนเป็นผู้หาคำที่ต้องการทราบความหมายด้วยตนเอง จนกระทั่งนักเรียนสามารถหาคำที่ต้องการทราบความหมายและสามารถบอกถึงความหมายคำด้วยตนเองทั้งหมด แล้วตรวจสอบความหมายในพจนานุกรม ในการวิเคราะห์ความหมายของคำจากบริบทที่แวดล้อม พบว่า นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของบทอ่านได้ดีขึ้น และยังสามารถใช้คำเหล่านั้นได้ตามความหมายที่ถูกต้อง นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถสะกดและเขียนคำที่ได้วิเคราะห์ความหมายแล้วและคำอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมล จักรแก้ว (2536) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการสอนคำศัพท์ของผู้สอน

กักลวิธีการจำคำศัพท์ของนักเรียน ซึ่งใช้การสอนคำศัพท์แบบแปล และการสอนคำศัพท์แบบบริบท ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจำคำศัพท์ของนักเรียนที่เขียนด้วยการสอนคำศัพท์บริบทสูงกว่านักเรียนเรียนที่เรียนด้วยการสอนคำศัพท์แบบแปลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นการเขียน การเขียนเป็นการบันทึกเรื่องราวที่ได้อ่านเพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ดีขึ้น ดังนั้นการอ่านและการเขียนจึงมีความสัมพันธ์กัน ดังที่ Rickek and others (1996) กล่าวว่า การอ่านและการเขียนเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กัน การเขียนทำให้ผู้อ่านจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ ทำให้เข้าใจความหมายของคำและการลำดับเรื่อง จากความสำคัญของการเขียนซึ่งมีต่อการอ่าน ผู้วิจัยจึงได้ใช้กลวิธีการสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง และการเขียนสรุปความจากบทอ่าน มาใช้เพื่อให้นักเรียนสามารถจดจำเรื่องราวที่อ่านจากบทอ่าน และสามารถลำดับเรื่องราวได้ถูกต้อง โดยนักเรียนจะต้องสร้างแผนภูมิโครงเรื่องจากเรื่องที่ได้อ่าน ซึ่งทำให้นักเรียนทราบลักษณะโครงสร้างของบทอ่านที่ผู้เขียนเขียน การที่นักเรียนสามารถลำดับเรื่องราวที่ได้อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถจดจำเรื่องราวที่ได้อ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอน นอกจากนี้การสร้างแผนภูมิโครงเรื่องยังเป็นการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนโดยนักเรียนจะตกแต่งแผนภูมิโครงเรื่องของตนเองให้สวยงาม โดยการวาดรูปและระบายสี ผลจากการสร้างแผนภูมิโครงเรื่องนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นกอดล ปุชูประเสริฐ (2533) และอภิรดี ทักธิการ (2537) ที่พบว่าการสร้างแผนภูมิสรุปโยงเรื่องที่อ่าน (Story Map) ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทอ่านเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การสร้างแผนภูมิสรุปโยงเรื่องที่อ่านเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการวาดรูปเพื่อตกแต่งแผนภูมิสรุปโยงเรื่องที่อ่าน ทำให้บรรยากาศในการเรียนสนุกสนาน

หลังจากที่นักเรียนได้สร้างแผนภูมิโครงเรื่องแล้ว นักเรียนจึงเขียนสรุปความจากแผนภูมิโครงเรื่องที่ได้สร้างขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและจดจำเรื่องที่ได้อ่านจากบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี นรสิงห์ (2537), จิตรา ชัยอมฤต (2539) และ King, et, el (1984) พบว่า การเขียนสรุปความทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้น นอกจากนี้การเขียนสรุปความยังเป็นการแสดงถึงการใช้ความคิดวิเคราะห์ของผู้อ่านในการเขียน ดังที่ Carr and Ogle (1987) กล่าวว่า การเขียนหลังการอ่านส่งเสริมให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดวิเคราะห์ โดยรวบรวมเชื่อมโยงและเรียงลำดับข้อมูลแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของตนเอง

2. ข้อสังเกตจากการวิจัย

2.1 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เมื่อผู้วิจัยได้นำบทอ่านมาให้ให้นักเรียนอ่าน นักเรียนแสดงความกระตือรือร้นที่จะอ่าน ทุก ๆ วันก่อนการเรียนการสอน ถ้านักเรียนพบผู้วิจัย นักเรียนมักจะถามว่าวันนี้จะได้อ่านเรื่องอะไร หลังจากชั่วโมงเรียนนักเรียนจะจับกลุ่มกันพูดคุยเกี่ยวกับบทอ่านที่ได้อ่าน นอกจากนั้นในขณะสอนถ้าบทอ่านบทใดเป็นบทอ่านที่นักเรียนชอบ นักเรียนจะถามผู้วิจัยว่าผู้วิจัยนำบทอ่านนั้นมาจากไหน สามารถหาหนังสือเล่มนี้ได้ที่ไหน เมื่อผู้วิจัยตอบคำถามของนักเรียนแล้ว นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะไปหาหนังสือดังกล่าวมาจากห้องสมุดของโรงเรียนมาและแหล่งอื่น ๆ มาอ่านเพิ่มเติม

2.2 นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ในขณะสอนเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนจะอ่านบทอ่านอื่น ๆ ของเพื่อนคนอื่นในกลุ่มและเพื่อนกลุ่มอื่น โดยเฉพาะในแผน การสอนที่ 12 และ 15 หลังจากที่นักเรียนทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนจะอ่านหนังสือเล่มอื่นตามความสนใจของตนเองในห้องสมุด

2.3 หลังการทดลองนักเรียนพัฒนาทักษะการเขียน จากการสังเกตพบว่าในระยะแรกของการทดลองนักเรียนยังไม่สามารถเรียงลำดับความคิดเพื่อเขียนสรุปความได้อย่างต่อเนื่อง และใช้คำเชื่อมซ้ำคำกันเป็นจำนวนมากในย่อหน้าเดียวกัน ระยะหลังการทดลองนักเรียนสามารถลำดับความคิดในการเขียนสรุปความได้อย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลจากแผนภูมิโครงเรื่องที่ได้สร้างขึ้น สามารถใช้คำเชื่อมได้หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 การสอนอ่านโดยการใช้แนวการสอนแบบโฟร์บลิค ผู้สอนต้องมีความเข้าใจ พื้นฐานเกี่ยวกับทักษะการอ่าน การเรียนรู้คำ และการเขียน แล้วจึงนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพ

3.1.2 การให้นักเรียนมีโอกาสได้เลือกบทอ่านหรือหนังสือที่จะอ่านด้วยตนเอง เป็นการเสริมแรงในการอ่านให้แก่ นักเรียน ดังนั้นครูและผู้เกี่ยวข้องควรให้โอกาสให้นักเรียนเป็นผู้เลือกบทอ่านหรือหนังสือที่ต้องการอ่านด้วยตนเอง ทั้งนี้โดยเฉพาะในระยะแรกครูและผู้เกี่ยวข้องควรคัดเลือกหนังสือที่ส่งเสริมความรู้เหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านและความสนใจของนักเรียนมาให้ให้นักเรียนเลือกอ่านทั้งนี้เพื่อเป็นการเร้าความสนใจให้เกิดความต้องการที่จะอ่าน ขณะเดียวกันยังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียนต่อไป

3.1.3 จากการทดลองพบว่า ความสามารถทางการอ่านสามารถส่งเสริมและพัฒนาให้สูงขึ้นได้ ด้วยการนำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นครูและผู้เกี่ยวข้องจึงควรนำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อกนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.2.1 ควรมีการศึกษาและการนำแนวการสอนแบบโฟร์บล็อกไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการสอนอ่านวรรณกรรมที่เป็นทั้งร้อยแก้วร้อยกรอง และนักเรียนในระดับความสามารถต่าง ๆ

3.2.2 ควรมีการพัฒนาทักษะทางการคิด จากการสอนอ่านโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก

3.2.3 ควรมีการศึกษาถึงความสนใจในการอ่านหนังสือหรือบทอ่านประเภทต่าง ๆ โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและ
มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.
- กฤษณา ขุดิมา. รู้ไว้ใช้ว่าประสาวิทยาศาสตร์ เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- กฤษณา ขุดิมา. รู้ไว้ใช้ว่าประสาวิทยาศาสตร์ เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- กัลปก. ลอยกระทง. วารสารวัฒนธรรมไทย. 39 (ตุลาคม - พฤศจิกายน): 4 - 5.
- กานดา ศรีพรวิศิฐ. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อ
ความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมที่นำความคิดในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.
- คัสเตอร์. โคราซ ... ประตูด่านอีสาน. วายุ วายุ ไชยะแลนด์. 28 (มีนาคม 2546): 12 - 13.
- คัสเตอร์. ที่นี่...โยโกยามา. วายุ วายุ ไทยแลนด์. 28 (มีนาคม 2546): 14 - 15.
- คำพูน บุญทวี. สัตว์และแมลงที่คนอีสานกิน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไปิยเขียน, 2542.
- จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล. ผลของการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจภาษาไทย และทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. การอ่านและพิจารณาหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
สมาคมหอสมุดแห่งประเทศไทย, 2523.
- ชัยวัฒน์ คุประตกุล. เปิดโลกวิทยาการ ไชปริศนาวิทยาศาสตร์ เล่ม 4 จากอะตอมถึงจักรวาล.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สารคดี, 2544.
- ดลยา วงศ์ณะชัย. การอ่านเพื่อชีวิต.โครงการ.จํารายวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ เนื่องใน
วโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ, (ม.ป.ป.).
- เด็กโรงเรียนพุแควิทยาแจ้ง คิดแปรงลบกระดานไผ่ผุ่น. มติชน (11 พฤศจิกายน 2543): 7.
- ต้นคำ ไชยสมาน, บรรณาธิการ. ความรู้รอบตัวฉบับกระชับ ชุด เรื่องราวในยุคโบราณ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เดลิฟี่, (ม.ป.ป.).

“ตึกตาไทย”. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 13 (2532) : 137 – 160.

พระเจ้าอยู่หัว 13 (2532) : 137 – 160.

ตติยา เมฆประยูร. การเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันในโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ทัศนพร เกตุถนอม. การเขียนภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา. นนทบุรี: เอกสารการสอนประกอบชุดวิชาการเขียน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2540.

ทวี วัดงาม. สนุกกับของเล่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ L.T. เพลส จำกัด, 2537.

ภาคล ปู่ชูประเสริฐ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการอภิปรายและการทำแผนผังสรุปเรื่องที่อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

บันลือ พดุกะวัน. วรรณกรรมกับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2533.

บันลือ พดุกะวัน. มิติใหม่การสอนอ่าน. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2534.

บุญเรียง ขจรศิลา. สถิติวิจัย 1. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ็น. การพิมพ์, 2545.

ประครอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ด้านสหราชอาณาจักร จำกัด, 2542.

ปิยะลักษณ์ พดุกะวัน. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แนวการสอนอ่าน เอ. อาร์. ซี. สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ปรียา นิรันดร์ประดิษฐ์. การใช้ภาษาไทยในวงราชการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอเค. ยอนสโตร์, 2532.

ปานัน บุญหลง และจันทนา บุญหลง. “ฟองสบู่”. สารานุกรมสำหรับเด็ก 2 (1977) : 138 –139.

ผอบ โปชะกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย : การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และ ภาษาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: รวมสาสน์, 2532.

- “ผีเสื้อในประเทศไทย”. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 7 (2527) : 29 – 56.
- พบเส้นทางสายไหมทางทะเล. คม ชัด ลึก (19 มิถุนายน 2545): 2.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. การอ่านเพื่อความเข้าใจตามชนิดการอ่าน. กรุงเทพมหานคร. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532 (ชัดสำเนา)
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. ไขปัญหาการอ่านพีเวอ์: แนวทางการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง. กรุงเทพมหานคร. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547 (เอกสารไม่ตีพิมพ์)
- มาลี นรสิงห์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือระหว่างกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเขียน และไม่ใช้กิจกรรมการเขียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- แม่เฒ่ามาส ขวลิต.. แนวทางส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ 1991 จำกัด, 2544.
- วรทัศน์ วัชรวิสิ. ความรู้รอบตัวที่สุดในโลกกว้าง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรวัฒนา, (ม.ป.ป.).
- วารุณี อุดมธาดา. ผลของการสอนอ่านโดยการผสมผสานกิจกรรมการอ่าน เค. ดับบลิว. แอล. กับ กิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียงที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- วาเคชั่นโซน, บริษัท. NEW ZEALAND [Online]. (ม. ป. ป.) แหล่งที่มา: [http://www.Vacationzone.co.th/index New Zealand.asp](http://www.Vacationzone.co.th/index%20New%20Zealand.asp) [20 มิถุนายน 2546]
- วิตามินแตกต่างจากโปรตีน ไชมัน และคาร์โบไฮเดรตอย่างไร. ข่าวสด (1 กรกฎาคม 2545): 12.
- วิชากร, กรม. ราชาศัพท์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.
- วินิจ รั้งฝั่ง. ม้าน้ำ. อนุสาร อ.ส.ท.10 (มิถุนายน 2544): 114.
- วินิจ รั้งฝั่ง. ปลาฉลามสมุทรจักรพรรดิ. อนุสาร อ.ส.ท. 10 (พฤษภาคม 2544): 123.

- วิมลรัตน์ จตุรานนท์. การศึกษาผลของการใช้การสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเล่าเรื่อง และความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยที่ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ยุวดี จอมพิทักษ์. คู่มือเลือกซื้ออาหาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์น้ำฝนจำกัด, 2544.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. การวัดและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical test theory). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ศิริพร ลิ้มระการ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับถาวรอ่าน. เอกสารชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.
- ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช. การเขียน. กรุงเทพมหานคร: ภาคหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2538.
- ศรีวิรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2536.
- ศึกษานิเทศก์,กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2544.
- สมคิด มากผาสุข. เรื่องเล่าชาวรามัญ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซนจูรี่ จำกัด, 2544.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ และคณะ. หนังสือเรียนสมบูรณ์แบบ ส.ป.ช. ป.6. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2529.
- สังครุ – ผู้ปกครองงดสูบบุหรี่ในรั้วโรงเรียน ระบุคว้นบุหรี่มีผลต่อสุขภาพ พัฒนาการทางสมอง. ผู้จัดการรายวัน (27 พฤษภาคม 2546): 5
- สรารัตน์ จันกลิ่น. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีการตั้งคำถามตนเอง และกลวิธีการจดบันทึก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. การส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2531.
- สุจิต บัวผัน. การเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่ใช้การฟังและการอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

- สุทัศน์ ยกส้าน. วิทยาการแห่งอารยะ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์สมพันธ์, 2529.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2545.
- สุภาภรณ์ แท่งทอง. การตรวจสอบความเข้าใจของคำในหนังสือภาษาอังกฤษ สำหรับวิชาภาษาอังกฤษ อ 011 และหนังสือภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- สมล จักรแก้ว. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการสอนคำศัพท์ของครูกับกลยุทธ์การจำคำศัพท์ของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เสงี่ยม ไตรรัตน์. พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: แผนกบริการกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. เทคนิควิธีการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2529.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. แนวการสร้างข้อสอบภาษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- อัลเบิร์ต บาร์ลิส. จักรวาลของร่างกาย ตอน พิษ. แปลโดย จำเนียร เหมรัต. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2539.
- อภิรดี ทักถิการ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่านและเรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ภาษาอังกฤษ

- Alderson, C.J. and Urquhart, A. H., eds. Reading in a foreign language. London: Longman, 1984
- Barchers, S. I. Teaching reading from process to practice. The United State of America: Wadsworth Publishing Company, 1998.
- Barnett, M. A. Reading though context : How read and perceived strategy use affects L2 comprehension. The Modern language journal. 72 (Summer 1988) : 150 – 162.

- Beach, R., and Hynds, S. Research on response to literature. In R. Barr, M. Kamil, P. B. Pearson (eds), Handbook of reading research pp 453 – 489. New Jersey: Longman, 1991.
- Bloom, D. Classroom and literacy. In Bromley, K. D. Language arts, exploring connection. New York: Allyn and Bacon, 1989.
- Brown, M. I. Improving reading comprehension of second grade through the use of story mapping. Mississippi: Nova University, 1990.
- Bush, C. L., and Huebner, M. H. Strategies for reading in the elementary school. The United State of America: The Macmillan Company, 1970.
- Carr, E., and Ogle, D. K – W – L Plus: A Strategy for comprehension and summarization. Journal of reading 30 (April 1987): 626 – 631.
- Coady, J. and Huckin, T. Incidental vocabulary acquisition in a second language. Second language acquisition 21 (1999) : 193.
- Collins, M. D. Teaching effective word identification strategies. in Hayes. L. B. ed. Effective strategies for teaching reading. pp. 13 –34. Maryland: Allyn and Bacon, 1991.
- Comb M. Reader and Writers in the middle grades. 2nd. New Jersey : Pearson Education, Inc, 2003.
- Cox, C. and Zarrillo, J. Teaching reading with children's literature. New York : Macmillan Publishing Company, 1993.
- Cunningham, P. M. and Allington, R. L. Classrooms that work: they can all read and write. The United State of America: Addison – Wesley Educational Publishers Inc, 1999.
- Cunningham, P. M., Hall, D. and Sigmon, C. Four – blocks website [Online].(n.d.) Available from: <http://www.four-blocks.com/research>. [2002, December 18].
- Dallman, M. and Others. The taching of reading. 4th. ed. New York: Holt, Rinehart and Winton, Inc., 1974.
- Davin, T. G. Teaching reading comprehension : from theory to practice. Newton : Allyn and Bacon, 1986.
- David E. Eskey. Interactive approaches to second language reading. Cambridge: Cambridge University Press, 1988.

- Dubin, F. and Olshstein, E. Predicting word meanings from contextual : evidence from L1 readers. In Huckin, T., Hayner, M. and Coady, J. eds. Second language reading and vocabulary learning. New Jersey: Ablese,1993.
- Finocchiaro, M. English as a second language: from theory to practice. Englishwood Cliffs: New Jersey,1974.
- Finocchiaro, M. and Sako, S. Foreign language testing : A practical approach. New York : Regents, 1983.
- Fry, E. B. Fry's readability graph : clarifications, validity and extension to level 17. Journal of reading. 21 (December 1977) : 249.
- Goerss, P. B. A student to train remedial elementary students to become more sensitive to context clues. DAI. 54 (December 1993) : 2104.
- Golden, J. M. and Guthrie, J. T. Reading research quarterly 21 (1998)
- Goodman, K. The reading process. In Patricia L. C., Joanne, D. and David, E. Eskey. Interactive approaches to second language reading. cambridge : Cambridge University Press, 1988.
- Goodman, Y. M. ed. How children construct literacy: piagetian perspectives; Newark Delaware: International Reading Association, 1990.
- Grabe, W. and Stoller, F. Teaching and researching reading. Harlow: Longman, 2002.
- Hafner, L. E. and Hayden B. J. Patterns teaching of reading in the elementary school. New York: Macmillan Company, 1972.
- Hansen, J. The effects of inferenced training and practices on young children's reading comprehension. Reading research quarterly. 17 (1981) :391 – 417.
- Harris, L. A., and Smith, C. B. Reading instruction, dagnostic teaching in the classroom. New York: Macmilan Publishing,1986.
- Hayes, D. A. Helping students GRASP the knack of writing summaries. Journal of reading. 33 (November 1989) : 96 – 101.
- Heaton, J. B. Writing English Language Tests. London : Longman, 1979.
- Howe, M. J. Using students' note to examine the role of individual learner in acquiring meaning subjects metter. Journal of education resaerch. 64 (1970) : 61 – 63.

- Huckin, T and Broch, J. Strategies for inferring word meanings in context : A cognitive model. In Huckin, T., Hayner, M. and Coady, J. (eds.) Second language reading and vocabulary learning. New Jersey: Ablese,1993.
- Ike, N. J. From brainstorming to creative essay : teaching composition writing to large classes. English teaching forum. 28 (April 1990) : 43.
- Jacob, H. L. et. al. Testing ESL composition. Rowley Mass : Newbury House Publishers, 1981.
- Johnson, D. D. and Pearson, P. D. Teaching reading vocabulary. New York : Holt, Richart and Winston, 1978.
- Johnson, M. R. Effects of cloze story map strategy on reading comprehension. Dissertation abstracts international. 49 (August 1998) : 198 – A.
- Langer, J. Reading, thinking, writing and teaching. Language arts.54 (April 1982) : 336 - 341.
- Laufer, B. The lexical plight in second language reading : words you don't know words you think you know and words you can't guess. in Coady, J. and Huckin, T. eds. Second language acquisition. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- Madson, H. S. Techniques in testing. Oxford : Oxford University Press, 1983.
- Marvin, K. L., Peterson S. and Simington L. Teaching reading elementary grades. Massachusetts: Allyn and Bacon,1991.
- Miller, W. H. Reading comprehension activities kit. New York: The Center for Applied Research in Education, 1990.
- Nuttal, C. Teaching reading skill in foreign language. Oxford: Heinemann, 1996
- Obah, T. Y. Prior knowledge and quest for new knowledge the third world dilemma. Journal of reading. 27 (October 1983) : 130 –132.
- Ratchanee Sosothikul. How to improve your reading. Bangkok: Chulalongkom University Press, 1992.
- Richek, M. A. Reading problem diagnosis and remedation. Englewood Cliffs. Prentice-Hall,1983
- Richek, M. A. Reading problems: assessment and teaching strategies.3rd ed. Boston: Allyn and Bacon, 1996.

- Rubin, D. A practice approach to teaching reading. 2nd ed. Boston: Ilyn & Bacon, 1993.
- Sager, M. B. Exploding the reading - writing connection to engage student in text.
Journal of Reading. 33 (October 1989) : 40 – 43.
- Scarcelli, S. M., and Morgan, R. F. H. W. Wilson education abstracts fulltext [Online].
1999. Available from: <http://161.200.145.43/hweda/detail.nsp>. [2002,
December 23]
- Shelley, A. C., Bridwell B. and Hyder, L. Revising the K – W –L: what we knew; what
we want to know; what we want to learned. Reading horizons. 37 (January –
February 1997) 233 – 242.
- Sigmon, C. Four Block. Cheryl Sigmon's website [Online]. (n.d.). Available from:
<http://www.cherylsigmon.com/aleant/asp>. [2002, October 3]
- Smith, F. Understanding reading : a psycholinguistic analysis of reading and learning to
read. 4th ed. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates, Publisher, 1988.
- Swann, J. M. DAO Dissertation Abstracts Online [Online]. 2001. Available from:
<http://thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>. [2002, December 3]
- Trattner, S. K. The Effect of a word's conceptual difficulty and amount of contextual
support on a child's ability to derive the meaning of the word from context. DAI
50 (April 1990) : 3179.
- Weir, C. J. Understanding and development language tests. London : Prentic Hall,
1993.
- Zintz, M. V. and Maggart, Z. R. The Reading process : The teacher and the learners.
New York : W .C. B Brown & Banchmark, 1984.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

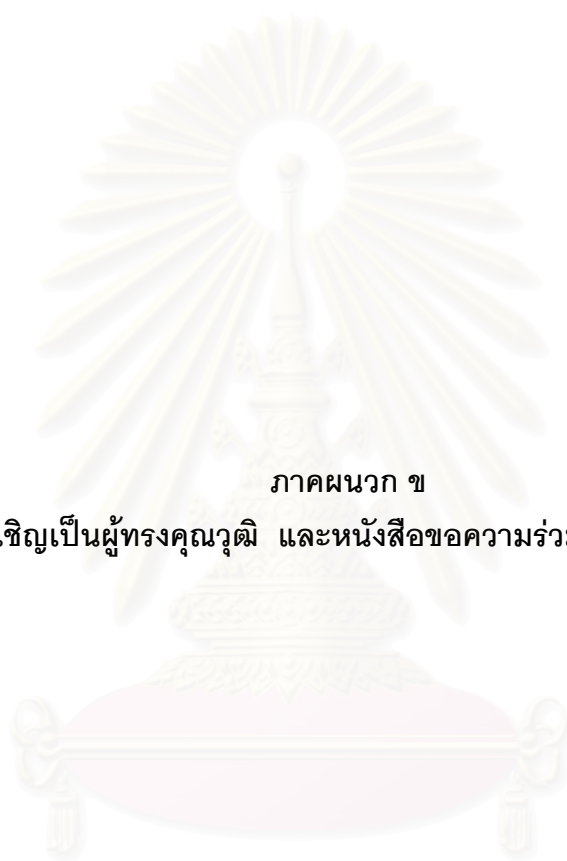
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวิสรา รัตนากร**
อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
2. **ดร. ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล**
อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. **นายพรสิทธิ์ ทรวงสุรัตน์กุล**
ผู้อำนวยการสโมสรนักอ่าน
4. **รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุขีวะ**
อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ.0512.6(2700.0603)/2191

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330.

29 สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ถนนอมวงศ์ ล้ายอมรรคผล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวอุษณีย์ ชำกัน นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา สาขาวิชาประถมศึกษา
ศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทย
โดยใช้แนวการสอนแบบโฟรบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ
วิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชา
การต่อไป และขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ที่ ศธ.0512.6(2700.0603)/2685

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330.

5 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวอุษณีย์ ชำกัน นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา สาขาวิชาประถมศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟรบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณรัตน์ สุกโชติรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย และแผนการสอนตามแนวการสอนอ่านแบบโฟรบล็อก กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวอุษณีย์ ชำกัน ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง “ยาบ้า ยาอี และยาเค” แล้วทำแบบทดสอบฉบับนี้ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย

มีจำนวนข้อสอบทั้งหมด 10 ข้อ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ในการตอบให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวอักษร ก ข ค ง ในกระดาษคำตอบ
 * ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบ ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดเส้นฆ่าทับคำตอบเดิม (ตามตัวอย่าง) และเลือกช่องคำตอบใหม่

ตัวอย่างการตอบแบบทดสอบ

1. รูปร่างกระดิ่งเป็นสัตว์ประเภทใด

ก. สัตว์บก

ข. สัตว์น้ำ

ค. สัตว์เลื้อยคลาน

ง. สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	✓			
2		✓		✓

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน

ให้นักเรียนสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง และเขียนสรุปความแบ่งเป็น 2 ข้อ คือ

2.1 จงสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง “ยาบ้า ยาอี และยาเค” โดยเติมคำ วลี หรือ ประโยคสั้น ๆ ที่ทำให้แผนภูมิโครงเรื่องสมบูรณ์

2.2 จงเขียนสรุปความจากเรื่อง “ยาบ้า ยาอี และยาเค” ลงในกระดาษที่ครู แจกให้

ยาบ้า ยาอี และยาเค

ยาบ้า คือยาในกลุ่มแอมเฟตามีน เดิมเรียกว่า “ยาม้า” ยานี้เคยใช้เป็นยารักษาโรคอยู่บ้างในอดีต ใช้รักษาผู้ป่วยที่เป็น โรคผลอยหลับโดยไม่รู้ตัว เด็กที่ไม่ชอบอยู่นิ่ง และผู้ที่ต้องการลดน้ำหนัก แต่ปัจจุบันไม่นำมาใช้กันแล้ว ยาบ้ามีประวัติที่มายาวนาน เกิดจากการสังเคราะห์ได้เมื่อกว่าร้อยปีมาแล้ว ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง เพื่อใช้กระตุ้นความกล้าหาญและความอดทนของทหาร สาเหตุที่เคยเรียกว่ายาม้าสันนิษฐานได้หลายแง่ บ้างว่าคงมาจากการที่เคยนำไปใช้กระตุ้นม้าแข่งให้วิ่งเร็ว และอดทน บ้างว่าเนื่องจากทำให้ผู้ใช้ยาคึกคะนองเหมือนม้า ต่อมาเปลี่ยนมาเรียกยาบ้า เพื่อเน้นความเป็นพิษของยา เมื่อใช้เกินขนาดหรือใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้ผู้ใช้ยามีลักษณะเหมือนคนบ้า

ยาอี ย่อมาจาก เอกตาซี เป็นสารอนุพันธ์ตัวหนึ่งของยาบ้า ซึ่งเป็นสารที่มีสูตรโครงสร้างทางเคมี และออกฤทธิ์ยาบ้า ยาอีเป็นสารที่ได้จากการจงใจสังเคราะห์ทางเคมี สมัยหนึ่งนักเคมีทดลองสังเคราะห์สารที่มีโครงสร้างคล้ายยาบ้า โดยหวังว่าจะนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ แต่ปรากฏว่าสารเหล่านั้นมักไม่มีประโยชน์ เกิดผลเสียต่อจิตและอารมณ์ ปัจจุบันมีการลักลอบสังเคราะห์กันในต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่

ส่วน ยาเค ย่อมาจาก เคตามีน คือยาสลบชนิดหนึ่ง ซึ่งสัตว์แพทย์ใช้ฉีดให้สัตว์สลบ และแพทย์ใช้ฉีดผู้ป่วยเด็กให้สลบก่อนผ่าตัดเล็ก ยานี้ไม่ได้ทำให้หมดสติ แต่จะทำให้ผู้ป่วยไม่รู้สึkJเจ็บปวดจากการผ่าตัด

ยาบ้ามีคุณสมบัติกระตุ้นประสาท และกระตุ้นจิตอารมณ์อย่างรุนแรง ซึ่งจะมีผลทำให้นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร หายใจเร็ว หัวใจเต้นเร็ว กระตุ้มกระชวย เกิดความมั่นใจ พูดมาก กร้าวร้าว กระวนกระวาย บางครั้งมีอาการประสาทหลอนทางสายตาหรือทางหู หลังจากหมดฤทธิ์ยาผู้ใช้ยาจะรู้สึกเหนื่อย และอ่อนเพลีย ถ้าใช้ต่อเนื่องกันหลายครั้งจะทำให้รู้สึกสับสน วิตกกังวล ประสาทหลอน และรู้สึกหวาดระแวงอย่างหนักคล้ายคนบ้า ยาบ้านิยมใช้กันในหมู่ผู้ประกอบอาชีพใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ มีการลักลอบจำหน่ายอยู่ตามแหล่งซึ่งเป็นที่รู้จักกันในหมู่ผู้ใช้ยา เช่น ปิมน้ำมัน

ยาอีมีผลโดยทั่วไปคล้ายยาบ้า แต่มีผลทำให้เกิดประสาทหลอนรุนแรงกว่ายาบ้า ลักลอบใช้กันมากในกลุ่มนักศึกษา วัยรุ่น และในหมู่สังคมชั้นสูง มักใช้ในงานเลี้ยงส่วนตัวตามบ้าน งานเต้นรำได้รุ่ง เพื่อเพิ่มเติมความรู้สึกสนุกสนาน เคลิบเคลิ้ม มั่นใจในตนเอง และเข้ากันได้ง่าย ปัจจุบันลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศ และลักลอบซื้อกันในตลาดมืด

ในปัจจุบันยาเคยังไม่เป็นที่นิยมนัก เนื่องจากยาเคเป็นยาน้ำ ทำให้พกพาและใช้ไม่สะดวก ยาเคทำให้รู้สึกเหมือนว่าร่างกายและจิตใจแยกออกจากกัน (คล้ายกับความรู้สึกเมื่อใกล้ตาย) ถ้าใช้ยามากเกินขนาดจะทำให้หมดสติได้ ยาเคนั้นไม่อยู่ในข่ายเป็นยาเสพติด แต่ในการใช้ยาต้องมีใบสั่งยาจากแพทย์ หรือสัตวแพทย์เท่านั้น

โดยทั่วไปลักษณะของการติดยามีอยู่สองแบบ คือ การติดโดยร่างกาย และการติดโดยจิตใจ การติดโดยร่างกาย หมายถึง สภาวะที่ร่างกายทำหน้าที่ภายใต้อิทธิพลของยาจนเคยชิน เมื่อหยุดใช้ยาจะเกิดอาการขาดยา หรือลงแดง เมื่อได้รับยาอาการจะหายไป การติดโดยจิตใจ หมายถึง ผู้ใช้พึงพอใจกับผล และความรู้สึกที่เกิดจากยา เมื่อหยุดใช้ยามีความรู้สึกหงุดหงิด และพยายามพยายามมาใช้เหมือนเดิม ปัจจุบันยาบ้าเป็นยาที่ติดง่ายที่สุด รองลงมาคือยาอี และยาเค

นอกจากนี้ยังมียาและสารอีกหลายชนิดที่กระตุ้นประสาทคล้ายกับยาบ้าและยาอี ตัวอย่างเช่น ยา LOVE ซึ่งได้ชื่อมาจากผลของยาที่ทำให้ผู้ใช้ไม่ขวยเขิน และไม่รู้สึกอับอาย รู้สึกอยากพูดคุยกับผู้อื่น โคอเคน มีราคาแพง สกัดแยกมาจากใบของต้นโคคา มีผลต่อร่างกายและจิตใจคล้ายยาบ้ามาก แต่มีผลอยู่ได้นานประมาณ 30 นาทีหลังการใช้ยา ในต่างประเทศโคเคนเป็นที่นิยมในหมู่นักกีฬาอาชีพ และดารา เนื่องจากสามารถเลือกผลของยาได้ตามต้องการ จึงเกิดอาการชินยาได้ซ้ำทำให้ไม่จำเป็นต้องเพิ่มปริมาณยา และสามารถเสพได้หลายวิธี

การติดยามีหลายสาเหตุ เช่น เพื่อชักชวน อยากลอง อยากมีประสบการณ์แปลก ๆ รักสนุก หรือมีปัญหาครอบครัว เป็นต้น ขณะที่ใช้ยาผู้เสพมักขาดสติ และความยับยั้งคิด อาจก่อเรื่องที่จะต้องเสียใจในภายหลัง ผู้ติดยาจึงเปรียบเหมือนระเบิดเวลาที่อาจจะระเบิดออกมาเมื่อไรก็ได้ เมื่อระเบิดแล้วก็ก่อปัญหาทั้งตนเองและสังคม ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะปลูกฝังภูมิคุ้มกัน ยาเสพติดให้แก่เยาวชนของชาติ ในส่วนของเยาวชน ต้องยับยั้งชั่งใจ รู้จักปฏิเสธ หรือพูดคำว่า “ไม่” เมื่อถูกชักชวนให้ทดลองเสพยา ควรใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา ดนตรี หรือหาความรู้เพิ่มเติม ทำจิตใจให้เข้มแข็งมั่นคง เพื่อเป็นเกราะป้องกันยาเสพติด

การประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติด จะช่วยสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องแก่เยาวชนได้ โดยจัดค่ายอบรมเรื่องยาเสพติด จัดรายการประจำวันรงค์ การไม่เสพยา เสพติดทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ติพิมพ์ข้อมูลให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดลงในคอลัมน์ใน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนการให้ความรู้ทางสื่ออื่น ๆ น่าจะเป็นวิธีที่จะ ปลุกจิตสำนึกของคนไทยให้ช่วยกันขจัดปัญหา ยาเสพติด นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบดูแลมาตรการ ทางกฎหมายและสังคม จะต้องทำหน้าที่อย่างเคร่งครัดในการทำลายยาเสพติด ดังนั้นการร่วมมือ ร่วมใจกันแก้ไขปัญหายาเสพติดของทุกฝ่าย จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

(จำนวนคำ 987 คำ จำนวนพยางค์ / ประโยค 134.5 / 8.15)

(ปรับจาก. สุรัชย์ อัญเชิญ. ยาบ้า ยาอี ยาเค คืออะไร. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด [Online]. (n.d.). แหล่งที่มา: <http://www.phrm.chula.ac.th/surachai/Academic/CNS – Drugs/radio 0.1. html>. [15 สิงหาคม 2546])

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตัวอักษร ก ข ค ง ในกระดาษคำตอบ

ยาบ้า ยาอี และยาเค

1. เหตุใดในสมัยก่อนจึงเรียกยาบ้าว่ายาบ้า (การอ่านตามตัวอักษร – การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล)
 - ก. เมื่อกินแล้วทำให้คึกคะนองเหมือนม้า
 - ข. มีการพิมพ์รูปม้าบนเม็ดยา
 - ค. ในสมัยก่อนใช้ม้าในการขนยาชนิดนี้
 - ง. ยาชนิดนี้เคยใช้รักษาม้า
2. จุดประสงค์ที่แท้จริงของการใช้ยาเค คือข้อใด (การอ่านตามตัวอักษร – การหาความเป็นจริงจากเรื่อง)
 - ก. กินเพื่อลดอาการเจ็บปวด
 - ข. ฉีดสัตว์ให้สลบ
 - ค. กินเพื่อทำให้จิตใจสงบ
 - ง. ฉีดเพื่อให้เกิดจิตใจแยกจากร่างกาย
3. ข้อใดเป็นอันตรายจากยาบ้า (การอ่านตามตัวอักษร – การเก็บรายละเอียดสำคัญ)

ก. จิตแยกออกจากร่าง	ข. เกิดโรคติดต่ออื่น ๆ
ค. นอนไม่หลับ	ง. ประสาทหลอน หวาดระแวง
4. คำว่า “ตลาดมืด” มีความหมายว่าอย่างไร (การอ่านตีความ – การเข้าใจสำนวนภาษา)

ก. ตลาดที่ไม่มีไฟฟ้า	ข. การซื้อขายสิ่งของในที่มืด
ค. สถานที่ขายสิ่งของผิดกฎหมาย	ง. ตลาดที่เปิดขายสิ่งของในเวลาค่ำ
5. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง (การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ – การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง)
 - ก. ยาบ้าที่มีความเป็นมายาวนานที่สุด
 - ข. ยาอีเป็นยาเสพติดที่มีราคาแพง เพราะลักลอบนำเข้าจากประเทศ
 - ค. การติดยาเสพติดสามารถติดได้ทั้งจิตใจ และร่างกาย
 - ง. ยาเสพติดทุกชนิดสามารถติดได้ง่าย เพราะสะดวกในการซื้อหา

6. เหตุใดผู้เขียนจึงได้เปรียบผู้ติดยาเสพติดเหมือนกับระเบิดเวลา (การอ่านตีความ – การเข้าใจ ความสัมพันธ์ของเหตุและผล)

- ก. เพราะผู้ติดยาเสพติดมีกำลังมากเหมือนระเบิดเวลา
- ข. เพราะผู้ติดยาเสพติดกระทำการสิ่งทีก่อให้เกิดความเสียหาย เหมือนระเบิดเวลา
- ค. เพราะลักษณะการระเบิดของระเบิดเวลา เหมือนกับการใช้ชีวิตของผู้ติดยาเสพติด
- ง. เพราะผู้ติดยาเสพติดไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เหมือนกับระเบิดเวลา

7. นักเรียนควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร (การอ่านตีความ – การตั้งหัวข้อเรื่อง และการเก็บใจความ สำคัญ)

- ก. ยาเสพติด - ปัญหาใหญ่ของประเทศ
- ข. ปัญหาของผู้ใช้ยาเสพติด
- ค. อันตรายจากผู้ติดยาเสพติด
- ง. พิษของยาเสพติด

8. หน่วยงานหรือสถาบันใดที่จะมีส่วนช่วยป้องกันปัญหาการติดยาเสพติดได้ดีที่สุด (การอ่านแบบ ใช้วิจารณ์ญาณ – การพิจารณาเหตุผลที่ชวนให้เชื่อ)

- ก. กระทรวงสาธารณสุข
- ข. สถาบันครอบครัว
- ค. โรงพยาบาล
- ง. เจ้าหน้าที่ตำรวจ

9. บุคคลในข้อใดต่อไปนี่สมควรเป็นประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดได้ดีที่สุด (การอ่านแบบ ใช้วิจารณ์ญาณ – การพิจารณาความเหมาะสมและคุณค่าและการยอมรับความคิด)

- ก. บุคคลเด่นดัง
- ข. นักกีฬา
- ข. ดารา
- ง. แพทย์

10. ถ้านักเรียนพบคนติดยาบ้าที่อยากจะเลิกยา นักเรียนควรแนะนำเขาอย่างไร (การนำไปใช้)

- ก. เข้า โครงการทู ปี นัมเบอร์ วัน
- ข. เลิกยาด้วยตนเอง
- ค. ให้ออกไปอยู่ห่างไกลชุมชนที่ตนเองอยู่
- ง. ศึกษาธรรมะที่วัด

เฉลย				
1. ก	2. ข.	3. ง	4. ค	5. ง
6. ข	7. ก	8. ข	9. ก	10. ก

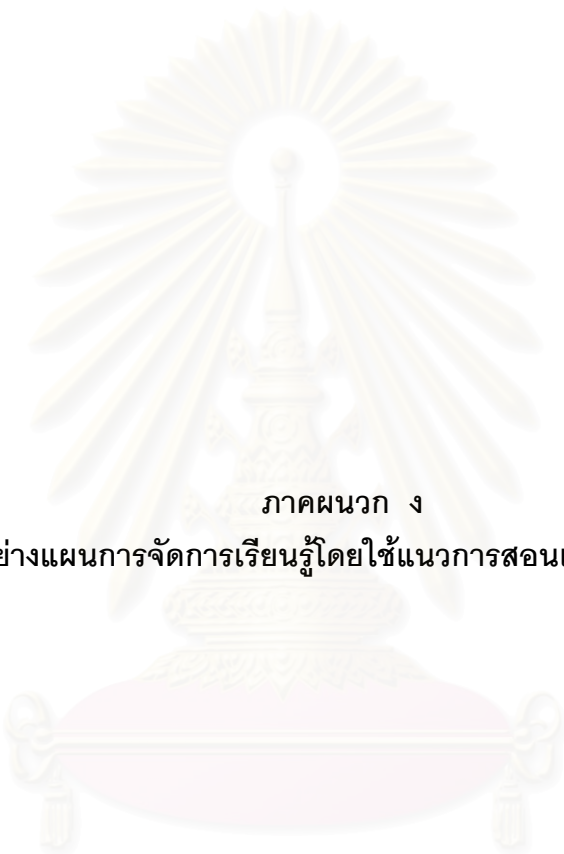
ตอนที่ 2 ให้นักเรียนสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง และสรุปความและจากเรื่อง “ยาบ้า ยาอี และยาเค” (30 คะแนน)

2.1 จงสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง “ยาบ้า ยาอี และยาเค” โดยเติมคำ วลี หรือประโยคสั้น ๆ ที่ทำให้แผนภูมิโครงเรื่องสมบูรณ์ (10 คะแนน)

	ยาบ้า	ยาอี	ยาเค
กลุ่มของยา
สาเหตุ
คุณสมบัติของยา
อาการของผู้เสพ
หน่วยงานที่ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหา เสพติด

(เฉลย)

	ยาบ้า	ยาอี	ยาเค
กลุ่มของยา	แอมเฟตตามีน	สารอนุพันธ์ตัวหนึ่งของยาบ้า	ยาสลบ
สาเหตุ	เพื่อนชักชวน อยากลอง อยากมีประสบการณ์แปลก ๆ รักสนุก มีปัญหาทางครอบครัว หรือหลายสาเหตุรวมกัน	เพื่อนชักชวน อยากลอง อยากมีประสบการณ์แปลก ๆ รักสนุก มีปัญหาทางครอบครัว หรือหลายสาเหตุรวมกัน	เพื่อนชักชวน อยากลอง อยากมีประสบการณ์แปลก ๆ รักสนุก มีปัญหาทางครอบครัว หรือหลายสาเหตุรวมกัน
คุณสมบัติของยา	กระตุ้นประสาท และกระตุ้นจิตอารมณ์อย่างรุนแรง	หลอนประสาท	หลอนประสาท
อาการของผู้เสพ	นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร หายใจเร็ว หัวใจเต้นเร็ว กระตุ่มกระชวย เกิดความมั่นใจ พุดมาก ก้าวร้าว กระวนกระวาย และรู้สึกหวาดระแวงอย่างรุนแรงคล้ายคนบ้า	สนุกสนาน เคลิบเคลิ้ม มั่นใจในตนเอง และเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย	รู้สึกเหมือนว่างกายและจิตใจแยกออกจากกัน
หน่วยงานที่ป้องกันหรือแก้ไขปัญหายาเสพติด	สถาบันครอบครัว สื่อสารมวลชน หน่วยงานทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สถาบันครอบครัว สื่อสารมวลชน หน่วยงานทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สถาบันครอบครัว สื่อสารมวลชน หน่วยงานทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ 2

เวลาจำนวน 6 คาบ

บทอ่านเรื่อง

- ความเป็นมาของชาวอินเดียนแดง
- นักเค้าแมวหรือนกฮูก

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเข้าใจความภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ประกอบด้วย ชั้นเลือกอ่านเอง (Self – Selected) ชั้นแนะให้อ่าน (Guide Reading) ชั้นเรียนรู้คำ (Working with Words) และชั้นการเขียน (Writing) จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างเข้าใจ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถระดมความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของภาพที่แสดงถึงชื่อเรื่องของบทอ่าน กับความรู้พื้นฐาน แล้วเขียนให้เป็นข้อความ หรือประโยคที่สัมพันธ์กับคำที่เป็นชื่อเรื่องของบทอ่าน
2. นักเรียนสามารถคาดคะเนความหมายของศัพท์ยากที่ครูกำหนด จากบริบทภายนอกคำศัพท์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกได้ถึงหัวข้อเรื่อง รายละเอียดสำคัญ และใจความสำคัญของบทอ่าน
4. หลังจากที่ย่านเรื่องจบแล้ว นักเรียนสามารถสร้างแผนภูมิโครงเรื่องที่สัมพันธ์กับเรื่องที่ย่านได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากเรื่องที่ย่านได้

ระยะเวลา อ่าน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน			
	ขั้นเลือกอ่านเอง	ขั้นแนะให้อ่าน	ขั้นเรียนรู้คำ	ขั้นการเขียน
ก่อนอ่าน	<p>1. ครูนำรูปภาพอินเดียนแดง และรูปภาพนกยูงให้นักเรียนดู จากนั้นครูให้นักเรียนจับฉลาก กระดาษสีที่ครูเตรียมไว้</p> <p>3. นักเรียนเลือกอ่านบทอ่าน ตามข้อมูลที่ได้รับจากเครือข่าย การคาดคะเน โดยการยกมือให้ คะแนนบทอ่านที่ต้องการอ่าน 1 เรื่อง จากนั้นนักเรียนจับคู่กัน ตามกระดาษสีที่ได้รับ แล้วลอก เครือข่ายการคาดคะเนลงใน กระดาษที่ครูแจกให้</p>	<p><u>กลวิธีที่ใช้ : การสร้างเครือข่ายการคาดคะเน</u></p> <p>2. ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างเครือข่าย การคาดคะเน</p> <p>2.1 ครูแบ่งกระดาษดำออกเป็น 2 ส่วน</p> <p>2.2 ครูติดภาพทั้งสองลงกลางกระดาษดำ ในแต่ละส่วน จากนั้นครูสร้างเครือข่าย การคาดคะเนรอบ ๆ รูปภาพ ดังนี้</p> <div data-bbox="779 868 1184 1043" data-label="Diagram"> </div> <p>เกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง จากนั้นให้นักเรียน ออกมาเขียนข้อมูลต่าง ๆ</p>		

ระยะการอ่าน	กิจกรรมการเรียนการสอน			
	ชั้นเลือกอ่านเอง	ชั้นแนะให้อ่าน	ชั้นเรียนรู้คำ	ชั้นการเขียน
ก่อนอ่าน		<p>ในโครงสร้างเครือข่ายการคาดคะเน</p> <p>2.4 ครูที่แนะให้นักเรียนจัดเรียงข้อมูลที่เขียนไว้บนกระดานตามคุณลักษณะ</p> <p>2.5 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดข้อมูลที่สัมพันธ์กับหัวข้อเรื่องของบทอ่านเพิ่มเติม จนนักเรียนไม่สามารถหาข้อมูลได้อีกต่อไป</p> <p>4. ครูแจกบทอ่านให้กับนักเรียน และให้นักเรียนสำรวจบทอ่าน โดยดูชื่อเรื่อง และความยาวของบทอ่าน จากนั้นให้นักเรียนอ่านบทอ่านคร่าวๆ</p>		
ขณะอ่าน		<p><u>กลวิธีที่ใช้ : การพิจารณาหาหัวข้อเรื่อง รายละเอียดสำคัญ และใจความสำคัญของบทอ่าน</u></p>	<p><u>กลวิธีที่ใช้: การวิเคราะห์ความหมายคำศัพท์จากบริบทภายนอกคำศัพท์</u></p>	

ระยะการอ่าน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน			
	ชั้นเลือกอ่านเอง	ชั้นแนะให้อ่าน	ชั้นเรียนรู้คำ	ชั้นการเขียน
ขณะอ่าน		<p>5. นักเรียนอ่านบทอ่าน ทีละย่อหน้า แล้ว หาหัวข้อเรื่อง รายละเอียดสำคัญ และใจความสำคัญ</p> <p>5.1 นักเรียนอ่านบทอ่านทีละย่อหน้า ในแต่ละย่อหน้าครูตั้งคำถามเพื่อให้ นักเรียนหาหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียด</p> <p>5.2 นักเรียนวงกลม () ล้อมรอบ ใจความสำคัญ ชีดเส้นใต้ประโยคที่ แสดงถึงรายละเอียดสำคัญ และเขียน หัวข้อเรื่องไว้ด้านข้างของแต่ละย่อหน้า</p> <p>5.3 ครูติดเฉลยการหาหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ ไว้บนป้ายนิเทศ เพื่อให้ นักเรียน ตรวจสอบและแก้ไขคำตอบ</p>	<p>6. นักเรียนวิเคราะห์ความหมาย คำศัพท์ที่ครูกำหนดให้ และ ตรวจสอบความหมายจาก พจนานุกรม</p> <p>6.1 ครูกำหนดคำซึ่งเป็นคำศัพท์ ยากที่อยู่ในบทอ่าน เขียนลงบน กระดานดำ</p> <p>6.2 นักเรียนอ่านบทอ่านแล้ว ทำเครื่องหมาย * หน้าคำศัพท์ ยากที่กำหนด จากนั้นให้แต่ละกลุ่ม อ่านออกเสียงประโยคที่มีคำศัพท์ ยากปรากฏอยู่ที่ประโยค ใน ขณะเดียวกันครูให้นักเรียน คาดคะเนความหมายของคำที่ กำหนด และบอกความหมายของ คำที่กำหนดแก่ครู</p>	

ระยะเวลา อ่าน	กิจกรรมการเรียนการสอน			
	ชั้นเลือกอ่านเอง	ชั้นแนะให้อ่าน	ชั้นเรียนรู้คำ	ชั้นการเขียน
ขณะอ่าน			<p>6.3 ครูเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้บนกระดานดำ ตามคำบอกของนักเรียน</p> <p>6.4 ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมแล้วแก้ไขความหมายของคำศัพท์ที่ครูกำหนดให้บนกระดานให้ถูกต้องตามพจนานุกรม</p> <p>6.5 นักเรียนจดคำศัพท์และความหมายที่ถูกต้องลงกระดาษที่ครูแจกให้</p>	
หลังอ่าน		7. ครูอธิบายการสร้างแผนภูมิโครงเรื่องประเภทบรรยาย / พรรณนา จากเอกสาร “การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง”		<i>กลวิธีที่ใช้ : การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง และการเขียนสรุปความ</i>

ระยะการ อ่าน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน			
	ชั้นเลือกอ่านเอง	ชั้นแนะให้อ่าน	ชั้นเรียนรู้คำ	ชั้นการเขียน
หลังอ่าน		<p>9. ครูอธิบายการเขียนสรุปความเพิ่มเติมจากเอกสารประกอบการสอนเรื่อง "การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง"</p> <p>11. นักเรียนนำเสนอเนื้อเรื่องจากการสรุปความ และเปรียบเทียบเครือข่ายการคาดคะเน กับแผนภูมิโครงเรื่อง</p> <p>11.1 ครูคัดเลือกนักเรียนกลุ่มหนึ่ง นำเสนอเนื้อเรื่องที่ตนเองได้เขียนสรุปความหน้าชั้นเรียน และเขียนแผนภูมิโครงเรื่องไว้อีกด้านหนึ่งของกระดานดำ</p> <p>11.2 ครูและนักเรียนเปรียบเทียบความรู้ที่ได้จากบทอ่าน จากเครือข่ายการคาดคะเน โดยครูจะทำเครื่องหมาย * ไว้หน้าข้อมูลที่แตกต่างกันของเครือข่ายการคาดคะเน และแผนภูมิโครงเรื่องที่สร้างขึ้น</p>		<p>8. ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างแผนภูมิโครงเรื่องประเภทบรรยายหรือพรรณนา บนกระดานดำ</p> <p>10. นักเรียนเขียนสรุปความจากบทอ่านลงในกระดาษที่ครูแจกให้</p>

ระยะการอ่าน	กิจกรรมการเรียนการสอน			
	ชั้นเลือกอ่านเอง	ชั้นแนะให้อ่าน	ชั้นเรียนรู้คำ	ชั้นการเขียน
หลังอ่าน		11.3 ครูให้นักเรียนตรวจสอบแผนภูมิ โครงเรื่องบนกระดานดำ กับแผนภูมิ โครงเรื่องที่นักเรียนได้สร้างขึ้น แล้วแก้ไข ให้ถูกต้อง 12. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด		

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การสร้างเครือข่ายการคาดคะเน
3. การหาหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ
4. การคาดคะเนความหมายของคำศัพท์
5. การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง
6. การเขียนสรุปความ
7. การทำแบบฝึกหัด

สื่อการสอน

1. รูปภาพอินเดียนแดง และนกฮูก
2. บทอ่านเรื่อง
 - ความเป็นมาของชาวอินเดียนแดง
 - นกเค้าแมวหรือนกฮูก
3. กระดาษสี
4. เอกสารการสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง

คำศัพท์

บทอ่านเรื่อง ความเป็นมาของชาวอินเดียนแดง

หัตถกรรม
ตำนาน
กระโจม
ร่อนแร่
เจียด

บทอ่านเรื่อง นกเค้าแมวหรือนกฮูก

พิธีปัดรังควาน
ปิดทองหลังพระ
คอน
ตาบอดตาใส
อาภัพ

ความเป็นมาของชาวอินเดียแดง

ผู้ที่เป็นคนตั้งชื่อ อินเดียแดง ให้กับชนพื้นเมืองเผ่านี้ก็คือ นักสำรวจชื่อ โคลัมบัส เมื่อครั้งที่เรือสำรวจของเขาแล่นมาถึงที่อเมริกาในปี พ.ศ. 2035 (ค.ศ.1492) นั้นโคลัมบัสเข้าใจผิดคิดว่า เขาได้เดินทางมาถึงอินเดียแล้ว ผู้ที่มาก่อตั้งถิ่นฐานในอเมริกาในยุคแรก ถูกเรียกเป็นอินเดียแดงก็เพราะว่า คนยุโรปที่อาศัยอยู่ในเขตหนาว ซึ่งมีผิวซีด ๆ ได้มองเห็นผิวสีน้ำตาลอ่อนของพวกชาวพื้นเมืองเป็นสีแดง เพราะถูกแดดเผาตัวเอง

ชาวอินเดียแดงทุกคน ถือเป็นสมบัติของชนเผ่า และชนเผ่าก็จะประกอบไปด้วยหมู่ต่าง ๆ แต่ละหมู่ก็จะประกอบไปด้วยครอบครัวประมาณสองสามครัวเรือน สมาชิกทุกคนในหมู่ก็จะดูแลซึ่งกันและกัน พวกเขาจะล่าสัตว์ ตกปลา และปลูกพืชด้วยกัน และจะแบ่งผลผลิตที่ได้มาให้แก่กันอย่างถ้วนหน้า

ชาวอินเดียแดงนี้ยังแบ่งออกเป็นอีกหลายชนเผ่า ซึ่งจะแยกกันอยู่ไปตามบริเวณต่าง ๆ ของประเทศ

เผ่า*นาวาโฮ* ก็จะมีหลักแหล่งอาศัยอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ ชนเผ่านี้จะมีชื่อเสียงในเรื่องของการทอผ้าได้สวยงาม และในเรื่องของงานหัตถกรรม

ชนเผ่า*ไฮดา* ก็จะอาศัยอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือแถบมหาสมุทรแปซิฟิกเสาไม้หลักที่เป็นสัญลักษณ์ของชนเผ่าไฮดา ก็คือ เสว ซึ่งแกะสลักมาจากไม้และถือเป็นสิ่งที่บันทึกเรื่องราวตำนานบรรพบุรุษ และเทพเจ้าของชนเผ่า

นอกจากนั้น ก็ยังมีอีกหลายเผ่าที่อาศัยอยู่บริเวณตอนกลางของอเมริกาซึ่งเป็นทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่ ชนเผ่าต่าง ๆ นี้ ส่วนมากจะเป็นพวกเร่ร่อน และใช้เวลาส่วนมาก ในการไล่ตามฝูงวัวฝูงควาย เพราะอาหารหลักของพวกเขาก็คือ เนื้อควาย พวกเขายังเอาน้ำควายมาทำเป็นเครื่องนุ่งห่ม และมาทำเป็นกระโจมที่อยู่อาศัย

ในตอนแรก ชนเผ่าอินเดียแดงแห่งทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่นี้ จะใช้วิธีเดินล่าควาย แต่ต่อมา เมื่อผู้ตั้งถิ่นฐานชาวสเปนนำม้าเข้ามา ชาวอินเดียแดงจึงเริ่มเปลี่ยนมาเป็นการขี่ม้าไล่ล่าฝูงวัวฝูงควาย และในเวลาต่อมา ชาวอินเดียแดงก็ได้กลายมาเป็นนักขี่ม้าชั้นเยี่ยม และพวกเขายังสามารถยิงธนู หรือลูกดอกขณะควบม้าได้ โดยที่ไม่ต้องใช้ธนูหรือบังเหียนเลยอีกด้วย

เมื่อชนเผ่าอินเดียแดงเริ่มออกเดินทางร่อนเร่ พวกเขาก็จะนำเอาสิ่งของสัมภาระของเขาทั้งหมดติดตัวไปด้วย โดยพวกเขาจะรวบรวมสิ่งของทั้งหมดลงไปในกล่องไม้ และใช้สุนัข หรือม้าลากตามไป เครื่องมือต่าง ๆ กระโจก เสื้อผ้า ภาชนะปรุงอาหารและสิ่งของจำเป็นอื่น ๆ นี้จะต้องง่ายแก่การเก็บและมีน้ำหนักเบา

ชาวอินเดียนแดงทุกเผ่า จะไม่ใช่เครื่องมือที่เป็นโลหะ แต่พวกเขาจะใช้เครื่องมือที่ทำมาจากไม้หรือหินแทน ผู้หญิงชาวอินเดียนแดงมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการตัดเย็บเสื้อผ้าที่ทำมาจากหนังควาย ที่พวกผู้ชายล่ามาได้ ขนของควายจะฟูหนาขึ้นในช่วงฤดูหนาว ดังนั้นหนังควายที่ล่าได้ในฤดูหนาวนี้ จึงสามารถนำมาทำเป็น ถุงมือ หมวก และรองเท้า ได้อีกด้วย ส่วนหนังควายที่ได้มาในฤดูอื่น ๆ ก็จะถูกนำมาตัดเป็นเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และกางเกงใน ที่ชาวอินเดียนแดงสวมใส่ ซึ่งเรียกว่า ผ้าพันแข้ง

ชาวอินเดียนแดงส่วนใหญ่ มักจะใช้เวลาทั้งหมดไปกับการล่าฝูงควายหรือสัตว์อื่น ๆ ที่สามารถนำมาเป็นอาหารได้ จึงนับเป็นเรื่องยากทีเดียว ที่นายพรานจะเจียดเวลามาทำกิจกรรมอื่นได้ เพราะว่าการล่าสัตว์นั้นจะต้องใช้เวลานานมาก กว่าที่จะล้ม และฆ่าสัตว์ต่าง ๆ ให้ได้มากพอที่จะนำมาเป็นอาหารของคนทั้งหมดได้

(จำนวนคำ 674 คำ)

(จำนวนพยางค์ / ประโยค 140 / 7.85)

(จาก ความเป็นมาของชาวอินเดียนแดง. เขียนโดย ต้นคำ ไชยสมหมาย. ความรู้รอบตัวฉบับกระชับ กรุงเทพมหานคร : ยูโรป้าเพรส จำกัด. (ม.ป.ป.)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นกเค้าแมวหรือนกฮูก

นกเค้าแมวมีหน้าเหมือนแมว คนจึงเรียกชื่อนกเค้าแมว ส่วนคนอีสานมักเรียกว่า “นกฮูก” เพราะเสียงร้องของมันว่า “ฮูก ฮูก ฮูก ฮูก” ส่วนคนทางปักษ์ใต้บางท้องถิ่นมักเรียกว่า “นกฟี่ทิด” เพราะฟังเสียงมันร้อง “ฟี่ทิด ฟี่ทิด” บางครั้งมันก็ร้องว่า “ทิดทื่อทื่อ” เลยเรียกว่า “นกทิดทื่อ” เสียเลย

คนอีสานส่วนมากไม่นิยมจับนกฮูกกินนักรอก เพราะถือว่าเป็นนกที่มีเจ้าของเป็นผี เหตุเชื่ออย่างว่าเนื่องจากหน้าตามันน่ากลัวเหมือนผีที่ผู้ใหญ่เล่าให้เด็กฟัง และมักพบเห็นในป่าช้ามากกว่าแห่งอื่น คงเป็นเพราะป่าช้าไม่ค่อยมีคนไปรบกวน คนโบราณเชื่อถือกันมาอีกว่า นกฮูกไปเกาะหลังคาเรือนใด เรือนนั้นจะมีคนเจ็บป่วย ต้องนิมนต์พระมาสวดทำพิธีปิดรังความโดยเร็ว ที่จริงนกฮูกไม่เคยทำให้คนหรือสัตว์ต่าง ๆ เดือดร้อนรอก มันถูกรวมชาติสร้างมาให้ดูน่าเกลียดจึงกลายเป็นนกน่ารังเกียจ

มันมีประโยชน์ช่วยผู้คนแบบปิดทองหลังพระมาแล้ว เช่น กินตัวหนอนที่เป็นศัตรูพืชของชาวไร่ชาวนา กินหนูที่ชอบกินพืชผักหรือหัวมันของชาวไร่ เป็นต้น แต่มันจะเป็นนกที่น่าสงสาร ก็ยังมีคนบางกลุ่มจับมันมากินเป็นอาหารจนได้ นกฮูกหากินกลางคืน กลางวันหลบนอนในต้นไม้ที่มีใบหนาครึ้ม หรือในโพรงไม้แห้ง นกฮูกมองไม่เห็นในเวลากลางวัน แต่จะมองเห็นทุกอย่างในเวลากลางคืน ผู้คนจะได้จับมากินเป็นอาหารต้องบุกป่าไปสอดสายตาดูหานกฮูก บางทีมันจับคอนอยู่เป็นคู่ ๆ อย่างมีความสุข ก็ถูกคนทุบต้นไม้ให้มันตกใจบินหนี สายตามันไม่ดีจึงชนต้นไม้พลัดตกลงมาให้คนจับได้ง่าย บางตัว บางคู่อาศัยอยู่ในโพรงไม้ก็ยังถูกคนปีนขึ้นไปจับจนได้

นกฮูกหรือนกเค้าแมวพันธุ์ไทยแท้ไม่เคยตีชนกันเหมือนไก่และกา มีรักเดียวใจเดียวในคู่ผัวตัวเมียอย่างแนบแน่นไปจนกว่าแก่ตายกันไปข้างหนึ่ง ครั้งหนึ่งผู้เขียนเคยซื้อลูกนกฮูกจากเด็กไปเลี้ยงไว้ในกรง พอถึงรุ่งเช้าก็พบแต่กรงว่างเปล่า กับขนลูกนกกกระจุยอยู่ใต้กรงและใต้กิ่งมะขามหน้าบ้าน ที่เป็นเช่นว่าเพราะแมวจรจัดล้วงมือเข้าไปจับกระชากออกจากกรงนั่นเอง ผู้เขียนจึงสาบานกับฟ้าว่าต่อไปจะไม่นำลูกนกไม่ว่าพันธุ์ไหนมาขังใส่กรงเด็ดขาด หากจะถามผู้เขียนว่าเคยกินนกฮูกมาก็ตัวแล้วในชีวิตนี้ ขอตอบว่า “เคยกินปิ้งนกฮูก 2 หน ตอนเป็นเด็กน้อย เพราะช่วงนั้นแล้งจัดหาของกินยากนัก” ตั้งแต่คราวนั้นเป็นต้นมาผู้เขียนไม่เคยกินเลยสักหน และจะไม่กินเนื้อนกฮูกโดยเด็ดขาด

ผมเชื่อว่าไม่นานนกฮูกในเมืองไทยสูญพันธุ์เป็นแน่ เพราะนกฮูกชอบกินหนูเป็นอาหารจานเด็ด หนูตายแล้วมันก็กิน แต่หนูตายเพราะกินยาเบื่อ แล้วนกฮูกก็กินหนูอีกต่อหนึ่ง ใครไปเที่ยวป่าเห็นนกฮูกยืนโงงเงงอยู่บนพื้นดินหรือจับคอนไม้ต่ำ ๆ จงรู้เถิดว่ามันกินหนูที่ถูกยาเบื่อของชาวนา ชาวไร่

คนอีสานทำนกกูกินสมัยก่อนก็เหมือนกับทำกับไก่หรือนกทั่วไป เช่น แกงอ่อม คั่วเผ็ด ปิ้งไฟ คิดอีกทีนกกูกินเป็นสัตว์ที่น่ารักน่าสงสาร พระเจ้าแห่งธรรมชาติสร้างมันมาอยู่กับโลกกับป่า แล้วยังทำให้มันมองไม่เห็นยามกลางวันเสียอีก ที่บ้านผมมีชายคนหนึ่ง “ตาบอดตาใส” คือ ทั้ง ๆ ที่ตาปกติแต่มองไม่เห็น แกบอกชาวบ้านว่า เหตุที่แกเป็นเช่นว่าเพราะ ชาติก่อนแกชอบจับ นกกูกินเป็นอาหาร

นกกูกินเป็นสัตว์ปีกที่อำภพน่าสงสารยามกลางวันถ้าคุณไปนอนค้างคืนในป่า ถ้าได้ยินเสียงจืด ๆ เหมือนเสียงหนูป่า อย่าคิดว่าเป็นเสียงหนูหรือรู้งงนะครับ แค่เป็นเสียงนกกูกินเสียงหนูเรียกตัวเมียหรือเพื่อนมาหานั่นแหละ ที่นี้พอหนูวิ่งไปทางเสียงเจ้านกกูกินก็บินตกลงไปจับกินอย่างว่องไว แต่ถ้าหนูตัวนั้นกินยาพิษของชาวสวน นกกูกินผู้มีความรักก็ต้องตายเป็นเหยื่อผู้หมดภายใน 3 วัน

(จำนวนคำ 993 คำ)

(จำนวนพยางค์ / ประโยค 120.33 / 8.42)

(ปรับจาก “นกเค้าแมวหรือนกกูกิน”. เขียนโดย คำพูน บุญทวี. สัตว์และนกกูกินที่คนอีสานกิน

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไต้ฝุ่น, 2542)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกหัด
ความเป็นมาของชาวอินเดียนแดง

1. โคลัมบัส เรียกชาวพื้นเมืองอเมริกาว่าอย่างไร (การอ่านตามตัวอักษร – การเก็บรายละเอียดสำคัญ)

ก. อินเดีย	ข. อินเดียน
ข. อินเดียนแดง	ง. อินคา
2. การที่ชาวอินเดียนแดงแบ่งผลผลิตกันในเผ่าของตน แสดงให้เห็นว่าชาวอินเดียนแดงมีลักษณะนิสัยอย่างไร (การอ่านตีความ – การซื้ออุปนิสัยบุคคลในเรื่อง)

ก. สามัคคีกลมเกลียว	ข. ขยันอดทน
ค. รักใคร่ปรองดอง	ง. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
3. ชาวอินเดียนแดงอาศัยอยู่ในประเทศใด (การอ่านตามตัวอักษร – การเก็บรายละเอียดสำคัญ)

ก. อินเดีย	ข. อเมริกา
ค. แคนาดา	ง. ออสเตรเลีย
4. สัตว์ในข้อใดต่อไปนี้มีประโยชน์ต่อชาวอินเดียนแดงมากที่สุด (การอ่านตีความ –การกล่าวสรุป)

ก. ควาย	ข. ม้า
ค. วัว	ง. แกะ
5. เหตุใดชาวอินเดียนแดงจึงขี่ม้าเพื่อล่าสัตว์แทนการเดินด้วยเท้า (การอ่านตามตัวอักษร – การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุผลและผล)

ก. ชาวอินเดียนแดงนำม้าเข้ามาเลี้ยง
ข. ชาวสเปนนำม้ามาขายให้
ค. ชาวสเปนนำม้าเข้ามา
ง. ชาวอินเดียนแดง
6. วิธีของชาวอินเดียนแดงเป็นอย่างไร (การอ่านแบบตีความ – การสรุปความจากเรื่อง)

ก. การเลี้ยงสัตว์และล่าสัตว์	ข. ทำการประมง
ค. เพาะปลูก	ง. เวิร์ร่อนไปตามที่ต่าง ๆ เพื่อล่าสัตว์
7. เรื่องนี้ให้ความรู้สึกเกี่ยวกับอะไร (การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ – การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)

ก. ความเป็นมาของชาวอินเดียนแดง	ค. การเวิร์ร่อนของชาวอินเดียนแดง
ข. ความเป็นอยู่ของชาวอินเดียนแดง	ง. การล่าสัตว์ของชาวอินเดียนแดง

8. การที่ชาวอินเดียแดงเปลี่ยนจากการเดินมาเป็นการขี่ม้าล่าสัตว์นั้นให้ประโยชน์กับชาวอินเดียแดงหรือไม่ (การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ- การพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อ)
- ไม่ให้ประโยชน์ เพราะทำให้เปลืองอาหารในการเลี้ยง
 - ไม่ให้ประโยชน์ เพราะทำให้เสียเวลาในการล่าสัตว์
 - ให้ประโยชน์ เพราะทำให้ใช้เวลาน้อยในการล่าสัตว์
 - ให้ประโยชน์ เพราะทำให้สามารถล่าสัตว์ได้จำนวนมากขึ้น
9. ข้อใด **ไม่เกี่ยวข้อง** กับอินเดียแดง (การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ – การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง)
- เสาไม้แกะสลัก
 - ฝูงควาย
 - ผ้าพันแข้ง
 - คนยุโรป
10. นักเรียนควรนำลักษณะใดของชาวอินเดียแดงไปเป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิต (การนำไปใช้)
- การรักใคร่ปรองดองในหมู่คณะ
 - การรักษาสาธารณะสมบัติ
 - ความอดทนในการล่าสัตว์
 - การประยุกต์ใช้สิ่งของ

เฉลย				
1. ค	2. ง	3. ข	4. ก	5. ค
6. ง	7. ข	8. ง	9. ง	10. ข

แบบฝึกหัด
นกเค้าแมวหรือนกฮูก

1. เพราะเหตุใดนกฮูกจึงมีหลายชื่อ (การตีความ – การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล)
 - ก. คนในแต่ละภาคมีความเชื่อเกี่ยวกับนกฮูกแตกต่างกัน
 - ข. คนในแต่ละภาคได้ยินเสียงร้องของนกฮูกไม่เหมือนกัน
 - ค. นกฮูกในแต่ละภาคร้องเสียงไม่เหมือนกัน
 - ง. นกฮูกในแต่ละภาคมีลักษณะแตกต่างกัน
2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นชื่ออาหารของนกฮูก (การอ่านตามตัวอักษร – การเก็บรายละเอียดสำคัญ)

ก. นกฮูก	ข. งู
ค. ปลา	ง. หนู
3. เหตุใดที่คนอีสานส่วนมากไม่นิยมกินนกฮูก (การอ่านตามตัวอักษร – การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล)

ก. นกฮูกอาศัยอยู่ในป่าช้า	ข. นกฮูกมีหน้าตาที่น่ากลัว
ค. นกฮูกเป็นนกผี	ง. นกฮูกจะนำเรื่องเดือดร้อนมาให้
4. หลังจากที่นักเรียนได้อ่านเรื่องนี้แล้วนักเรียนควรทำอย่างไรเพื่ออนุรักษ์นกฮูก (การนำไปใช้)

ก. นำลูกนกฮูกมาเลี้ยง	ข. วางยาเบื่อหนู
ค. นำมารับประทาน	ง. ปล่อนกฮูกให้อยู่ตามธรรมชาติ
5. “ตาบอดตาใส” มีความหมายว่าอย่างไร (การอ่านตีความ – การเข้าใจสำนวนภาษา)
 - ก. ลักษณะของดวงตาปกติแต่ไม่สามารถมองเห็นได้
 - ข. ลักษณะของดวงตาผิดปกติแต่สามารถมองเห็นได้
 - ค. ลักษณะของดวงตาปกติและสามารถมองเห็นได้
 - ง. ลักษณะของสายตาผิดปกติและไม่สามารถมองเห็นได้
6. นักเรียนคิดว่าในอนาคตจำนวนของนกฮูกในประเทศไทยจะเป็นอย่างไร และเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น (การอ่านตีความ – การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า)
 - ก. มีจำนวนเพิ่มขึ้น เพราะอาหารของนกฮูกมีปริมาณมาก
 - ข. มีจำนวนเพิ่มขึ้น เพราะคนไม่นิยมจับนกฮูกมาเป็นอาหาร
 - ค. มีจำนวนลดลง เพราะนกฮูกไปกินซากหนูที่ถูกยาเบื่อ
 - ง. มีจำนวนลดลง เพราะหนูมีจำนวนลดลง

7. “นกฮูกหรือนกเค้าแมวพันธุ์ไทยแท้ไม่เคยตีเคยชนเหมือนไก่และกา” จากข้อความดังกล่าว แสดงว่านกฮูกมีนิสัยอย่างไร (การอ่านตีความ – การชี้อุปนิสัยบุคคลในเรื่อง)
- ก. รักสันโดษ
ข. รักความสงบ
ค. รักเดียวใจเดียว
ง. รักตัวกลัวตาย
8. จากเรื่องนี้ผู้เขียนต้องการบอกผู้อ่านว่าอย่างไร (การอ่านแบบใช้วิจารณ์ญาณ – การบอกวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
- ก. วิธีการนำนกฮูกมาปรุงอาหาร
ข. การอยู่ร่วมกันของนกฮูก
ค. ความเชื่อเกี่ยวกับนกฮูก
ง. ช่วยกันอนุรักษ์นกฮูก
9. ตามความเชื่อที่ว่านกฮูกหรือนกเค้าแมวนั้นเป็นนกผี ถ้านักเรียนเชื่อตามความเชื่อนี้ เมื่อนักเรียนเจอนกฮูกนักเรียนจะไม่ทำสิ่งใดต่อไปนี่ (การอ่านแบบใช้วิจารณ์ญาณ – การพิจารณาความเหมาะสมและคุณค่าและการยอมรับความคิด)
- ก. จับมาฆ่ากิน
ข. รีบไปนิมนต์พระมาทำพิธีปัดรังควาน
ค. วิ่งหนี
ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง
10. ในท้องนามีหนูนาจำนวนมากมากัดกินผลผลิต นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรที่จะกำจัดหนูเหล่านั้นโดยใช้วิถีธรรมชาติ (การนำไปใช้)
- ก. ใช้น้ำเบื่อหนู
ข. วางกับดักหนู
ค. นำนกฮูกมาปล่อย
ง. เผาแปลงนาที่มีหนู

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฉลย

1. ข	2. ง	3. ค	4. ง	5. ก
6. ค	7. ข	8. ง	9. ก	10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ 6

เวลาจำนวน 6 คาบ

บทอ่านเรื่อง

- โคราซประตูลูกอีสาน
- ที่นี่ ...โยโกฮามา

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเข้าใจภาษาไทยโดยใช้แนวการสอนอ่านแบบโฟร์บล็อก (Four - Blocks) ประกอบด้วย ชั้นเลือกอ่านเอง (Self – Selected) ชั้นแนะให้อ่าน (Guide Reading) ชั้นเรียนรู้คำ (Working with Words) และชั้นการเขียน (Writing) จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างเข้าใจ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถระดมความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคำที่เป็นชื่อเรื่องของบทอ่าน กับความรู้พื้นฐาน แล้วเขียนให้เป็นข้อความ หรือประโยคที่สัมพันธ์กับคำที่เป็นชื่อเรื่องของบทอ่าน
2. นักเรียนสามารถคาดคะเนความหมายของศัพท์ยากที่ครูกำหนด จากบริบทภายนอกคำศัพท์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกหัวข้อเรื่อง รายละเอียดสำคัญ และใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าของบทอ่าน
4. หลังจากที่ย่านเรื่องจบแล้วนักเรียนสามารถ เขียนแผนภูมิโครงเรื่องที่สัมพันธ์กับเรื่องที่ย่านได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากเรื่องที่ย่านได้

ระยะ การอ่าน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน												
	ขั้นเลือกอ่านเอง	ขั้นแนะให้อ่าน	ขั้นเรียนรู้คำ	ขั้นการเขียน									
ก่อนอ่าน	<p>1. ครูคัดเลือกนักเรียน 4 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม</p> <p>2. ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา แก่นักเรียนกลุ่มที่ 1 และให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศญี่ปุ่นแก่นักเรียนกลุ่มที่ 2 เพื่อเป็นข้อมูลในการโฆษณาให้เพื่อนเลือกไปเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับคความนิยมมากกว่านักเรียนจะได้อ่านบทอ่านที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้น</p>	<p><u>กลวิธีที่ใช้ : กลวิธี KWL</u></p> <p>3. ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้พื้นฐานก่อนอ่านโดยใช้ตาราง KWL</p> <p>3.1. ครูสร้างตาราง KWL โดยเขียนคำที่เป็นชื่อเรื่องลงบนส่วนบนสุดของตารางแล้วแบ่งออกเป็น 3 ส่วนเขียนตัวอักษร K W L ที่ส่วนบนของแต่ละส่วน โดยที่ K แทนความรู้ของนักเรียนที่สัมพันธ์กับคำที่เป็นชื่อเรื่อง W แทนการคาดคะเนถึงความรู้ที่ตนเองจะได้รับจากบทอ่าน L แทนความรู้ที่นักเรียนได้รับหลังจากที่ได้อ่านบทอ่านจบแล้ว</p> <table border="1" data-bbox="725 1061 1227 1257"> <tr> <th colspan="3">คำที่เป็นชื่อเรื่อง</th> </tr> <tr> <td>K</td> <td>W</td> <td>L</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	คำที่เป็นชื่อเรื่อง			K	W	L					
คำที่เป็นชื่อเรื่อง													
K	W	L											

ระยะการอ่าน	กิจกรรมการเรียนการสอน			
	ขั้นเลือกอ่านเอง	ขั้นแนะให้อ่าน	ขั้นเรียนรู้คำ	ขั้นการเขียน
ก่อนอ่าน		4. ครูแจกบทอ่านให้กับนักเรียนสำรวจบทอ่านโดยดูชื่อเรื่อง และรูปภาพ จากนั้นให้นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างคร่าว ๆ		
ขณะอ่าน		<p><u>กลวิธีที่ใช้ : การพิจารณาหาหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญของบทอ่าน</u></p> <p>5. นักเรียนอ่านบทอ่าน เพื่อหาหัวข้อเรื่อง รายละเอียดสำคัญ และใจความสำคัญ</p> <p>5.1 นักเรียนขีดเส้นใต้ประโยคที่แสดงใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า นักเรียนตอบคำถามครูเพื่อหาหัวข้อเรื่องที่อ่าน และรายละเอียดสำคัญ</p> <p>5.3 ครูตีเฉลยการหาใจความสำคัญไว้บนป้ายนิเทศ เพื่อให้นักเรียนตรวจสอบและแก้ไขคำตอบ</p>	<p><u>กลวิธีที่ใช้ : การวิเคราะห์คำจากบริบทภายนอกคำศัพท์</u></p> <p>6. นักเรียนวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์ยากที่ครูกำหนดและคำศัพท์ยากอื่น ๆ</p> <p>6.1 ครูติดคำศัพท์ยากไว้บนกระดานดำ 3 คำ และให้นักเรียนหาเพิ่มอีก 2 – 3 คำ</p> <p>6.2 ครูเขียนคำศัพท์ที่นักเรียนหาลงในบัตรคำแล้วนำมาติดบนกระดานดำ</p>	

ระยะ การอ่าน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน			
	ขั้นเลือกอ่านเอง	ขั้นแนะให้อ่าน	ขั้นเรียนรู้ค่า	ขั้นการเขียน
ขณะอ่าน			<p>6.3 นักเรียนแต่ละคนแข่งขันกันหาความหมายของคำศัพท์ที่ครูติดไว้บนกระดานดำจากบริบทแวดล้อม</p> <p>6.4 ครูและนักเรียนร่วมตรวจสอบความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม</p> <p>6.5 นักเรียนจดคำศัพท์และความหมายลงในใบงาน</p>	
หลังอ่าน		<p>7. ครูอธิบายการสร้างแผนภูมิโครงเรื่องประเภทบอกแหล่งที่ตั้งประกอบเอกสารประกอบการสอน เรื่อง "การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง"</p> <p>9. ครูคัดเลือกนักเรียน 1 คน เพื่อเขียนความรู้ที่ได้รับจากบทอ่านลงในส่วน L</p>		<p><u>กลวิธีที่ใช้ : การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง และการเขียนสรุปความ</u></p> <p>8. ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างแผนภูมิโครงเรื่องประเภทบอกแหล่งที่ตั้งบนกระดานดำ</p>

ระยะการอ่าน	กิจกรรมการเรียนการสอน			
	ชั้นเลือกอ่านเอง	ชั้นแนะให้อ่าน	ชั้นเรียนรู้คำ	ชั้นการเขียน
หลังอ่าน		บนกระดานดำ 10. ครูและนักเรียนช่วยกันปรับปรุงแก้ไข ตาราง K – W – L แล้วเขียนลงในใบงาน 12. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน		โดยการติดรูปภาพสถานที่ต่าง ๆ ลงบนแผนที่ที่ติดอยู่บนกระดาน ดำเมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนวาดแผนที่บนกระดาน ดำลงในใบงาน 11. นักเรียนเขียนสรุปความจาก เรื่องที่อ่านลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การสร้างตาราง K W L
3. การหาหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ
4. การคาดคะเนความหมายของคำศัพท์
5. การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง
7. การเขียนสรุปความ
8. การตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการสอน

1. รูปภาพและข้อมูลของจังหวัดนครราชสีมา และโยโกฮามา
2. บทอ่านเรื่อง
 - โคราชประตู่สู่อีสาน
 - ที่นี่ ... โยโกฮามา
3. เอกสารการวางแผนภูมิโครงเรื่อง

บทอ่านเรื่อง “โคราชประตู่สู่อีสาน”
เป็นกันเองกับกระเป๋าสตางค์
ยุคโพรแกรนด์
กุลี

คำศัพท์

บทอ่านเรื่อง “ที่นี่ ... โยโกฮามา”
เมืองท่า
อุตสาหกรรมหลัก
พาณิชยกรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่นี่...โยโกฮามา

โยโกฮามาแต่เดิมเป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมงเล็ก ๆ ได้กลายมาเป็นเมืองท่าที่สำคัญ เนื่องจากเป็นเมืองท่าแห่งแรก ๆ ที่ญี่ปุ่นเปิดทำการค้ากับชาวต่างชาติ โดยในปี ค.ศ. 1872 ได้มีการก่อสร้างทางรถไฟเชื่อมระหว่างเมืองโยโกฮามาถึงสถานนีชิบะในกรุงโตเกียว จึงทำให้เมืองโยโกฮามาเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว พื้นที่ชายฝั่งทะเลถูกถมเพื่อขยายตัวเมือง สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยเพื่อรองรับอุตสาหกรรมหลักทุกประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตเหล็กกล้า โรงกลั่นน้ำมัน รวมไปถึงโรงงานผลิตรถยนต์ ปัจจุบันโยโกฮามาได้ชื่อว่าเป็นศูนย์กลางพาณิชย์นาวินานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคตะวันออกไกล และเป็นเมืองใหญ่อันดับสองของญี่ปุ่นรองจากโตเกียว

การวางแผนเดินทางท่องเที่ยวในโยโกฮามาไม่ใช่เรื่องยากลำบากนัก เพราะแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ดูเหมือนจะอยู่ใกล้กันหมด เริ่มต้นจากประตูทางออกด้านทิศตะวันออกของสถานนีโยโกฮามา จะพบห้างโซโก้แห่งช้อปปิ้งที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของเมือง เนื่องจากเป็นห้างสรรพสินค้าที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีสินค้าให้ชื้อหากันมากมาย และบนชั้นที่ 6 ของห้าง เป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ฮาราจูกิ ยูคิโยเอะ เป็นพิพิธภัณฑ์ที่รวมโบราณวัตถุ และหลักฐานต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์

จากห้างโซโก้เดินลงมาทางทิศใต้ ก็จะถึงย่านมินาโตะ มิวราอิ 21 เป็นย่านที่มีตึกสูงซึ่งออกแบบได้อย่างสวยงาม สิ่งก่อสร้างที่สะดุดตาในย่านนี้คือ แลนด์มาร์ค ทาวเวอร์ ซึ่งมีความสูงถึง 296 เมตร เป็นอาคารที่สูงที่สุดในญี่ปุ่น และยังมีลิฟต์ที่เดินทางขึ้นลงเร็วที่สุดในโลกอีกด้วย บนชั้นที่ 69 ของอาคารเป็นสวนลอยฟ้า ส่วนชั้นล่างเป็นโรงแรมที่ทันสมัย พร้อมด้วยร้านค้ามากกว่า 200 ร้าน ด้านหลังของแลนด์มาร์ค ทาวเวอร์ เป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ศิลปะโยโกฮามา ซึ่งจัดแสดงและรวบรวมผลงานศิลปะไว้มากมาย

เมื่อข้ามมาอีกด้านหนึ่งของถนนเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ทางทะเลโยโกฮามา ภายในแสดงเรือนิปปอน มารู ตั้งแสดงให้นักท่องเที่ยวได้ชม ใกล้ ๆ กันนั้นเป็นที่ตั้งของสวนสนุกคอสโมเวิลด์ ซึ่งมีเครื่องเล่นยอดเยี่ยม ความเร็วสูงที่สุดในโลก ในย่านนี้ยังมียังมีอาคารแปซิฟิกโค โยโกฮามา คอมเพล็กซ์ มีรูปทรงคล้ายเรือใบ ซึ่งใช้เป็นศูนย์การประชุมนานาชาติของเมืองโยโกฮามา

สถานที่ท่องเที่ยวต่อไปทางทิศใต้ผ่านสถานีรถไฟคูราจิโจที่เราจะไปคือ ไชน่าทาวน์ในย่านยามาชิตะ อยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของสถานนีคังไฉ ที่นี่นักท่องเที่ยวสามารถลิ้มลองรสชาติของอาหารจีน และสินค้าของประเทศจีนได้ที่นี้

ถ้าท่านยังมีเวลา เราจะขอแนะนำให้คุณได้ไปเที่ยวชมท่าเรือไอซ์บาซึ
ท่าเรือแห่งนี้เปรียบเหมือนประตูเมืองหรือหน้าต่างเข้าสู่เมืองโยโกฮามา ที่นี่เราจะเห็นเรือโดยสาร
โบราณชื่อ ฮิคาวะรุ เปิดให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปชมภายในเรือได้ โดยที่ชั้นดาดฟ้าเรือเปิด
เป็นบาร์เปียร์ ย่านนี้เป็นที่ตั้งของสนามกีฬานานาชาติโยโกฮามา ซึ่งใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลก
ในปี 2002

ในเมืองโยโกฮามายังมีสวนสาธารณะที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งคือ สวนสาธารณะซังเคอน
เป็นสวนสาธารณะที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีดอกไม้บานาพันธุ์ ที่ผลิดอกให้ชมทุกฤดูกาล ซึ่งอยู่ทาง
ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของสถานีคังไน

(จำนวนคำ 689 คำ)

(จำนวนพยางค์ / ประโยค 137.5 / 7.35)

(จาก ที่นี่โยโกฮามา. เขียนโดย คัสเตอร์. วาย วายไทยแลนด์ ฉบับที่ 28 (มีนาคม 2546): 12 – 13.)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โคราชประตูสู่แดนอีสาน

เราได้มีโอกาสมาเยือนดินแดนที่เปรียบเสมือนปากประตูสู่ภาคอีสาน ... นครราชสีมา นครราชสีมาหรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า โคราช เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณซึ่งปรากฏร่องรอยของชุมชนโบราณก่อนประวัติศาสตร์นับพันปี ทำให้เป็นเมืองที่เต็มไปด้วยโบราณสถาน และศาสนวัตถุจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่งดงามอีกด้วย

เราเดินทางออกจากกรุงเทพฯ กันตั้งแต่เช้าตรู่ ก่อนที่จะเข้าไปยังตัวเมืองเราได้ไปยังจุดหมายแรกคือฟาร์มโชคชัย ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอปากช่อง ฟาร์มโชคชัยเป็นฟาร์มโคนมที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย ปัจจุบันเปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชม ภายในฟาร์มมีการแสดงที่น่าสนใจ เช่น การแสดงต้อนแกะของสุนัข การสาธิตการรีดนมวัว การขี่ม้าต้อนวัวของควาบอย เป็นต้น

หลังจากที่เราชมการแสดงจากฟาร์มโชคชัย เราขับรถมุ่งหน้าไปยังอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด คือ นครนายก นครราชสีมา ปราจีนบุรี และสระบุรี แต่เดิมเขาใหญ่เป็นส่วนหนึ่งของป่าดงพญาไฟ ซึ่งเป็นพรมแดนกั้นระหว่างภาคกลางและภาคอีสาน ป่าดงพญาไฟเป็นป่าที่มีความทึบกันดาร เนื่องจากมีเทือกเขาสูงชันติดต่อกัน และยังคงเต็มไปด้วยสัตว์ดุร้าย และเป็นแหล่งเกิดไข้ป่าอย่างรุนแรง ครั้งเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าให้สร้างทางรถไฟ จากกรุงเทพฯ ไปนครราชสีมา ต้องสร้างทางรถไฟตัดผ่านป่าดงพญาไฟ กุสัชชาวจีนที่สร้างรถไฟสายนี้ต้องเสียชีวิตด้วยไข้ป่าไม่ต่ำกว่า 6,000 คน ทำให้พระองค์ต้องเสด็จไปสร้างศาลเพื่อบูชาเทพารักษ์ และเปลี่ยนชื่อจากดงพญาไฟเป็นดงพญาเย็น เพื่อลดอาถรรพณ์ของป่า เราขับรถขึ้นเขาไปตามถนนที่ตัดลัดเลาะไปบนไหล่เขาด้วยความระมัดระวัง หากเป็นหน้าฝนนักท่องเที่ยวต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น จนถึงที่ทำการอุทยานเราแวะที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเดินทาง และที่พักบนเขาใหญ่ ซึ่งมีให้เลือก 2 แบบคือ พักในบ้านพักที่จัดไว้ หรือจะกางเต็นท์นอนในจุดที่จัดไว้ เราตกลงกันว่าคืนนี้จะนอนพักผ่อนกันในบ้านพักที่ทางเจ้าหน้าที่จัดไว้ ก่อนนอนในคืนนี้เราได้ใช้บริการไนท์ซาฟารีไปส่องสัตว์กันด้วย

เช้าวันที่ 2 หลังจากที่เราได้ทำธุระส่วนตัวเสร็จแล้ว เรายังออกเดินทางไปยังเขื่อนลำนางรอง เพื่อสอบถามข้อมูลท่องเที่ยวที่ศูนย์สารสนเทศศิลปวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ริมเขื่อน ที่นี่มีประติมากรรมแกะสลักจากหินทรายรูป พล อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ อดีตนายกรัฐมนตรี ยืนพิงข้อปเปอร์คันโปรด อยู่ในบริเวณสวนน้ำชาติ ไม่นานเจ้าหน้าที่ก็แจ้งให้เราทราบถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้ศูนย์

เราขับรถจากศูนย์ไปเพียง 6 กิโลเมตร เราก็ได้พบกับวัดเขาจันทร์งาม ที่นี้เป็นสำนักปฏิบัติธรรมอันสงบเงียบ เราได้เข้าไปกราบนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ ที่อันเชิญมาจากเมืองกุสินารา ประเทศอินเดีย เมื่อนมัสการพระบรมสารีริกธาตุเพื่อเป็นสิริมงคลแล้ว เราได้เดินลัดเลาะวัดขึ้นเนินไปประมาณ 200 เมตร จะพบภาพเขียนสีดีกดำบรรพ์ก่อนประวัติศาสตร์อยู่บนเพิงหินผาขนาดใหญ่

ออกจากวัดเขาจันทร์งามเราก็ขับรถต่อไปยังปราสาทหินพิมาย ซึ่งเป็นปราสาทหินที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยขอมเรืองอำนาจ ลักษณะของปราสาทหินพิมายเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ล้อมรอบด้วยคูน้ำ องค์กรประธาณตั้งเป็นจุดศูนย์กลางของเมือง สร้างด้วยหินทรายสีขาว นอกจากนี้ยังมีโบราณสถานอยู่ภายในปราสาทหินพิมายอีกเป็นจำนวนมาก

สถานที่ท่องเที่ยวต่อไปที่อยู่ห่างจากปราสาทหินพิมายเพียง 1 กิโลเมตร คือ ไทรงาม ไทรงามเป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่มีต้นไทรน้ำร้อยต้นขึ้นปกคลุมแผ่กิ่งก้านสาขาติดต่อกันเป็นบริเวณกว้าง ต้นไทรที่เก่าแก่ที่สุดคาดว่ามียุอายุประมาณ 350 ปี ทำให้ภายในร่มครึ้มเหมือนอยู่ในถ้ำ

เมื่อบ่ายคล้อยเราจึงออกจากไทรงามเพื่อหาที่พักในตัวเมือง ในช่วงเย็นใกล้พลบค่ำ หลังจากเราได้พักผ่อนอิริยาบถในห้องพัก เราได้ไปสักการะอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี หรือย่าโม และได้ลอดชมประทุมพลซึ่งอยู่บริเวณด้านหลังอนุสาวรีย์ย่าโม จากนั้นเราจึงไปที่ไนท์บาซาร์ ซึ่งอยู่ใกล้กับอนุสาวรีย์ย่าโม เพื่อรับประทานอาหารค่ำ

เช้าวันสุดท้ายของการเดินทาง เราได้ไปเลือกซื้อของฝากที่ตลาดแม่กิมเฮง ที่นี้มีของกินที่ขึ้นชื่อของเมืองโคราชมากมาย เช่น กุนเชียง หมูยอ เส้นหมี่พิมาย ฯลฯ เมื่อซื้อของฝากเสร็จแล้วเราก็ออกจากเมืองโคราชเพื่อกลับกรุงเทพฯ แต่ก่อนกลับเราได้แวะชมและเลือกซื้อเครื่องปั้นดินเผาจากบ้านด่านเกวียน ซึ่งเป็นแหล่งทำเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของไทย

(จำนวนคำ 695 คำ)

(จำนวนพยางค์ / ประโยค 139 / 7.40)

(จาก โคราชสู่แดนอีสาน. เขียนโดย ศัสเตอร์. วาย วายไทยแลนด์ ฉบับที่ 28 (มีนาคม 2546): 14 – 15.)

แบบฝึกหัด
ที่นี้ ... โยโกฮามา

1. โยโกฮามาเป็นเมืองใหญ่อันดับสองรองจากเมืองโตของญี่ปุ่น (การอ่านตามตัวอักษร – การเก็บรายละเอียดสำคัญ)

ก. เกียวโต	ข. โตเกียว
ค. ยามาฮิตะ	ง. มินาโตะ
2. เหตุใดโยโกฮามาจึงเป็นศูนย์กลางพาณิชย์นาวี (การอ่านตีความ – การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล)

ก. เพราะเป็นเมืองท่าของญี่ปุ่น	ข. เพราะมีการผลิตสิ่งของทางด้านอุตสาหกรรมมาก
ค. เพราะที่ท่าเรือที่ทันสมัยรองรับการค้าด้านอุตสาหกรรม	ง. เพราะมีการถมที่ชายฝั่งทะเลเพื่อใช้เป็นท่าเรือ
3. สถานที่ใดเป็นสถานที่เริ่มต้นการเดินทางของผู้เขียน (การอ่านตามตัวอักษร – การเรียงลำดับเหตุการณ์)

ก. ท่าเรือโยโกฮามา	ข. สนามกีฬานานาชาติ
ค. สนามบิน	ง. สถานีรถไฟ
4. จังหวัดใดในประเทศไทยที่มีลักษณะคล้ายกับเมืองโยโกฮามาในด้านพาณิชย์นาวี (การอ่านตีความ – การเปรียบเทียบ)

ก. ชลบุรี	ข. สุราษฎร์ธานี
ค. เพชรบุรี	ง. จันทบุรี
5. สิ่งใดที่ไม่พบในพิพิธภัณฑ์ทางทะเล (การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ – การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง)

ก. สัตว์น้ำ	ข. นกเพนกวิน
ค. โบราณวัตถุใต้น้ำ	ง. ประวัติการทำประมง
6. เมืองโยโกฮามามีสินค้าประเภทใดเป็นสินค้าส่งออก (การอ่านตีความ – การกล่าวสรุป)

ก. สินค้าประเภทอุตสาหกรรม	ข. สินค้าด้านประมง
ค. สินค้าประเภทอาหาร	ง. ผลิตภัณฑ์จากน้ำมัน

7. สิ่งใดในข้อต่อไปนี้จะทำให้เมืองโยโกฮามาเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว (การอ่านตามตัวอักษร – การเก็บรายละเอียดสำคัญ)

ก. ท่าเรือ

ข. ถนน

ค. ทางรถไฟ

ง. สนามบิน

8. ข้อใดไม่ใช่สถานที่ในเมืองโยโกฮามา (การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ – การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง)

ก. ห้างโซโก

ข. คอสโมเวิร์ด

ค. แลนมาร์ค ทาวเวอร์

ง. ฮิคาวะมารุ

9. การจัดการท่องเที่ยวในเมืองโยโกฮามาน่าจะเป็นไปในลักษณะใดที่สะดวกในการเดินทางที่สุดเพื่อท่องเที่ยวได้ครบทุกแห่ง (การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ – การพิจารณาความเหมาะสมและคุณค่าและการยอมรับความคิด)

ก. จัดการท่องเที่ยวแบบพักอยู่กับครอบครัวชาวโยโกฮามา

ข. จัดการท่องเที่ยวโดยซีจักรยานชมเมือง

ค. จัดการท่องเที่ยวทางน้ำเนื่องจากโยโกฮามาเป็นเมืองท่า

ง. จัดการท่องเที่ยวโดยเดินชมสถานที่ต่าง ๆ เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ใกล้กัน

10. ใครเป็นนักท่องเที่ยวที่ดี (การนำไปใช้)

ก. เจอร์รี่ที่ขยาะลงบนถนนในสวนสาธารณะซังเคออน

ข. ใจใจสลักชื่อบนกำแพงตึกแลนมาร์ค

ค. วิดส่งเสียงดังในหอจดหมายเหตุ

ง. เคนขโมยของที่ระลึกในย่านไชน่าทาวน์

เฉลย				
1. ข	2. ค	3. ง.	4. ก	5. ข
6. ก	7. ค	8. ง	9. ง	10. ก

แบบฝึกหัด

เรื่อง โคราชประตูสู่อีสาน

1. “โคราช” คือจังหวัดใดในข้อต่อไปนี้ (การอ่านตามตัวอักษร – การชี้สรรพนามที่ใช้เรียกแทนคำนาม)

ก. นครสวรรค์	ข. นครราชสีมา
ค. นครพนม	ง. นครศรีธรรมราช
2. “ อีสาน” หมายถึงภาคใดของประเทศไทย (การอ่านตีความ – การเข้าใจสำนวนภาษา)

ก. ภาคตะวันออก	ข. ภาคตะวันตก
ค. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ง. ภาคตะวันตกเฉียงใต้
3. เหตุใดโคราชจึงเปรียบเสมือนปากประตูสู่อีสาน (การอ่านตีความ – การเข้าใจสำนวนภาษา)

ก. มีประตูชุมพล	ข. มีโบราณสถานคล้ายปากประตู
ค. เป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตภาคอีสาน	ง. เป็นจังหวัดแรกที่จะเข้าสู่ภาคอีสาน
4. กิจกรรมใดที่ฟาร์มโชคชัยเปิดให้เข้าชม (การอ่านตามตัวอักษร – การเก็บรายละเอียดสำคัญ)

ก. การรีดนมวัว	ข. การเดินป่า
ค. การให้อาหารแกะ	ง. การดำน้ำ
5. สาเหตุสำคัญในการเปลี่ยนชื่อ “ป่าดงพญาไฟ” เป็น “ป่าดงพญาเย็น” คือข้อใด (การอ่านตามตัวอักษร – การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล)

ก. เพื่อบูชาเทพารักษ์	ข. เพื่อลดจำนวนผู้เสียชีวิตในการสร้างทาง
ค. เพื่อลดอาถรรพณ์ของป่า	ง. เพื่อรักษาผู้ป่วยที่เป็นไข้ป่า
6. นักท่องเที่ยวควรระมัดระวังเมื่อเดินทางท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ในฤดูใด (การอ่านตีความ – การกล่าวสรุป)

ก. ฤดูร้อน	ข. ฤดูฝน
ค. ฤดูหนาว	ง. ฤดูแล้ง
7. จงเรียงลำดับสถานที่ท่องเที่ยวที่ผู้เขียนได้เดินทางท่องเที่ยวในโคราช จากสถานที่แรก จนถึงสถานที่สุดท้ายให้ถูกต้อง (การอ่านตีความ – การเรียงลำดับเหตุการณ์)

1) ไทรงาม	2) บ้านด่านเกวียน	3) อนุสาวรีย์ย่าโม	4) ฟาร์มโชคชัย
5) ประตูชุมพล	6) อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	7) ตลาดแม่กิมเฮง	8) วัดเขาจันทรงาม
9) ศูนย์สารสนเทศศิลปวัฒนธรรม	10) ปราสาทหินพิมาย		

เฉลย

- 4) ฟาร์มโชคชัย 6) อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ 9) ศูนย์สารสนเทศลึปพัลลภ 8) วัดเขาจันทร์งาม
10) ปราสาทหินพิมาย 1) ไทรงาม 3) อนุเสาวรีย์ย่าโม 5) ประตูปฐมพล 7) ตลาดแม่
กิมเฮง 2) บ้านด่านเกวียน

8. ผู้เขียนเดินทางมาโคราชเพื่อจุดประสงค์ใด (การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ – การชี้วัดจุดประสงค์
ของผู้แต่ง)

- ก. ชื่อของใช้พื้นเมือง ข. ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น
ค. เที่ยวเขาใหญ่ ง. ท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ

9. ประโยคในข้อใดต่อไปนี้จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด (การอ่านแบบ
ใช้วิจารณญาณ – การพิจารณาความเหมาะสมและคุณค่าและการยอมรับความคิด)

- ก. ฟาร์มโชคชัย ฟาร์มโคนมที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย
ข. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ถึง 4 จังหวัด
ค. ไทรงาม มีต้นไทรนับร้อยขึ้นปกคลุมแผ่กิ่งก้านติดต่อกัน
ง. ประตูปฐมพลก่อสร้างในสมัยพระนารายณ์มหาราช

10. เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านนี้แล้วนักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร (การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ
– การแสดงและจับความรู้สึก)

- ก. อยากไปเที่ยวโคราช ข. ชื่นชมโบราณสถานของโคราช
ค. ต้องการอนุรักษ์วัฒนธรรมโคราช ง. อยากตั้งถิ่นฐานที่โคราช

เฉลย

1. ข	2. ค	3. ง	4. ก	5. ค
6. ข	7. เฉลยในข้อ	8. ง	9. ค	10. ก

ภาคผนวก จ
เอกสารประกอบการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิโครงเรื่อง

แผนภูมิโครงเรื่อง หมายถึง การทำบันทึกย่อเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งใช้รูปทรงต่าง ๆ มาประกอบ เนื้อหาในแผนภูมิโครงเรื่องประกอบด้วย หัวข้อเรื่อง ประโยคใจสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ ภาษาที่ใช้ต้องกระชับ และชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถจดจำได้ง่าย

แผนภูมิโครงเรื่องแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ตามเนื้อเรื่องที่อ่านดังนี้

1. ประเภทคำจำกัดความ

ตัวอย่าง

พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก หมายถึง พระราชพิธีเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์ยังยืนยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใดในพระราชพงศาวดาร ประกอบพระราชพิธีครั้งแรกในรัชกาลที่ 5 และครั้งที่สอง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พุทธศักราช 2531 เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จดำรงสิริราชสมบัติ 42 ปี 23 วัน ยังยืนกว่าพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4

(วิชาการ.กรม. ราชศัพท์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539)

แผนภูมิโครงเรื่องประเภทคำจำกัดความ

พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก หมายถึง พระราชพิธีเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์ยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์อื่น ๆ

2. ประเภทเรียงลำดับเหตุการณ์

ตัวอย่าง

สุนทรภู่เป็นยอดกวีในสมัยรัตนโกสินทร์ เกิดวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2329 ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เดิมชื่อ กู๋ บิดาเป็นชาวบ้านกล้า อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง มาตามีตำแหน่งเป็นพระนมของพระองค์เจ้าหญิงจกกล สุนทรภู่อยู่ใน

วังหลังกับมารดาตั้งแต่เด็ก จึงได้รับการศึกษาจากราชสำนัก และวัด สุนทรภู่แต่งนิทานคำกลอน เรื่องแรก คือ “โคบุตร”

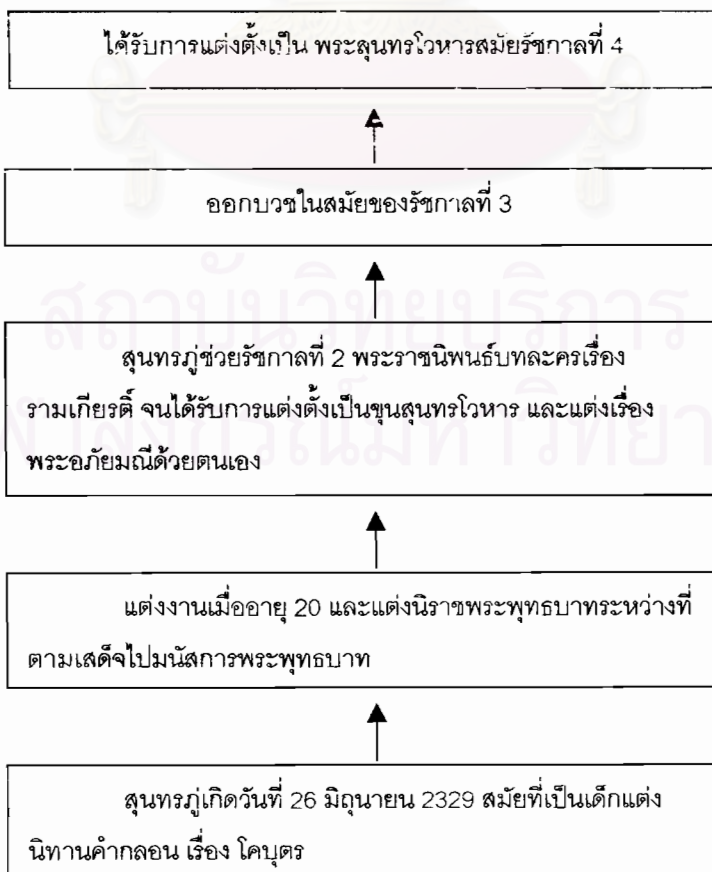
เมื่อสุนทรภู่อายุ 20 ปี ได้แต่งงานกับแม่จัน และรับราชการอยู่กับพระองค์เจ้าปฐมวงศ์ พระโอรสในกรมพระวังหลัง เมื่อตามเสด็จไปนมัสการพระพุทธบาท ได้แต่ง “นิราศพระพุทธบาท” ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย สุนทรภู่เข้ารับราชการอยู่ในกรมพระอาลักษณ์ และช่วยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องรามเกียรติ์ จึงได้รับการพระราชทานให้เป็นขุนสุนทรโวหาร ชีวิตของสุนทรภู่รุ่งเรืองอยู่ได้ไม่นานก็ถูกจำคุก เนื่องจากชอบดื่มสุรา เมื่อมาแล้วขาดสติสัมปชัญญะ ในระหว่างที่จำคุกสุนทรภู่ได้แต่งนิยายคำกลอนเรื่อง “พระอภัยมณี”

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว สุนทรภู่ได้อุปสมบทอยู่ 6 – 7 พรรษา ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงได้แต่งตั้งกรมขุนอิศเรศรังสรรค์พระอนุชาเป็นพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแต่งตั้งสุนทรภู่เป็นพระสุนทรโวหาร

(สมศักดิ์ สันธูระเวชญ์ และคณะ. หนังสือเรียนสมบูรณ์แบบ ส.ป.ช. ป.6. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2529)

แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเรียงลำดับเหตุการณ์

ประวัติสุนทรภู่

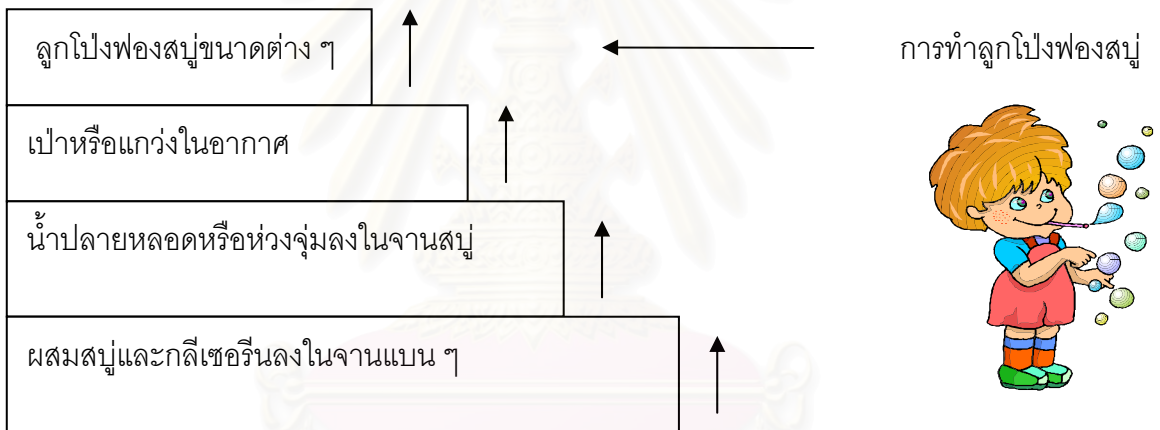
3. ประเภทวิธีการหรือกรรมวิธี

ตัวอย่าง

ฟองเป็นลูกโป่งที่ทำขึ้นจากสบู่ แต่ฟองอยู่ไม่ได้นานเหมือนลูกโป่งที่ทำจากยาง การทำลูกโป่งฟองสบู่ที่ง่ายมาก ใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีก็ได้ลูกโป่งฟองสบู่มากมาย เริ่มจากผสมสบู่เหลวและกลีเซอรินลงในจานแบน ๆ จากนั้นนำปลายหลอดดูดน้ำจุ่มลงในน้ำสบู่ เป่าลมผ่านหลอดก็จะได้ลูกโป่งฟองสบู่ แต่ถ้าต้องการให้ลูกโป่งฟองสบู่มีขนาดใหญ่ สามารถทำได้โดยนำหลอดตัดให้เป็นห่วง แล้วจุ่มห่วงลงในน้ำสบู่เป่าผ่านหลอดหรือแกว่งในอากาศก็จะได้ลูกโป่งฟองสบู่ฟองสบู่ที่มีขนาดใหญ่

(ปรับจากสารานุกรมสำหรับเด็กเล่มที่ 2. ของปาหนัน บุญหลง และจันทนา บุญหลง “ฟองสบู่” สารานุกรมสำหรับเด็กเล่มที่ 2 (1977) : 138 -139)

แผนภูมิโครงเรื่องประเภทวิธีการหรือกรรมวิธี

4. ประเภทบอกแหล่งที่ตั้ง

ตัวอย่าง

รูปร่างของผีเสื้อประกอบด้วยลำตัวซึ่งไม่มีโครงกระดูกอยู่ภายใน มีขาหกขา เช่นเดียวกับแมลงอื่น ๆ ลำตัวเป็นวงแหวนหลายวงเชื่อมต่อกันด้วยเยื่อบาง ๆ ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้ลำตัวเคลื่อนไหวได้สะดวก ผีเสื้อมีปีกสองคู่ ปีกคู่หลังจะมีขนาดเล็กกว่าปีกคู่หน้า ขณะบินปีกทั้งสองคู่จะแผ่กางออก และยึดติดเป็นแผ่นเดียวกันในแต่ละข้าง ด้วยวิธีซ้อนปีกอัดติดกันแน่น หรือใช้

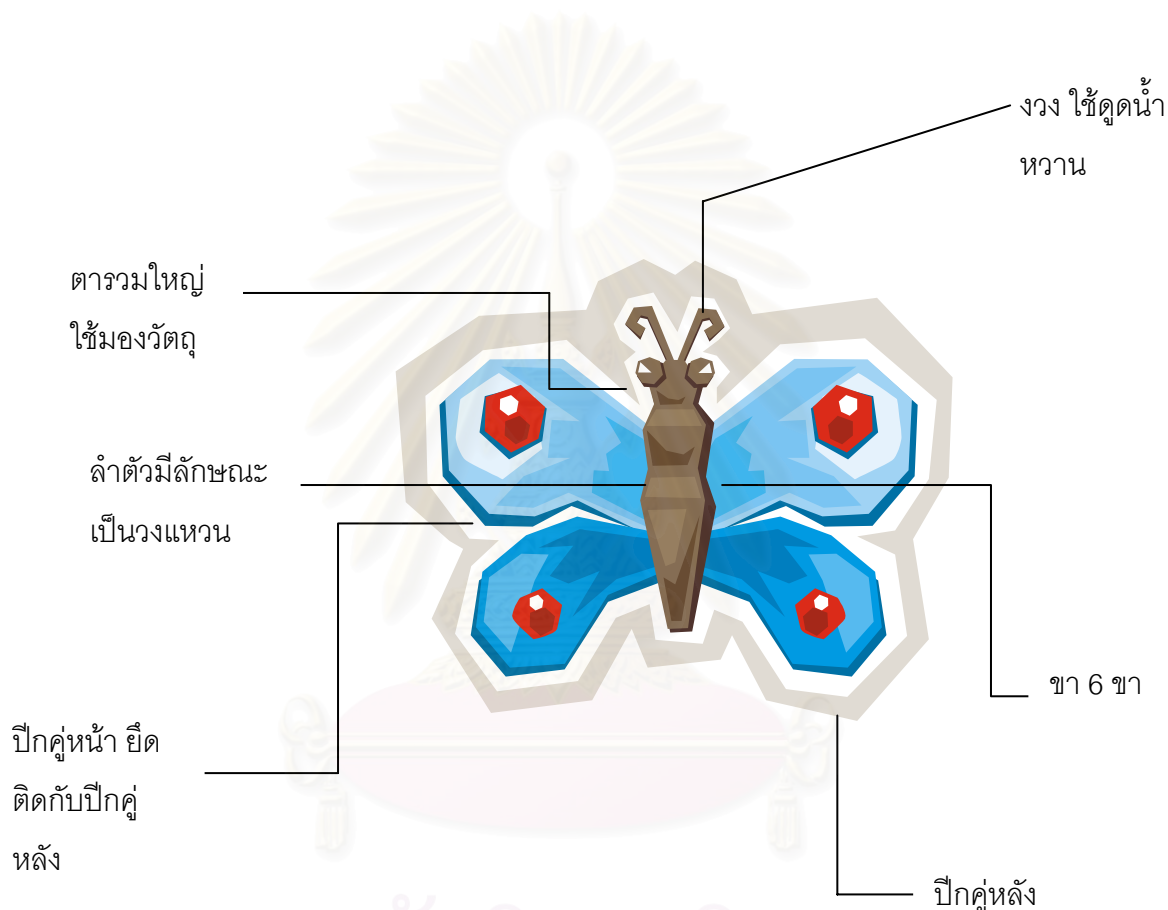
เล็ก ๆ ที่โคนปีกเกี่ยวกันไว้ ...

ผีเสื้อมีตารวมใหญ่คู่หนึ่งอยู่ด้านข้างของส่วนหัว สามารถรับรู้ภาพวัตถุที่เคลื่อนที่ไ้ได้เร็ว จึงบินได้ว่องไว ตามจับได้ยาก มีหนวดคู่หนึ่งอยู่ระหว่างตารวมสำหรับรับรู้กลิ่น ข้างใต้ส่วน

หัวมีวงซึ่งใช้ดูดน้ำหวานจากเกสรดอกไม้ หรืออาหารเหลวอื่น ๆ เวลาไม่ใช้งานวงนี้จะม้วนเป็นขดเป็นวง

(ปรับจาก “ผีเสื้อในประเทศไทย”. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 1 (2527): 29 – 56.)

แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบอกแหล่งที่ตั้ง

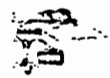
5. ประเภทเปรียบเทียบ

ตัวอย่าง

วิตามินแตกต่างจากโปรตีน ไขมัน และคาร์โบไฮเดรตอย่างไร : คาร์โบไฮเดรต โปรตีน และไขมันเป็นองค์ประกอบหลักของอาหาร คาร์โบไฮเดรตเกิดจากน้ำตาลต่าง ๆ มาต่อกัน คาร์โบไฮเดรตให้พลังงานต่อสมอง กล้ามเนื้อและอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย โปรตีนเกิดจากกรดอะมิโนชนิดต่าง ๆ มาต่อกัน ในขณะที่ไขมันเกิดจากกรดไขมันมาต่อกัน ไขมันให้พลังงานมากกว่าคาร์โบไฮเดรตและโปรตีน 2 เท่า ส่วนวิตามินไม่ให้พลังงานแก่ร่างกายแต่มีความจำเป็นสำหรับกระบวนการในการดูดซึมสารอาหารในร่างกาย

(จากหนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันอังคารที่ 1 กรกฎาคม 2545)

แผนภูมิโครงเรื่องประเภทเปรียบเทียบ

	องค์ประกอบ	การให้พลังงาน	
		ให้พลังงานแก่ร่างกาย	ไม่ให้พลังงานแก่ร่างกาย
 คาร์โบไฮเดรต 	น้ำตาลต่าง ๆ		
โปรตีน 	กรดอะมิโน		
ไขมัน 	กรดไขมัน		
วิตามิน 			

6 - 7 . ประเภทเหตุผลและประเภทเสนอปัญหาและข้อแก้ไข

ตัวอย่าง

อาการปวดท้องเนื่องจากอาหารเป็นพิษ เกิดจากการกินอาหารที่เสียแล้ว หรือไม่ได้ทำให้สุกดี หรือกินอาหารที่ร่างกายแพ้ ทำให้เกิดปัญหาทางระบบย่อยอาหารอย่างรุนแรง โดยมีอาการ ท้องเสีย คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ตัวสั่นหรือเหงื่อออกท่วมตัว การป้องกันการปวดท้องเนื่องจากอาหารเป็นพิษสามารถทำได้โดยล้างผักและผลไม้ให้สะอาดก่อนนำมารับประทาน อย่ารับประทานอาหารที่หมดอายุ และอย่ารับประทานอาหารกระป๋องที่ฝาปูดนูนขึ้น หรือสิ่งที่บรรจุในกระป๋องมีกลิ่นหรือสีที่ผิดปกติ

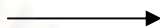
(ปรับจากจักรวาลของร่างกาย ตอนพิษ ของ อัลเบิร์ต บาริลล์ แปลโดย จำเนียร เหมรัตน์. จักรวาลของร่างกาย ตอนพิษ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2539)

แผนภูมิประเภทเหตุผลและเสนอปัญหาและข้อแก้ไข

ปัญหา : อาการปวดท้องจากอาหารเป็นพิษ

สาเหตุ : เกิดจากการรับประทานอาหาร

1. รับประทานอาหารที่เสียแล้ว
2. รับประทานอาหารที่ไม่ได้ทำให้สุกดี
3. รับประทานอาหารที่ร่างกายแพ้

ผล : อาการ

- ท้องเสีย
- คลื่นไส้
- อาเจียน
- ปวดท้อง

1. ล้างผัก ผลไม้ให้สะอาดก่อนรับประทาน

2. ไม่รับประทานอาหารที่หมดอายุ

การป้องกัน

3. ไม่รับประทานอาหารกระป๋องที่มีฝาปูดนูนขึ้น หรือมีกลิ่นและสีผิดปกติ

8. ประเภทบรรยายหรือพรรณนา

ตัวอย่าง

ตุ๊กตาเป็นสิ่งประดิษฐ์รูปคน สัตว์ สิ่งของ ที่ประดิษฐ์ขึ้นให้เหมือนของจริงหรือคล้ายของจริง ด้วยวัสดุต่าง ๆ และส่วนมากจะถูกย่อส่วนให้มีขนาดเล็กกว่าของจริงเพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ ตุ๊กตาเป็นของเล่นที่เด็กนิยมกันมากทุกยุคทุกสมัย เด็ก ๆ ไม่ว่าจะเป็ชนชาติใดล้วนชอบตุ๊กตาทั้งสิ้น

ตุ๊กตาไทยมีหลายประเภท จำแนกตามจุดมุ่งหมายของการใช้งานดังนี้

1. ตุ๊กตาที่ใช้ในพิธีกรรม ตุ๊กตาประเภทนี้ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น ตุ๊กตาศาลพระภูมิ เป็นตุ๊กตาคนรับใช้ชาย หญิง และช่าง ม้า ตุ๊กตาชนิดนี้ใช้เพื่อใช้ในพิธีทอดผ้าป่า
2. ตุ๊กตาสำหรับเด็กเล่น ตุ๊กตาประเภทนี้ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เด็กเล่น ทำได้จากวัสดุที่หาได้ใกล้ตัว ได้แก่ ตุ๊กตาที่ทำนำผ้ามาม้วน ตุ๊กตาผ้ายัดนุ่น ตุ๊กตากรดาษจากการปั้นดินเป็นหุ่นรูปสัตว์ต่าง ๆ

3. ตุ๊กตาฝีมือ ตุ๊กตาประเภทนี้ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อแสดงฝีมือทางศิลปะให้แก่เด็กและผู้ชม ได้ชมความงามอันประณีตละเอียดอ่อน ตุ๊กตาฝีมือที่มีชื่อเสียงและมีคุณค่าทางศิลปะวัฒนธรรมมีหลายลักษณะด้วยกัน ดังนี้

ตุ๊กตาชาววัง เป็นตุ๊กตาเดี่ยวรูปคน สูงประมาณ 2 – 4 เซนติเมตร แต่งกายตามวัฒนธรรมไทยสมัยต่าง ๆ แสดงอิริยาบถต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ตุ๊กตาบางกอกคอลลี เป็นตุ๊กตาตัวโขน ตัวละครจากวรรณคดีและละครต่าง ๆ

ตุ๊กตาชาวบ้านอยุธยา เป็นตุ๊กตาที่แสดงการดำเนินชีวิตและศิลปะวัฒนธรรม

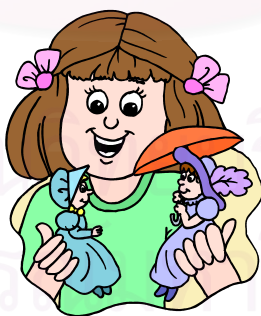
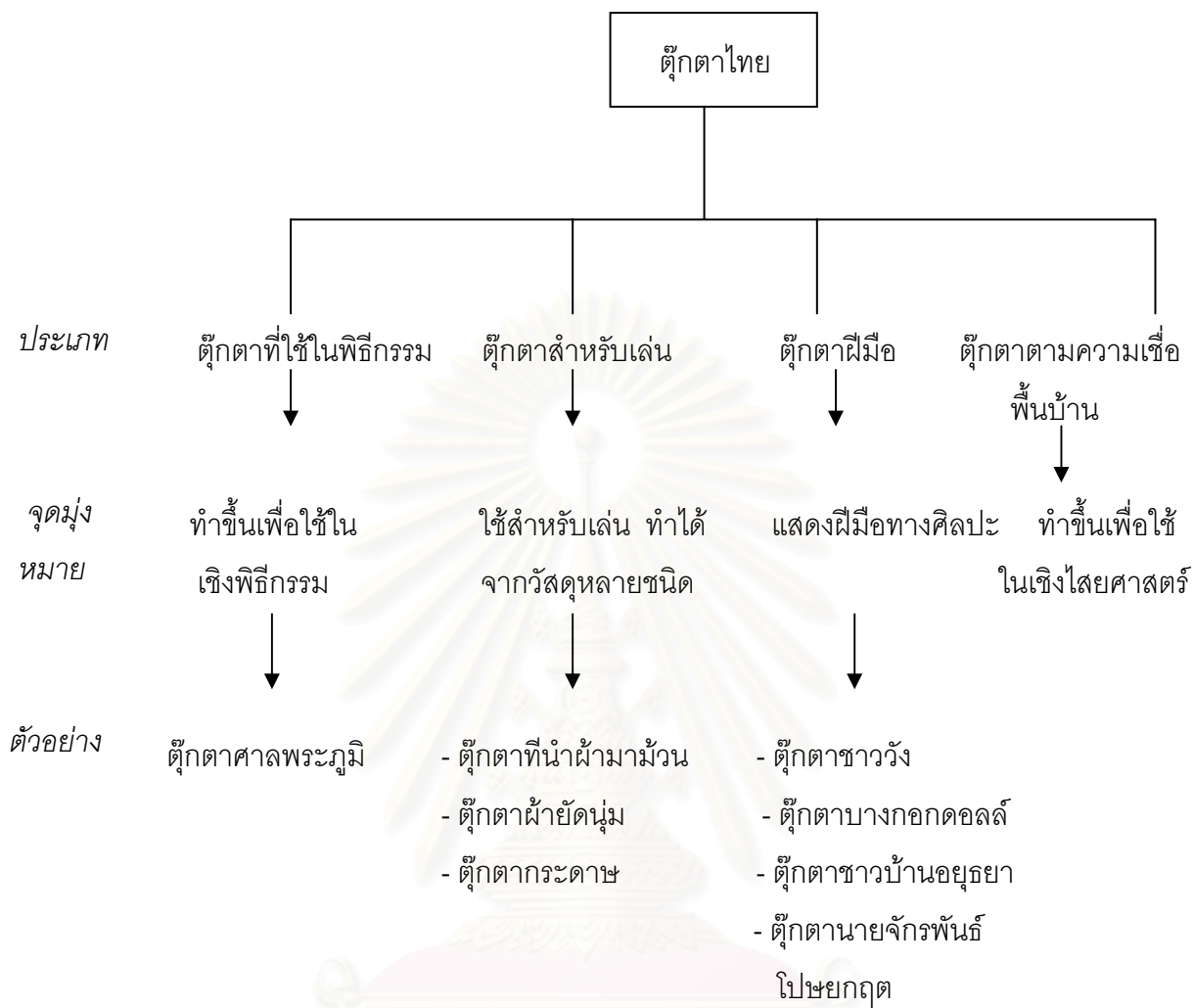
พื้นบ้าน

ตุ๊กตาของนายจักรพันธ์ โปษยกฤต เป็นตุ๊กตาที่แสดงศิลปะวัฒนธรรมไทย ประดิษฐ์ขึ้นด้วยความประณีตบรรจง ใช้เวลาในการประดิษฐ์มาก

4. ตุ๊กตาตามความเชื่อพื้นบ้าน ตุ๊กตาประเภทนี้ประดิษฐ์ขึ้นง่าย ๆ ด้วยฝีมือชาวบ้าน ทำขึ้นเพื่อใช้ในเชิงไสยศาสตร์

(ปรับจากจาก “ตุ๊กตาไทย”. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 13 (2532): 137 – 160.)

แผนภูมิโครงเรื่องประเภทบรรยายหรือพรรณนา

การสรุปความโดยใช้แผนภูมิโครงเรื่องประกอบ

การสรุปความโดยใช้แผนภูมิโครงเรื่องประกอบ เป็นการรวบรวมประโยคใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ ตามหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ในแผนภูมิโครงเรื่อง มารวบรวมแล้วเขียนใน ลักษณะของความเรียงโดยใช้ภาษาของตนเอง

วิธีการสรุปความโดยใช้แผนภูมิโครงเรื่องประกอบ

ขั้นที่ 1 ① **อ่านทั้งหมด จดหัวข้อเรื่อง** อ่านเนื้อเรื่องทั้งหมดแล้วตั้งคำถามในใจว่า เรื่องที่ อ่านนี้เกี่ยวข้องกับอะไร ตอบคำถามเมื่ออ่านเสร็จแล้ว และจดบันทึกไว้

ขั้นที่ 2 ② **มองหาหัวข้อเรื่อง ①ใจความสำคัญและ ②รายละเอียดสำคัญ** ตั้งคำถามกับตนเองก่อนอ่านว่าแต่ละย่อหน้ากล่าวถึงสิ่งใด (หัวข้อเรื่อง) อ่านเนื้อเรื่องในแต่ละย่อ หน้า แล้วหาประโยคที่กล่าวถึงหัวข้อเรื่อง (ใจความสำคัญ) จากนั้นหาประโยคหรือข้อความอื่น ๆ ที่สนับสนุนประโยคใจความสำคัญ (รายละเอียดสำคัญ)

ขั้นที่ 3 ③ **สร้างสรรค์แผนภูมิโครงเรื่อง** โดยนำหัวข้อเรื่อง ประโยคใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ มาจัดลำดับและเรียงต่อกันให้เป็นแผนภูมิโครงเรื่องที่สมบูรณ์ตามประเภท ของเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 4 ④ **เขียนสรุปความ ตามแผนภูมิ** นำใจความสำคัญ และรายละเอียดสำคัญ ที่ได้จัดลำดับและเรียงต่อกันในแผนภูมิโครงเรื่อง มาเขียนเรียงต่อกันเป็นความเรียงโดยใช้สำนวน ภาษาของตนเอง

ตัวอย่าง

ตัวนี้เป็นกบหรือคางคก

เพื่อนบอกได้ใหม่ว่า กบกับคางคกต่างกันอย่างไร ตัวที่เราเห็นกำลังกระโดดอยู่ เป็นกบหรือคางคกกันล่ะ

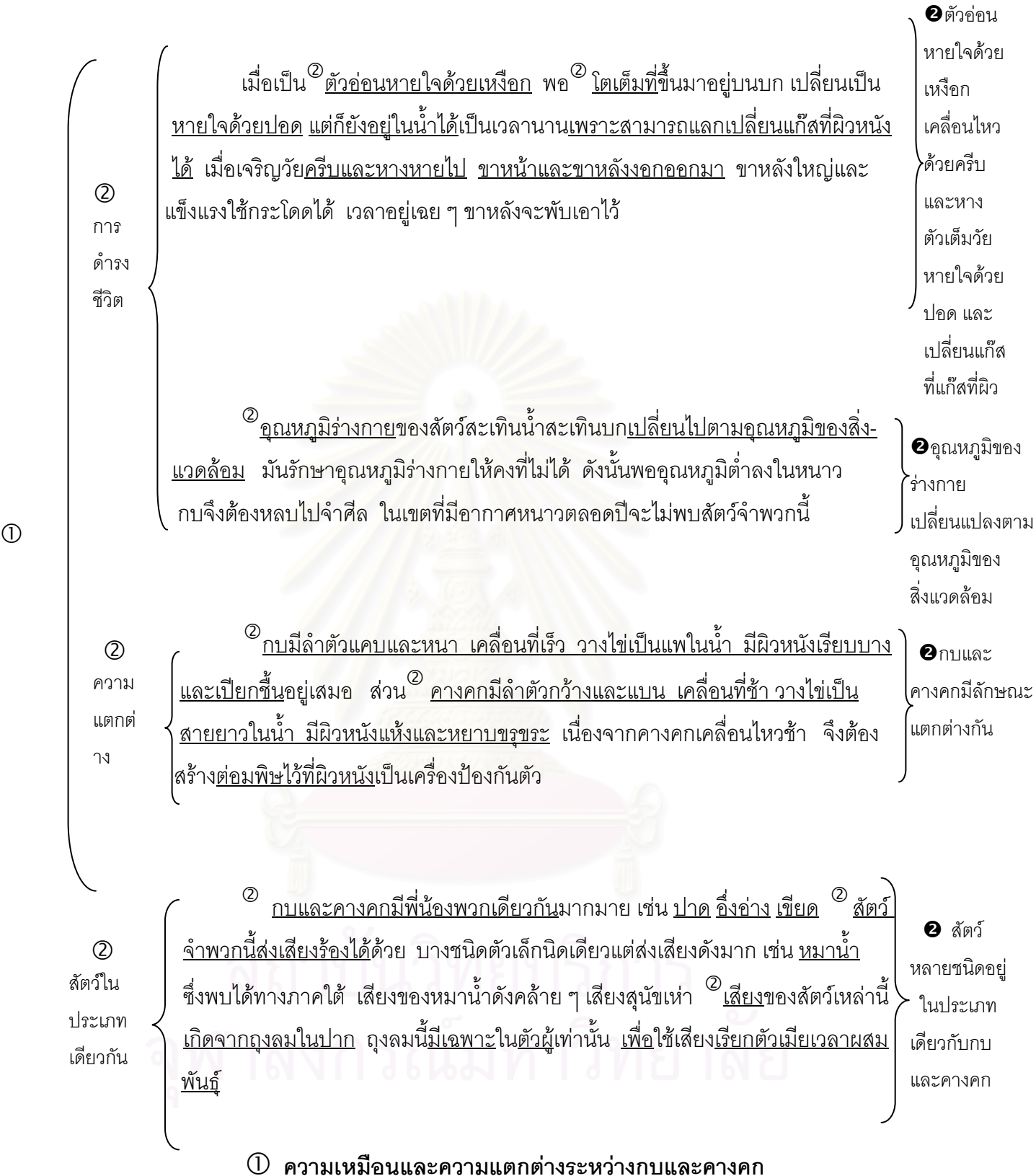
ทั้งกบและคางคกเป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก มัน ② ผสมพันธุ์และวางไข่ในน้ำ

②
การ
ดำรง
ชีวิต

ตัวอ่อนเกิดในน้ำ มีหางและครีบ ว่ายน้ำเหมือนลูกปลา เพื่อน ๆ ② เรียกมันว่า “ลูกอ๊อด”
เมื่อเจริญเป็น ② ตัวเต็มวัยแล้วขึ้นมาอยู่บนบก นำสงสารสัตว์พวกนี้ที่เมื่ออยู่ในน้ำจะมี
ความสามารถสู้ปลาไม่ได้ ตัวอ่อนตกเป็นเหยื่อของปลาอื่น ขึ้นมาอยู่บนบกก็สู้สัตว์บก
ไม่ได้ ต้องยอมให้ถูและเหยี่ยวเขาไปกินเสียมาก

② ตัวอ่อน
อาศัยอยู่ใน
น้ำ ตัวเต็มวัย
อาศัยบนบก

①

(กฤษณา ชุตติมา. รู้ไว้ใช่ว่าประสาวิทยาศาสตร์ เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545)

③

ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างกบและคางคก

	กบ		คางคก	
	ตัวอ่อน	ตัวเต็มวัย	ตัวอ่อน	ตัวเต็มวัย
ความเหมือน				
- การอยู่อาศัย	ในน้ำ	บนบก	ในน้ำ	บนบก
- การหายใจ	ใช้เหงือก	ใช้ปอด และ ใช้ผิวหนังเมื่อ อยู่ในน้ำ	ใช้เหงือก	ใช้ปอด และ ใช้ผิวหนังเมื่อ อยู่ในน้ำ
- การเคลื่อนไหว	ใช้ครีบและ หาง	ใช้ขา	ใช้ครีบและ หาง	ใช้ขา
- คุณสมบัติของร่างกาย	-	เปลี่ยนแปลง ตาม สิ่งแวดล้อม	-	เปลี่ยนแปลง ตาม สิ่งแวดล้อม
ความแตกต่าง				
- ลำตัว	-	แคบและหนา	-	กว้างและ แบน
- การเคลื่อนที่	-	เคลื่อนที่เร็ว	-	เคลื่อนที่ช้า
- การวางไข่	-	วางไข่เป็นแพ	-	วางไข่เป็น สาย
- ผิวหนัง	-	เรียบ บาง เปียกชื้น	-	แห้งหยาบ ขรุขระมีต่อม พิษ
สัตว์ประเภทเดียวกับกบและ คางคก	ปาด อึ่งอ่าง เขียด หมาน้ำ			

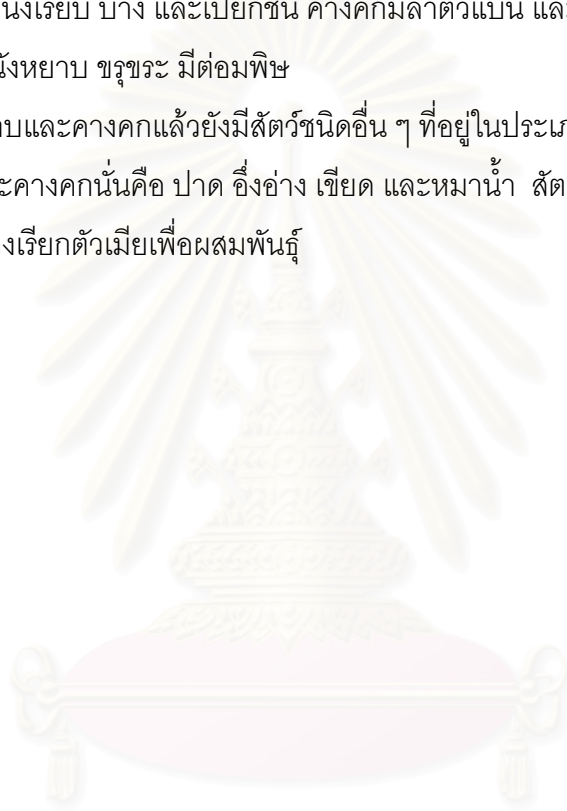
④

ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างกบและคางคก

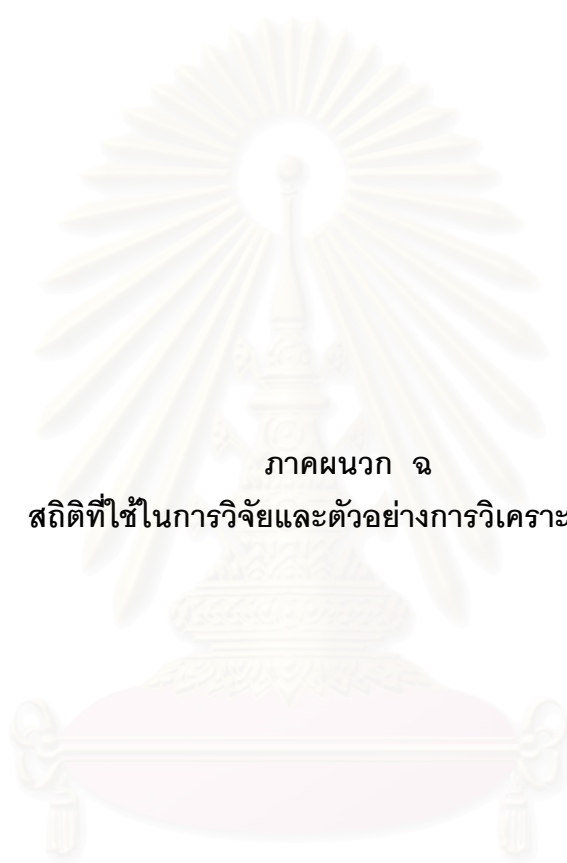
กบและคางคกมีสิ่งที่เหมือนกันอยู่หลายประการ นั่นคือในระยะที่เป็นตัวอ่อนจะอาศัยอยู่ในน้ำ หายใจด้วยเหงือก เคลื่อนไหวโดยการใช้ครีบและหาง ส่วนตัวเต็มวัย หายใจด้วยเหงือกเมื่ออยู่บนบก และทางผิวหนังเมื่ออยู่ในน้ำ เคลื่อนไหวโดยใช้ขา อุณหภูมิของร่างกายจะเปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งแวดล้อม

ความแตกต่างระหว่างกบและคางคก คือกบมีลำตัวแคบ และหนา เคลื่อนที่เร็ว วางไข่ติดกันเป็นแพ ผิวหนังเรียบ บาง และเปียกชื้น คางคกมีลำตัวแบน และกว้าง เคลื่อนที่ช้า วางไข่เป็นทางยาว ผิวหนังหยาบ ขรุขระ มีต่อมพิษ

นอกจากกบและคางคกแล้วยังมีสัตว์ชนิดอื่น ๆ ที่อยู่ในประเภทสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เช่นเดียวกับกบและคางคกนั่นคือ ปาด อึ่งอ่าง เขียด และหมาน้ำ สัตว์ประเภทนี้จะมีถุงลมในปากสำหรับส่งเสียงร้องเรียกตัวเมียเพื่อผสมพันธุ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ
สถิติที่ใช้ในการวิจัยและตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การทดสอบสมมติฐาน

1.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (mean) หรือมัชฌิมเลขคณิต

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$n = \text{จำนวนคนทั้งหมด}$$

(ประคอง กรรณสูต, 2542)

1.2 การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

$$S.D. = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$X_i = \text{คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน}$$

$$\bar{X} = \text{คะแนนเฉลี่ย}$$

$$n = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}$$

(ประคอง กรรณสูต, 2542)

1.3 การทดสอบค่าที (t-test) ระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ก่อนและหลังการทดลอง

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$D = \text{ผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่}$$

$$n = \text{จำนวนคู่}$$

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

1.4 การทดสอบค่าที (t – test) ระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน หลังการทดลองกับคะแนนเกณฑ์ที่กำหนด

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\frac{s}{\sqrt{n}}}$$

\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการเรียน
μ_0	=	ค่าเฉลี่ยคะแนนเกณฑ์ผ่าน
S	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
n	=	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

(บุญเรียง ขจรศิลป์, 2545)

1.5 การคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

r_{xy}	=	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
x	=	คะแนนจากผู้วิจัย
y	=	คะแนนจากผู้ช่วยผู้วิจัย
$\sum xy$	=	ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนน x และ y
N	=	จำนวนผู้เข้าสอบ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การคำนวณค่าระดับความยากของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย แบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง

$$P = \frac{P_H + P_L}{2}$$

$$P = \text{ค่าระดับความยาก}$$

$$P_H = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

$$P_L = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

ตัวอย่าง การหาค่าระดับความยากของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ข้อ 2

$$\text{กลุ่มสูง (P}_H\text{) มีผู้ตอบถูกจำนวน } \frac{11}{15}$$

$$\text{กลุ่มต่ำ (P}_L\text{) มีผู้ตอบถูกจำนวน } \frac{3}{15}$$

$$P = \frac{0.73 + 0.20}{2}$$

$$= 0.47$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 การคำนวณค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย แบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง

$$r = P_H - P_L$$

$$r = \text{อำนาจจำแนก}$$

$$P_H = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

$$P_L = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

ตัวอย่าง การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ข้อ 2

$$r = 0.73 - 0.20$$

$$= 0.53$$

ทั้งนี้

$$P_H = \frac{R_H}{N_H}$$

$$R_H = \text{จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง}$$

$$N_H = \text{จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูง}$$

$$P_L = \frac{R_L}{N_L}$$

$$R_L = \text{จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ}$$

$$N_L = \text{จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มต่ำ}$$

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

2.3 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากการบทอ่าน ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง ใช้สูตรการคำนวณ K.R. 21

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \bar{X}(n - \bar{X})}{ns^2} \right]$$

r_{tt} = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อสอบ

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ

s^2 = ความแปรปรวนรวมทั้งฉบับ

(พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

ตัวอย่างการคำนวณ

$$n = 25 \quad \bar{X} = 11.53 \quad s^2 = 34.57$$

$$r_{tt} = \frac{25}{25-1} \left[\frac{1 - 11.53(25 - 11.53)}{25(34.57)} \right]$$

$$= 1.04 \left[\frac{1 - 155.30}{8.64.25} \right]$$

$$= 1.04 [1 - 0.1796]$$

$$= 0.8532$$

2.4 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียน
สรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การสรุปความ ใช้สูตรการหาค่าแอลฟาของครอนบาค
(Cronbach's Alpha Method)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α = สัมประสิทธิ์แอลฟา

n = จำนวนข้อคำถาม (เกณฑ์ด้านเนื้อหาและด้านการเขียน)

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้ง 2 ฉบับ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

ตัวอย่างการคำนวณ

$$n = 2 \quad \sum S_i^2 = 1.52^2 + 1.58^2 \quad S_t^2 = 3.02$$

$$\alpha = \frac{2}{1-2} \left[1 - \frac{(1.52^2 + 1.58^2)}{3.02^2} \right]$$

$$= 2 [1 - 0.527]$$

$$= 0.9460$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบความสามารถทาง
การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย

ข้อ	ค่าระดับยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.63	0.60
2	0.47	0.53
3	0.63	0.60
4	0.47	0.53
5	0.36	0.33
6	0.36	0.53
7	0.40	0.46
8	0.53	0.53
9	0.46	0.40
10	0.63	0.60

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ค่าระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบความสามารถทาง
การเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง

ข้อ	ค่าระดับความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.59	0.49
2	0.48	0.26
3	0.41	0.24
4	0.55	0.28
5	0.55	0.28
6	0.55	0.28
7	0.39	0.44
8	0.43	0.52
9	0.37	0.49
10	0.53	0.61
11	0.45	0.32
12	0.31	0.29
13	0.53	0.61
14	0.53	0.61
15	0.53	0.61

การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่าน
ภาษาไทย ตอนที่ 1 แบบทดสอบทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ร่วมกับแบบทดสอบ
ความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.1 การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง โดยใช้สูตร
KR 21 (Kuder – Richardson) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ .8532

ตารางที่ 14 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจาก
บทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ

คน	ด้านเนื้อหา	ด้านการเขียน	รวม
1	6	7	13
2	5	6	11
3	5	5	10
4	8	8.5	16.5
5	5	5	10
6	6	5.5	11.5
7	6	6	12
8	6	5.5	11.5
9	7	7.5	14.5
10	5	7	12
11	6	6.5	12.5
12	6	6	12
13	6	7.5	13.5
14	5	5.5	10.5
15	5	5	10
16	2	3	5
17	4	4	8
18	2	2	4
19	4	3.5	7.5
20	4	4	8
21	3	4	7
22	2	3.5	5.5
23	4	4.5	8.5
24	2	3.5	5.5
25	5	4.5	9.5
26	4	3	7

ตารางที่ 14 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจาก
บทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ (ต่อ)

นักเรียน	ด้านเนื้อหา	ด้านการเขียน	รวม
27	4	3.5	7.5
28	4	4.5	8.5
29	4	4.5	8.5
30	3	3	6

การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุป
ความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ โดยใช้สูตร α (α - Coefficient) ของ Cronbach
ได้ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ .9460

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย
ก่อนและหลังการทดลอง

นักเรียน	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง
1	16.75	29.83
2	14.41	23.50
3	13.58	17.83
4	15.83	27.16
5	14	28.25
6	19.41	21.16
7	18	31.83
8	26.50	34.83
9	12	21.66
10	17.75	22.25
11	7.25	18.25
12	9.08	25.50
13	15.25	30.19
14	12.16	22.83
15	13.83	24.41
16	16.75	19.16
17	10	15.83
18	16.83	24.41
19	16.33	32.80
20	20.83	29.50
21	19.03	27.33
22	15.91	26.83
23	17.5	28.5
24	15	26.58
25	18.83	33.66

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง
	$\Sigma X = 392.81$	$\Sigma X = 644.08$
	$\bar{X} = 15.71$	$\bar{X} = 25.79$
	S.D. = 3.98	S.D. = 5.15

ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาไทยโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t-test (dependent t – test) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังการทดลองกับเกณฑ์ที่กำหนด คือคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการอ่านภาษาไทย หลังการทดลองจะสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองร้อยละ 14 โดยการทดสอบค่า t-test (one sample t – test) คำนวณโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS – PC⁺ (Statistical package for social science)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	SUMALLAF	25.7920	25	5.1528	1.0306
	SUMALLBE	15.7124	25	3.9867	.7973

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	SUMALLAF - SUMALLBE	10.0796	4.1282	.8256	8.3755	11.7837	12.208	24	.000

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SUMALLAF	25	25.7920	5.1528	1.0306

One-Sample Test

	Test Value = 18.27					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
SUMALLAF	7.299	24	.000	7.5220	5.3950	9.6490

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลอง

นักเรียน	คะแนนก่อน การทดลอง	คะแนนหลัง การทดลอง	ความต่างของ คะแนน
1	3	5	2
2	3	5	2
3	4	3	1
4	5	8	3
5	4	5	1
6	3	6	3
7	6	8	2
8	7	7	0
9	5	7	2
10	6	6	0
11	4	2	2
12	2	6	4
13	3	6	3
14	1	4	3
15	4	5	1
16	3	5	2
17	4	5	1
18	3	5	2
19	3	8	5
20	5	7	2
21	3	6	3
22	6	5	1
23	2	7	5
24	1	6	4
25	4	8	4

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	ความต่างของคะแนน
ΣX	= 90	ΣX	= 136
\bar{X}	= 3.60	\bar{X}	= 1.70
S.D.	= 5.76	S.D.	= 1.53

ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t-test (dependent t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังการทดลองกับเกณฑ์ที่กำหนด คือคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย หลังการทดลองจะสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองร้อยละ 15 โดยการทดสอบค่า t-test (one sample t-test) คำนวณโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS – PC⁺ (Statistical package for social science)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	CHOICEA	5.7600	25	1.5351	.3070
	CHOICEB	3.600	25	1.708	.342

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	CHOICEA - CHOICEB	2.1600	1.6248	.3250	1.4893	2.8307	6.647	24	.000

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
CHOICEA	25	5.7600	1.5351	.3070

One-Sample Test

	Test Value = 4.24					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
CHOICEA	4.951	24	.000	1.5200	.8863	2.1537

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจาก
บทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ จากผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ก่อนและหลัง
การทดลอง

นักเรียน	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง			ความต่างของ คะแนนรวม ก่อนและหลัง การทดลอง
	ผู้วิจัย X	ผู้ช่วย วิจัย Y	เฉลี่ย	ผู้วิจัย X	ผู้ช่วย วิจัย Y	เฉลี่ย	
1	8	7.5	7.75	15	16	15.5	7.75
2	6.5	7	6.75	13	14	13.5	6.75
3	4	4.5	4.25	6	5	5.5	1.25
4	9	10	9.5	14	15	14.5	5.00
5	8	8	8	14.5	16	15.25	7.25
6	14.5	15	14.75	17.5	19	18.25	0.75
7	10	10	10	18	19	18.5	8.5.
8	15	16	15.5	18	19	18.5	3.00
9	5	5	5	10	10	10	5.00
10	8	7.5	7.75	14.5	16	10.25	2.50
11	5.5	5	5.25	10	10.5	10.25	5.00
12	4	3.5	3.75	11	10	10.5	6.75
13	8	8.5	8.25	16	14.5	15.25	7.00
14	6	7	6.5	11	12	11.5	5.00
15	7	6	6.5	13	12.5	12.75	6.25
16	9	10.5	9.75	7	8	7.5	- 2.25
17	4	4	4	6	5	5.5	1.50
18	9	7	8.5	11	10.5	10.75	2.25
19	11	12	11.5	18	19	18.5	7.00
20	13	12	12.5	16	17	16.5	4.00
21	9	8.5	8.75	14	14	14	5.25
22	7.5	7	7.25	16	17	16.5	9.25
23	13	14	13.5	17	16	16.5	3.00

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ จากผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง			ความต่างของคะแนนรวมก่อนและหลังการทดลอง
	ผู้วิจัย X	ผู้ช่วยวิจัย Y	เฉลี่ย	ผู้วิจัย X	ผู้ช่วยวิจัย Y	เฉลี่ย	
24	8	8	8	14	14.5	14.25	6.25
25	9.5	9.5	9.5	17	17	17	8.00
ΣX	=	212.75		ΣX	=	337.25	
\bar{X}	=	8.51		\bar{X}	=	13.49	
S.D.	=	3.17		S.D.	=	3.92	

การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ข้อ 2.2 การเขียนสรุปความ โดยใช้การหาค่าความสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ก่อนการทดลอง เท่ากับ .9710 และค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยหลังการทดลอง เท่ากับ .9780

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจาก
บทอ่าน ก่อนและหลังการทดลอง

นักเรียน	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง			ความแตกต่าง ของคะแนนรวม ก่อนและหลัง การทดลอง
	การสร้าง แผนภูมิ โครงเรื่อง	การเขียน สรุปความ	รวม	การสร้าง แผนภูมิ โครงเรื่อง	การเขียน สรุปความ	รวม	
1	6	7.75	13.75	9.33	15.5	24.88	11.13
2	4.66	6.75	11.41	6	13.5	19.50	8.09
3	5.33	4.25	9.58	9.33	5.5	14.83	5.25
4	1.33	9.5	10.83	4.66	14.5	19.16	8.33
5	2	8	10	8	15.25	23.25	13.25
6	1.66	14.75	18.41	4.66	18.5	23.16	4.75
7	2	10	12.00	5.33	18.5	23.83	11.83
8	4	15.5	19.50	9.33	18.5	27.83	8.33
9	2	5	7.00	4.66	10	14.66	7.66
10	4	7.75	8.75	6	10.25	16.25	7.5
11	2	5.25	7.25	6	10.25	16.25	9
12	3.33	3.75	4.08	6	10.5	15.80	14.42
13	4	8.25	12.25	8.66	15.25	23.91	11.66
14	4.66	6.5	11.16	7.33	11.5	18.83	7.67
15	5.33	6.5	11.83	6.66	12.75	19.41	7.58
16	4	9.75	13.75	6.66	7.5	14.16	0.41
17	2	4	6.00	5.33	5.5	10.83	4.83
18	5.33	8.5	13.83	8.66	10.75	19.41	5.58
19	3.33	11.5	14.83	6	18.5	24.50	9.67
20	3.33	12.5	15.83	6	16.5	22.50	6.67
21	7.33	8.75	16.08	7.33	14	21.33	5.25
22	2.66	7.25	9.91	5.33	16.5	21.83	11.92
23	2	13.5	15.50	5	16.5	21.50	6
24	6	8	14.00	7.33	14.25	21.58	7.58

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง			ความแตกต่างของคะแนนรวมก่อนและหลังการทดลอง
	การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง	การเขียนสรุปความ	รวม	การสร้างแผนภูมิโครงเรื่อง	การเขียนสรุปความ	รวม	
25	5.33	9.5	14.83	8.66	17	25.66	10.83
ΣX	= 302.36			ΣX	= 507.55		
\bar{X}	= 12.01			\bar{X}	= 20.30		
S.D.	= 3.66			S.D.	= 4.12		

ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนของแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่านโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t -test (dependent t -test) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังการทดลองกับเกณฑ์ที่กำหนด คือคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการเขียนสรุปความจากบทอ่าน หลังการทดลองจะสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองร้อยละ 12 โดยการทดสอบค่า t -test (one sample t -test) คำนวณโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS – PC⁺ (Statistical package for social science)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	SUMAF	20.3000	25	4.1237	.8247
	SUMBE	12.0144	25	3.6648	.7330

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	SUMAF - SUMBE	8.2856	3.0854	.6171	7.0120	9.5592	13.427	24	.000

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SUMAF	25	20.3000	4.1237	.8247

One-Sample Test

	Test Value = 13.92					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
SUMAF	7.736	24	.000	6.3800	4.6778	8.0822

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวอุษณีย์ ชำกัน เกิดเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2522 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เมื่อปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2544

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย